Uradni list
Evropske unije

SL
Serija C

C/2024/7467

20.12.2024

OBVESTILO KOMISIJE

Smernice za uporabo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov v okviru skladov, ki jih zajema Uredba (EU) 2021/1060 (uredba o skupnih določbah)

(C/2024/7467)

IZJAVA O OMEJITVI ODGOVORNOSTI:

„To je delovni dokument, ki so ga pripravile službe Komisije. Na podlagi prava EU, ki se uporablja, zagotavlja tehnične smernice za sodelavce in organe, vključene v spremljanje, nadzor ali izvajanje skladov, ki jih zajema uredba o skupnih določbah. Te smernice ne vplivajo na razlago Sodišča in Splošnega sodišča.“

Kazalo

Stran

Seznam kratic ... 3

Preambula ... 3

Poglavje 1: Uvod v možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov ... 4

1.1. Kaj so možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov in zakaj se uporabljajo? ... 4

1.2. Kje najbolje uporabiti možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov? ... 4

1.3. Uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na dveh ravneh povračila ... 5

1.4. Neobvezna in obvezna uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov ... 7

Poglavje 2: Vrste možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov ... 8

2.1. Pregled različnih vrst možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov ... 8

2.2. Financiranje po pavšalni stopnji ... 9

2.2.1 Splošna načela ... 9

2.2.2 Pavšalne stopnje za določitev posrednih stroškov (člen 54 uredbe o skupnih določbah) ... 12

2.2.3 Pavšalna stopnja za določitev neposrednih stroškov za osebje (člen 55(1) uredbe o skupnih določbah) ... 13

2.2.4 Pavšalna stopnja za določitev vseh drugih stroškov operacije, ki niso neposredni stroški za osebje (člen 56 uredbe o skupnih določbah) ... 13

2.2.5 Pavšalni znesek za potne stroške in stroške nastanitve (člen 41(5) uredbe o Interreg) ... 15

2.2.6 Poseben primer pavšalnih stopenj za tehnično pomoč (člen 36(5) uredbe o skupnih določbah) 15

2.2.7 Posebnosti podpore za lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost ... 16

2.3. Stroški na enoto ... 16

2.3.1. Splošna načela ... 17

2.3.2. Stroški za osebje, izračunani na podlagi urne postavke (člen 55(2) do (4) uredbe o skupnih določbah) ... 19

2.4. Pavšalni zneski ... 22

2.4.1 Splošna načela ... 22

2.5. Kombinacija možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov ... 24

Poglavje 3: Določitev možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov ... 26

3.1. Možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov je treba opredeliti vnaprej ... 26

3.2. Metodologije 27
3.2.1. Poštena, pravična in preverljiva metoda izračuna 27
3.2.2. Predlog proračuna 30
3.2.3. Uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov iz politik Unije 33
3.2.4. Uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov iz programov za nepovratna sredstva, ki jih v celoti financirajo države članice 33
3.2.5. Uporaba pavšalnih stopenj in specifičnih metod, določenih z uredbo o skupnih določbah ali uredbami za posamezne sklade ali na njihovi podlagi 34
3.2.6 Uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov iz prejšnjih programskih obdobij 34
3.2.7 Ponovna uporaba/recikliranje možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, določenih v isti državi članici ali drugih državah članicah 35
3.3. Postopkovni koraki za odobritev možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov v programu (višja raven) 35
3.4. Pravočasna prilagoditev možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov (metoda prilagoditve) ... 36
Poglavje 4: Izvajanje možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov 36
4.1 Valuta, ki se uporablja za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, določene na višji ravni 36
4.2 Uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, sprejetih v programu, skozi čas 37
4.3 Kako prijaviti možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov v zahtevkih za plačilo 37
4.4 Uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, določenih v delegiranih aktih Komisije 38
Poglavje 5: Horizontalna načela 38
5.1. Javna naročila in uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov 38
5.2. Združljivost možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov s pravili o državni pomoči 38
5.3. Posebej za ESRR in ESS+: navzkrižno financiranje 41
5.4. Zahteve v zvezi z zbiranjem, shranjevanjem in objavo podatkov 42
5.5. Možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov in obdobje upravičenosti 43
Poglavje 6: Preverjanja upravljanja in revizija 43
6.1 Splošni pristop k preverjanjem upravljanja in reviziji 43
6.2 Preverjanje pravilne določitve metodologije za možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov ... 44
6.3 Preverjanje, ki ga opravi organ upravljanja, in revizija pravilne uporabe metodologije med izvajanjem 46
6.3.1 Preverjanje pravilne uporabe pavšalnih stopenj 46
6.3.2 Preverjanje pravilne uporabe stroškov na enoto 47
6.3.3 Preverjanje pravilne uporabe pavšalnih zneskov 48
6.4 Preverjanje neobstoja dvojnega financiranja pri uporabi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov 48
6.5 Preverjanje skladnosti s pravili o državni pomoči v primeru uporabe možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov kot oblike povračila 50
6.6 Primeri goljufij in resnih pomanjkljivosti 51
6.7 Morebitne napake ali nepravilnosti, povezane z uporabo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov 51
Priloga 1: Primeri možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov 54
Priloga 2: Kako izpolniti Dodatek 1 k prilogama V in VI k uredbi o skupnih določbah 58
Priloga 3: Primer združljivosti možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov s pravili o državni pomoči 66

Seznam kratic

ESPRA	Evropski sklad za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo
ESRR	Evropski sklad za regionalni razvoj
ESS+	Evropski socialni sklad plus
MSP	mala in srednja podjetja
SNV	Sklad za notranjo varnost
SPP	Sklad za pravični prehod

Preambula

Ta dokument zagotavlja tehnične smernice o stroških, prijavljenih na podlagi stroškov na enoto, pavšalnih zneskov in financiranja po pavšalni stopnji (v nadaljnjem besedilu: možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov), ki se uporabljajo za sklade, zajete v Uredbi (EU) 2021/1060 ([1]) (v nadaljnjem besedilu: uredba o skupnih določbah), in je namenjen izmenjavi dobrih praks, da bi države članice spodbudili k uporabi teh možnosti. Zajema možnosti, ki jih pravni okvir uredbe o skupnih določbah ponuja za programsko obdobje 2021–2027, in upošteva zakonodajne spremembe, uvedene z Uredbo (EU) 2021/1060 v primerjavi s programskim obdobjem 2014–2020, zlasti možnost povračila prispevka Unije za program v obliki možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov.

Po začetku veljavnosti Uredbe (EU) 2021/1060 smernice zajemajo povračilo nepovratnih sredstev, ki jih upravičencem zagotovijo države članice v obliki možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov ali kombinacije različnih načinov povračila v skladu s členom 53(1)(b), (c), (d) in (e) uredbe o skupnih določbah, pa tudi povračilo prispevka Unije za program v obliki možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov ali kombinacije različnih oblik v skladu s členom 51(c), (d), (e) in (f) uredbe o skupnih določbah.

Te smernice vključujejo tudi dodatna pojasnila na podlagi vprašanj držav članic in deležnikov, ki se nanašajo na programsko obdobje 2021–2027 ali so zanj pomembna.

([1]) Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (UL L 231, 30.6.2021, str. 159).

POGLAVJE 1: UVOD V MOŽNOSTI POENOSTAVLJENEGA OBRAČUNAVANJA STROŠKOV

1.1 Kaj so možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov in zakaj se uporabljajo?

Možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov so predhodno določeni zneski ali odstotki, ki predstavljajo najboljši možni približek dejanskih (realnih) upravičenih stroškov, ki nastanejo v praksi pri izvajanju operacije. So torej alternativna metoda za povračilo upravičenih stroškov operacije v nasprotju s tradicionalno metodo, pri kateri se povrnejo stroški, ki jih je upravičenec dejansko imel in plačal ter so utemeljeni z računi ali potrdili o plačilu (člen 53(1)(a) uredbe o skupnih določbah) (v nadaljnjem besedilu: realni stroški).

Pri možnostih poenostavljenega obračunavanja stroškov ni več treba vsakega evra sofinanciranih izdatkov povezati s posameznimi dokazili: uporaba možnosti poenostavljenega možnosti obračunavanja stroškov znatno zmanjšuje upravne stroške in breme za organe upravljanja ter upravičence.

Uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov pomeni, da se lahko človeški viri in upravna prizadevanja, vključena v upravljanje skladov iz uredbe o skupnih določbah, **osredotočijo na izpolnjevanje ciljev politike**, saj je manj virov potrebnih za zbiranje in preverjanje (finančnih) dokumentov.

Možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov zaradi poenostavljenega postopka upravljanja **olajšujejo dostop do skladov** tudi za **male upravičence**. Poleg tega upravičenci v času trajanja svojih projektov opažajo poenostavljene in manj zamudne postopke, od vloge za financiranje do povračila izdatkov (npr. manj stroškov in časa, potrebnih za pripravo vloge za financiranje, manj potrebnih dokazil, manjše tveganje predložitve nepravilne dokumentacije ali manjkajoče dokumentacije, hitrejše povračilo izdatkov).

Naposled možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov prispevajo k učinkovitejši in pravilnejši uporabi skladov, ki jih zajema uredba o skupnih določbah (**nižja stopnja napake)**. Evropsko računsko sodišče Komisiji že več let priporoča, da naj spodbudi in razširi uporabo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, predvsem zato, ker vključujejo manjšo verjetnost napak ([2]). Takšno stališče je izrazilo tudi v svojem informativnem dokumentu Poenostavitev izvajanja kohezijske politike po letu 2020, v katerem je priporočalo, naj se poveča možnost uporabe možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, da bi se zmanjšali upravni stroški in upravno breme ([3]).

1.2 Kje najbolje uporabiti možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov?

Poleg primerov, v katerih je uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov obvezna (glej spodnji oddelek 1.4), se uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov močno priporoča zlasti za operacije, pri katerih je izpolnjeno eno ali več od naslednjih meril v zvezi z izvedljivostjo in ustreznostjo:

— za operacije, katerih realne stroške je težko preveriti in/ali pri katerih preverjanje pomeni veliko breme (številna dokazila za majhne zneske z majhnim vplivom na predvidene učinke operacij ali brez posebnega vpliva nanje, zapleteni porazdelitveni ključi itd.),

— kadar so zanesljivi obstoječi ali statistični podatki o finančnem in količinskem izvajanju podobnih operacij zlahka dostopni in se lahko uporabijo kot podlaga za oblikovanje zanesljivih metod izračuna,

— za operacije, ki so del standardnega okvira, kot so ponavljajoče se dejavnosti s stabilnimi pogoji in standardnimi oblikami izvajanja,

— kadar metode možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov že obstajajo za podobne vrste operacij v okviru sheme, financirane z nacionalnimi sredstvi, ali drugih politik EU.

([2]) Glej na primer poročilo Evropskega računskega sodišča Poenostavitev izvajanja kohezijske politike po letu 2020, informativni dokument, maj 2018; letno poročilo Evropskega računskega sodišča za proračunsko leto 2011, poglavje 6, odstavek 30; letno poročilo Evropskega računskega sodišča za proračunsko leto 2012, poglavje 6, odstavek 42; letno poročilo Evropskega računskega sodišča za proračunsko leto 2014, poglavje 6, odstavek 79; letno poročilo Evropskega računskega sodišča za proračunsko leto 2018, poglavje 6, odstavek 24; letno poročilo Evropskega računskega sodišča za proračunsko leto 2020, poglavje 5, odstavek 23; letno poročilo Evropskega računskega sodišča za proračunsko leto 2021, poglavje 5, odstavek 23.

([3]) https://www.eca.europa.eu/lists/ecadocuments/brp_cohesion_simplification/briefing_paper_cohesion_simplification_sl.pdf.

Za določitev možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov so potrebni čas in sredstva, kar je treba upoštevati pri oblikovanju nove metodologije. Če je ta naložba v nasprotju s ciljem poenostavitve, h kateremu naj bi prispevale možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, so druge metode povračila morda primernejše.

1.3 Uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na dveh ravneh povračila

V skladu s pravnim okvirom za programsko obdobje 2021–2027 se lahko možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov uporabljajo na dveh ravneh povračila:

— povračilo prispevka Unije, ki ga Komisija povrne za programe držav članic (višja raven), in

— povračilo nepovratnih sredstev, ki jih upravičencem zagotovijo države članice (nižja raven).

Uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na višji ravni

Prispevek Unije za program se lahko povrne v obliki možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov v skladu s členom 51(c), (d) in (e) uredbe o skupnih določbah.

Možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov je treba določiti s:

1. sklepom Komisije o odobritvi programa ali njegove spremembe (člen 94(3) uredbe o skupnih določbah) ali
2. delegiranim aktom, ki ga sprejme Komisija (člen 94(4) uredbe o skupnih določbah).

V prvem primeru morajo države članice Komisiji predložiti predlog v skladu z Dodatkom 1 k prilogama V in VI k uredbi o skupnih določbah v okviru predložitve programa ali zahteve za njegovo spremembo. **Revizijski organ navedenega programa mora zagotoviti pozitivno predhodno oceno** ([4]) v zvezi z metodo izračuna in zneski ter ureditvijo za zagotovitev potrjevanja, kakovosti, zbiranja in shranjevanja podatkov.

Uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na višji ravni ni samodejno povezana z uporabo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na nižji ravni. Če povračilo prispevka Unije temelji na možnostih poenostavljenega obračunavanja stroškov, odobrenih v programu ali delegiranem aktu, je lahko povračilo upravičencu v kateri koli obliki podpore (člen 94(3) uredbe o skupnih določbah).

Da bi dosegli popolno poenostavitev, pa se priporoča, da se možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, uporabljene na višji ravni, uporabljajo tudi na nižji ravni, tj. pri povračilu nepovratnih sredstev upravičencem.

Državam članicam ni treba uporabljati možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na višji ravni. Prispevek Unije za program lahko temelji na kateri koli obliki povračila podpore upravičencem (člen 51(b) uredbe o skupnih določbah).

Uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na nižji ravni

Možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov se lahko uporabijo le v primeru operacij, financiranih z nepovratnimi sredstvi (člen 53(1) uredbe o skupnih določbah). Možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov ni mogoče uporabiti za finančne instrumente in nagrade. Možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki se uporabljajo za povračilo nepovratnih sredstev, ki jih države članice zagotovijo upravičencem, niso vključene v program na podlagi Dodatka 1 prilog V in VI k uredbi o skupnih določbah in zanje ni potrebna odobritev Komisije.

Predhodna ocena revizijskega organa se ne zahteva za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki se uporabljajo na nižji ravni, vendar **je močno priporočena**.

Možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov so oblike nepovratnih sredstev v skladu s členom 53 uredbe o skupnih določbah. Določbe o nepovratnih sredstvih, vključno z določbami o možnostih poenostavljenega obračunavanja stroškov, **se ne uporabljajo za podporo, zagotovljeno v obliki nepovratnih sredstev, združenih v eno samo operacijo finančnega instrumenta**, v skladu s členom 58(5) uredbe o skupnih določbah; za kombinirano podporo se uporabljajo pravila za finančne instrumente. Če pa se nepovratna sredstva kombinirajo s finančnim instrumentom **v dveh ločenih operacijah**, se lahko možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov uporabijo za del podpore, zagotovljen v obliki nepovratnih sredstev. Možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov ni mogoče uporabiti, če se podpora operaciji zagotovi v obliki nagrade.

([4]) V skladu s Prilogo V (ali VI), Dodatek 1, oddelek C, točka 5, k uredbi o skupnih določbah.

Ključne podobnosti in razlike med možnostmi poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki se uporabljajo na višji ali samo na nižji ravni

	Možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki se uporabljajo na višji ravni	Možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki se uporabljajo samo na nižji ravni
Vrsta uporabljenih možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov	Stroški na enoto, financiranje po pavšalni stopnji in pavšalni zneski	
Vloga Komisije pri določitvi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov	Komisija sprejme možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov: (1) v sklepu o odobritvi programa ali njegove spremembe na podlagi predloga, ki ga države članice predložijo v skladu s predlogo iz Dodatka 1 k prilogama V in VI k uredbi o skupnih določbah (člen 94(3) uredbe o skupnih določbah), ali (2) z delegiranim aktom (člen 94(4) uredbe o skupnih določbah).	Možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov in metodologijo določijo države članice brez obveznega sodelovanja Komisije.
Vloga revizijskega organa pri določitvi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov	Predhodna ocena metodologije, ki jo opravi revizijski organ, je obvezna za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, določene s sklepom Komisije o odobritvi programa ali njegove spremembe (člen 94(3) uredbe o skupnih določbah in Priloga V (ali Priloga VI), Dodatek 1, oddelek C, točka 5, k uredbi o skupnih določbah).	Predhodna ocena metodologije, ki jo opravi revizijski organ, ni obvezna, vendar je močno priporočena.
Dovoljena metodologija	Izračun, ki temelji na pošteni, pravični in preverljivi metodi (npr. statistični in obstoječi podatki). Predlog proračuna. Uporaba obstoječih shem EU ali nacionalnih shem za podobne vrste operacij.	Izračun, ki temelji na pošteni, pravični in preverljivi metodi (npr. statistični in obstoječi podatki). Predlog proračuna (če skupni stroški operacije ne presegajo 200 000 EUR). Uporaba obstoječih shem EU ali nacionalnih shem za podobne vrste operacij. Uporaba stopenj in metodologij, določenih z uredbo o skupnih določbah ali uredbami za posamezne sklade ali na njihovi podlagi.
Raven povračila	Komisija državi članici povrne stroške (višja raven) na podlagi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, odobrenih s sklepom Komisije o odobritvi programa ali njegove spremembe ali določenih v delegiranem aktu.	Država članica upravičencu zagotovi povračilo (nižja raven) v obliki možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov in isti izdatki se prijavijo Komisiji.
Obseg preverjanj upravljanja in revizije	Izpolnjevanje pogojev za povračilo, določenih v Dodatku 1 k prilogama V in VI k uredbi o skupnih določbah.	Metodologija, uporabljena za določitev možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov ([1]) ter uporaba metodologije možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov.
Preverjanja upravljanja in revizije NE zajemajo	osnovnih realnih stroškov (razen realnih stroškov, ki se uporabljajo kot osnova za izračun financiranja po pavšalni stopnji), metodologije, uporabljene za določitev možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, sprejete bodisi s sklepom Komisije o odobritvi programa ali njegove spremembe bodisi z delegiranim aktom. Glej tudi poglavje 6.	osnovnih realnih stroškov (razen realnih stroškov, ki se uporabljajo kot osnova za izračun financiranja po pavšalni stopnji), metode izračuna, uporabljene za določitev standardnih pavšalnih stopenj (razen za člen 54, prvi odstavek, točka (c), uredbe o skupnih določbah). Glej tudi poglavje 6.

([1]) Več podrobnosti je v poglavju 6 tega dokumenta o preverjanju upravljanja in revizijah.

1.4 **Neobvezna in obvezna uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov**

Načelo: neobvezna uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov

Uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov je za države članice neobvezna na višji ravni in nižji ravni, z izjemo primerov iz člena 53(2) uredbe o skupnih določbah, opisanih v nadaljevanju v tem poglavju. Na višji ravni, ko Komisija sprejme sklep o odobritvi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov v programu, se prispevek Unije državi članici povrne v tej obliki in ga država članica ne more zahtevati na podlagi člena 51(b) uredbe o skupnih določbah, tj. na podlagi podpore, izplačane upravičencu. Na nižji ravni se organ upravljanja ali odbor za spremljanje v primeru programov Interreg v razpisu za zbiranje predlogov odloči, ali bo uporabil možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov ali ne, tako da opredeli kategorije stroškov in/ali vrste operacij, za katere se uporabljajo te možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov. Za zagotovitev spoštovanja načel preglednosti in enakega obravnavanja upravičencev je treba (v razpisu za zbiranje predlogov, pravilih programa ali nacionalnih pravilih) navesti in objaviti področje uporabe možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki ga je treba uporabiti, tj. kategorije stroškov in vrste operacij, za katere bodo navedene možnosti na voljo.

Izjema: primeri, v katerih je uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov obvezna

V skladu s prvim pododstavkom člena 53(2) uredbe o skupnih določbah, kadar skupni strošek operacije **ne presega 200 000 EUR**, se mora prispevek, ki ga upravičenec prejme iz ESRR, ESS+, SPP, Sklada za azil, migracije in vključevanje, SNV in Instrumenta za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko, dodeliti v obliki stroškov na enoto, pavšalnih zneskov ali pavšalnih stopenj, **z izjemami, navedenimi v nadaljevanju**. Namen te določbe je omejiti nadzor nad realnimi stroški, ki glede na nizko vrednost teh operacij ne bi bil stroškovno učinkovit.

Za **male projekte, ki se financirajo iz skladov za male projekte v okviru programa Interreg** (člen 25(6) uredbe o Interreg ([5])), mora biti prispevek iz ESRR v obliki možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, kadar **javni prispevek končnemu prejemniku, ki izvaja mali projekt, ne presega 100 000 EUR**, razen za operacije, za katere podpora pomeni državno pomoč.

Stroški, za katere bi se lahko uporabil člen 53(2) uredbe o skupnih določbah, so stroški, načrtovani ob podpisu dokumenta, v katerem so določeni pogoji za podporo operaciji ([6]). Stroški, ki so dejansko nastali pri izvajanju operacije ali malega projekta, niso pomembni, saj niso več del metode izračuna stroškov in povračila stroškov operacije ali malega projekta.

Uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov je obvezna **na ravni podpore, ki jo države članice dodelijo upravičencem, torej na ravni operacije, ki se sofinancira, in upravičenca v smislu člena 2 uredbe o skupnih določbah**. Za sklade za male projekte v programih Interreg (glej zgoraj) je obvezna uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov **na ravni podpore, ki jo upravičenec, ki upravlja sklad za male projekte, dodeli končnim prejemnikom**.

Uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov je obvezna tudi v primerih nepovratnih sredstev, ki jih države članice zagotovijo upravičencem v operacijah tehnične pomoči, kadar skupni stroški takih operacij ne presegajo 200 000 EUR. Zato **ni izvzetja iz obvezne uporabe možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov za operacije tehnične pomoči** ([7]).

Zahteva glede obvezne uporabe možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov ne velja za ([8]):

— **operacije, ki prejemajo podporo, ki pomeni državno pomoč.** Pomoč *de minimis* ne pomeni državne pomoči in zato se za operacije, ki prejemajo samo pomoč *de minimis* uporablja člen 53(2) uredbe o skupnih določbah, tj. obvezna uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov. Vendar v primeru kombinacije državne pomoči in pomoči *de minimis* pri isti operaciji uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov ni obvezna;

([5]) Uredba (EU) 2021/1059 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o posebnih določbah za cilj „evropsko teritorialno sodelovanje“ (Interreg), ki ga podpirajo Evropski sklad za regionalni razvoj in instrumenti za zunanje financiranje (UL L 231, 30.6.2021, str. 94).

([6]) Za države članice, ki niso v euroobmočju, je treba preračun v EUR opraviti na podlagi zneskov, opredeljenih v dokumentu, v katerem so določeni pogoji za podporo, z uporabo mesečnega menjalnega tečaja Komisije (InforEuro) za mesec, v katerem je bil dokument podpisan.

([7]) Uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov je obvezna, če se prispevek Unije za tehnično pomoč v državi članici izvede v skladu s členom 36(4) uredbe o skupnih določbah.

([8]) Vendar se možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov pri teh operacijah lahko uporabijo, čeprav njihova uporaba ni obvezna. Za uporabo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov pri operacijah, ki prejemajo državno pomoč in spadajo na področje uporabe uredbe o splošnih skupinskih izjemah, glej tudi oddelek 5.2.

— organ upravljanja se lahko dogovori o izvzetju **nekaterih operacij na področju raziskav in inovacij** od zahteve iz člena 53(2), prvi pododstavek, uredbe o skupnih določbah, če je odbor za spremljanje predhodno odobril tako izjemo. Uredba o skupnih določbah ne določa meril za tako izvzetje. Zato mora organ upravljanja predlagati takšno izvzetje in zagotoviti, da ga odobri odbor za spremljanje.

Kadar velja obveznost uporabe možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, se nanaša na **vse kategorije stroškov operacije**, z dvema izjemama na podlagi člena 53(2) uredbe o skupnih določbah:

(1) kategorije stroškov, za katere se uporablja pavšalna stopnja, se lahko izračunajo na podlagi realnih stroškov. Če se na primer uporabi pavšalna stopnja v višini do 15 % za posredne stroške iz člena 54, prvi odstavek, točka (b), uredbe o skupnih določbah (pri čemer so upravičeni neposredni stroški za osebje osnova, za katero se uporabi pavšalna stopnja), se lahko upravičeni neposredni stroški za osebje prijavijo na podlagi realnih stroškov (vendar je treba neposredne stroške, ki niso neposredni stroški za osebje, zajeti v možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov). Če se uporabi pavšalna stopnja do 7 % za posredne stroške iz člena 54, prvi odstavek, točka (a), uredbe o skupnih določbah, se lahko upravičeni neposredni stroški prijavijo na podlagi realnih stroškov;

(2) nadomestila in plače, izplačane udeležencem, se lahko povrnejo na podlagi dejansko nastalih stroškov.

Ti izjemi sta izčrpni.

Možni primeri za zagotovitev skladnosti z zahtevami glede obvezne uporabe možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov z uporabo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, določenih v uredbi o skupnih določbah

Uporaba člena 54, prvi odstavek, točka (a) ali (c), uredbe o skupnih določbah	Uporaba člena 54, prvi odstavek, točka (b) uredbe o skupnih določbah	Uporaba člena 56(1) in (2) uredbe o skupnih določbah
Posredni stroški = do 7 % upravičenih neposrednih stroškov (metoda izračuna ni potrebna) ali do 25 % upravičenih neposrednih stroškov (potrebna je poštena, pravična in preverljiva metoda izračuna ali pavšalna stopnja, določena v skladu s členom 67(5)(a) Uredbe (EU) št. 1303/2013 za podobno operacijo) Neposredni stroški = realni stroški ([1])	Posredni stroški = do 15 % upravičenih neposrednih stroškov za osebje (metoda izračuna ni potrebna) Neposredni stroški za osebje = realni stroški ([2]) Vsi drugi neposredni stroški (če je ustrezno) = možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov	Neposredni stroški za osebje = realni stroški ([3]) Preostali stroški (razen plač in nadomestil, izplačanih udeležencem) = do 40 % upravičenih neposrednih stroškov za osebje (metoda izračuna ni potrebna) Če je ustrezno, se lahko plače in nadomestila, izplačana udeležencem, izplačajo na podlagi realnih stroškov (= dodatni upravičeni stroški).

([1]) Neposredni stroški se lahko povrnejo tudi v obliki druge možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, npr. stroški na enoto, izračunani na podlagi metode iz člena 53(3)(a) do (d) uredbe o skupnih določbah. Za kombinacije različnih možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov glej oddelek 2.5.
([2]) Neposredni stroški za osebje se lahko povrnejo tudi v obliki druge možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov.
([3]) Neposredni stroški za osebje se lahko povrnejo tudi v obliki stroškov na enoto ali pavšalnega zneska (vendar ne v obliki pavšalne stopnje, glej oddelek 2.5).

POGLAVJE 2: VRSTE MOŽNOSTI POENOSTAVLJENEGA OBRAČUNAVANJA STROŠKOV

2.1 Pregled različnih vrst možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov

Člen 51 in člen 53(1) uredbe o skupnih določbah vključujeta tri vrste možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki jih je mogoče opredeliti kot:

— **FINANCIRANJE PO PAVŠALNI STOPNJI:** posebne kategorije upravičenih stroškov, ki se jasno opredelijo vnaprej, se izračunajo z uporabo predhodno določenega odstotka za eno ali več **drugih** kategorij upravičenih stroškov.

— **STROŠKI NA ENOTO**: vsi upravičeni stroški ali njihov del se izračunajo na podlagi količinsko določenih dejavnosti, vložkov, učinkov ali rezultatov, pomnoženih z vnaprej določenimi stroški na enoto.

— **PAVŠALNI ZNESKI**: vsi upravičeni stroški ali njihov del se izračunajo na podlagi vnaprej določenih zneskov, ki se izplačajo, če se zaključijo vnaprej določene dejavnosti in/ali dosežejo vnaprej določeni učinki.

Organ upravljanja se lahko odloči za uporabo ene vrste možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov ali kombinacijo različnih vrst v okviru iste operacije, če je izključeno vsakršno morebitno prekrivanje stroškov, ki jih zajemajo različne možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, da se prepreči dvojno financiranje (glej tudi oddelek 2.5 o kombinaciji možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov).

2.2 **Financiranje po pavšalni stopnji**

Pavšalne stopnje se lahko uporabljajo na obeh ravneh povračila, tj. na višji ravni za povračilo prispevka Unije (člen 51(e) uredbe o skupnih določbah) in na nižji ravni za nepovratna sredstva, ki jih države članice zagotovijo upravičencem (člen 53(1)(d) uredbe o skupnih določbah).

Obstajajo različne vrste pavšalnih stopenj, zlasti:

— standardne pavšalne stopnje, tj. tiste, ki so določene v uredbi o skupnih določbah in uredbah za posamezne sklade ali, odvisno od primera, v delegiranem aktu, sprejetem v skladu s členom 94(4) uredbe o skupnih določbah, in za katere organom upravljanja ni treba določiti metode izračuna za določitev uporabljene stopnje;

— pavšalne stopnje, za katere so organi upravljanja razvili metodologijo (vključno z metodo izračuna).

2.2.1 *Splošna načela*

Opredelitev kategorij stroškov

V sistemu financiranja po pavšalni stopnji obstajajo največ tri vrste kategorij stroškov:

— VRSTA 1: kategorije upravičenih stroškov, na podlagi katerih je treba uporabiti pavšalno stopnjo za izračun upravičenih zneskov (tako imenovani „osnovni stroški“),

— VRSTA 2: kategorije upravičenih stroškov, ki bodo zajeti z uporabo pavšalne stopnje,

— VRSTA 3: po potrebi druge kategorije upravičenih stroškov (zanje se stopnja ne uporabi in niso zajeti z uporabo pavšalne stopnje).

Organ upravljanja (ali odbor za spremljanje programov Interreg) mora pri uporabi sistema financiranja po pavšalni stopnji opredeliti kategorije stroškov, ki spadajo v vsako posamezno vrsto: vsaka kategorija izdatkov mora biti jasno vključena samo v eno od treh vrst. V nekaterih primerih se lahko posamezna vrsta opredeli kot nasprotje drugi vrsti ali drugim vrstam (npr. v sistemu, ki zajema le neposredne (vrsta 1) in posredne stroške (vrsta 2), so lahko posredni stroški opredeljeni kot vsi drugi upravičeni stroški, ki niso upravičeni neposredni stroški). Med izbiro operacij mora organ upravljanja (ali odbor za spremljanje programov Interreg) preveriti, ali so kategorije stroškov, ki jih zajema pavšalna stopnja, potrebne za določeno operacijo, in sicer na podlagi dejavnosti, potrebnih za izvajanje operacije, podrobno navedenih v prošnji za financiranje.

Uredba o skupnih določbah ne določa omejitev za kategorije upravičenih stroškov, ki se lahko uporabijo za financiranje po pavšalni stopnji. Ker pa je glavni cilj uporabe pavšalnih stopenj poenostavitev, so pavšalne stopnje najprimernejše za stroške, ki so razmeroma nizki in pri katerih je preverjanje drago (npr. pavšalna stopnja, ki zajema stroške za osebje ali posredne stroške).

Za različne kategorije stroškov, za katere je uporabljena ista osnova, je mogoče uporabiti različne pavšalne stopnje [9]. Za izračun posrednih stroškov se lahko na primer uporabi pavšalna stopnja v višini 13 % neposrednih stroškov za osebje. Ista osnova (tj. neposredni stroški za osebje) se lahko uporabi tudi za izračun potnih stroškov in stroškov nastanitve operacije po pavšalni stopnji 15 %.

[9] Vendar niso vse pavšalne stopnje združljive. Zlasti pavšalne stopnje iz člena 56(1) uredbe o skupnih določbah ni mogoče kombinirati s pavšalno stopnjo iz člena 54 ali člena 55(1) uredbe o skupnih določbah, glej oddelek 2.2.4. Za več informacij o kombinaciji možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov glej oddelek 2.5.

Pavšalno stopnjo je mogoče izračunati na podlagi realnih stroškov ali stroškov, povrnjenih z uporabo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov. (glej oddelek 2.5)
Da bi se preprečilo dvojno financiranje, je treba pri zasnovi metodologije možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov posebej skrbno zagotoviti, da se kategorije stroškov, ki bodo zajeti s pavšalno stopnjo, ne vključijo v osnovne stroške.

Posebne pavšalne stopnje za izračun kategorij stroškov, podrobno določene v uredbi o skupnih določbah in uredbah za posamezne sklade

V pravnem okviru so opredeljene nekatere posebne pavšalne stopnje. Te pavšalne stopnje se lahko uporabijo za povračilo nepovratnih sredstev, ki jih države članice zagotovijo upravičencem (člen 53(3)(e) uredbe o skupnih določbah).

Pavšalne stopnje se lahko uporabijo, ne da bi moral organ upravljanja določiti metodo izračuna za določitev stopnje, ki se uporablja (standardne možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov), samo kadar je to izrecno navedeno v uredbi o skupnih določbah. Te pavšalne stopnje se uporabljajo za določeno kategorijo stroškov (tj. osnovne stroške) za izračun drugih kategorij stroškov (ki jih zajema pavšalna stopnja). Organ upravljanja lahko uporabi katero koli stopnjo v višini do stopnje, navedene v ustreznem členu, ne da bi moral utemeljiti, zakaj je bila izbrana stopnja, nižja od stopnje, določene v uredbi, če so stroški, ki jih zajema stopnja, ustrezni za določeno operacijo. Če se izbere nižja stopnja, ni treba opraviti nikakršnega izračuna.

Vendar lahko organ upravljanja določi stopnjo, ki je višja od stopenj iz členov 54 do 56 uredbe o skupnih določbah (razen člena 54, prvi pododstavek, točka (c), uredbe o skupnih določbah), na podlagi ene od metodologij iz člena 53(3) uredbe o skupnih določbah.

Pri odločanju o pavšalni stopnji, ki se uporabi, je treba upoštevati načelo enakega obravnavanja upravičencev. Upravičenci, ki so prejeli podporo v okviru določenega razpisa in so v podobnem položaju, se torej ne smejo neutemeljeno obravnavati drugače.

Standardne pavšalne stopnje so:

Člen	Standardne pavšalne stopnje
Člen 54, prvi odstavek, točka (a), uredbe skupnih določbah	Do 7 % upravičenih neposrednih stroškov za povračilo posrednih stroškov
Člen 54, prvi odstavek, točka (b), uredbe o skupnih določbah	Do 15 % upravičenih neposrednih stroškov za osebje za povračilo posrednih stroškov
Člen 55(1) uredbe o skupnih določbah	Do 20 % [upravičenih] neposrednih stroškov ([1]) za povračilo neposrednih stroškov za osebje
Člen 56(1) uredbe o skupnih določbah	Do 40 % upravičenih neposrednih stroškov za osebje za povračilo preostalih stroškov operacije ([2])
Člen 39(3)(c) uredbe o Interreg	Do 20 % [upravičenih] neposrednih stroškov za povračilo neposrednih stroškov za osebje
Člen 41(5) uredbe o Interreg	Do 15 % [upravičenih] neposrednih stroškov za osebje za povračilo potnih stroškov in stroškov nastanitve
Člen 22(1)(b) uredbe o ESS+	1 % stroškov iz točke (a) ([3]) za kritje stroškov, ki jih ima nabavni organ v zvezi s prevozom hrane in/ali osnovne materialne pomoči do skladišč ali upravičencev, ter stroškov skladiščenja
Člen 22(1)(c) uredbe o ESS+	7 % stroškov iz točke (a) ali 7 % stroškov vrednosti hrane, odpremljene v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1308/2013, za kritje upravnih stroškov, stroškov prevoza, skladiščenja in priprave, ki jih krijejo upravičenci, vključeni v razdeljevanje hrane in/ali osnovne materialne pomoči najbolj ogroženim osebam

Člen	Standardne pavšalne stopnje
Člen 22(1)(e) uredbe o ESS+	7 % stroškov iz točke (a) za kritje stroškov spremljevalnih ukrepov, ki jih izvajajo upravičenci ali se izvajajo v njihovem imenu in jih prijavijo upravičenci, ki dobavljajo hrano in/ali osnovno materialno pomoč najbolj ogroženim osebam

([1]) Če neposredni stroški operacije ne vključujejo javnih naročil gradenj ali javnih naročil blaga ali storitev, katerih vrednost presega mejne vrednosti iz člena 4 Direktive 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta ali člena 15 Direktive 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta. Poleg tega se za Sklad za azil, migracije in vključevanje, SNV in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko ta pavšalna stopnja uporablja samo za neposredne stroške operacije, ki niso predmet javnega naročanja.
([2]) Plače in nadomestila, izplačana udeležencem, se štejejo za dodatne upravičene stroške, ki niso vključeni v pavšalno stopnjo.
([3]) Člen 22(1)(a) uredbe o ESS+: stroški nakupa hrane in/ali osnovne materialne pomoči, vključno s stroški v zvezi s prevozom hrane in/ali osnovne materialne pomoči do upravičencev, ki dobavljajo hrano in/ali osnovno materialno pomoč končnim prejemnikom.

Poleg tega je v **členu 54, prvi odstavek, točka (c), uredbe o skupnih določbah** določena zgornja meja pavšalne stopnje za posredne stroške, ki je 25 % upravičenih neposrednih stroškov, pod pogojem, da se uporabi poštena, pravična in preverljiva metoda izračuna, ki jo opredeli organ upravljanja v skladu s členom 53(3)(a) uredbe o skupnih določbah.

Pri uporabi katere koli od navedenih možnosti mora organ upravljanja (ali odbor za spremljanje programa Interreg) **opredeliti kategorije stroškov, ki jih zajema pavšalna stopnja, in tiste, za katere se uporablja pavšalna stopnja**, tj. neposredne in posredne stroške ter neposredne stroške za osebje. Države članice so odgovorne za to, da dosledno, nedvoumno in nediskriminatorno opredelijo različne kategorije stroškov ter preprečijo dvojno financiranje.

Opredelitev kategorij stroškov mora biti jasno navedena v pravilih programa ali razpisih za zbiranje predlogov.

Načeloma se lahko kategorije stroškov opredelijo na naslednji način:
— **neposredni stroški** so stroški, ki so **neposredno povezani z izvajanjem operacije ali projekta** in pri katerih je mogoče dokazati neposredno povezavo s to posamezno operacijo ali projektom;
— **posredni stroški so stroški, ki so potrebni za izvedbo operacije, in** ki **niso neposredno povezani ali jih ni mogoče neposredno povezati z izvajanjem zadevne operacije** ali so povezani z izvajanjem operacije, vendar pomenijo pomožne stroške, ki neposredno ne prispevajo k doseganju njenih kazalnikov/rezultatov/ciljev. Taki stroški bi lahko na primer vključevali upravne stroške/režijske stroške, za katere je težko natančno določiti znesek, ki se lahko pripiše posamezni operaciji ali projektu (običajni upravni izdatki/izdatki za osebje, kot so: stroški upravljanja, stroški zaposlovanja, stroški za računovodjo ali čistilca itd.; stroški za telefon, vodo ali elektriko itd.);
— **stroški za osebje** so opredeljeni v nacionalnih predpisih in so običajno stroški, ki izhajajo iz pogodbe med delodajalcem in zaposlenim ali pogodbe o storitvah za zunanje osebje (če se lahko taki stroški jasno določijo). Stroški za osebje običajno vključujejo celotno plačilo, vključno s prejemki v naravi v skladu s kolektivno pogodbo, ki se plačajo ljudem za delo, povezano z operacijo. Vključujejo tudi davke in prispevke zaposlenih za socialno varnost (na primer v primeru pokojnin prvi in drugi steber, tretji pa le, če je tako določeno v kolektivni pogodbi ali pogodbi o zaposlitvi) ter vse upravičene prostovoljne prispevke zaposlenih, pa tudi obvezne in prostovoljne socialne prispevke delodajalca. Stroški za osebje so lahko **neposredni** ali **posredni** stroški, odvisno od analize vsakega posameznega primera in vloge osebja v operaciji.

Posebnosti opredelitve stroškov za osebje

Za uporabo pavšalnih stopenj iz člena 54, prvi odstavek, točka (b), uredbe o skupnih določbah in člena 56(1) iste uredbe ter člena 41(5) uredbe o Interreg (ali druge pavšalne stopnje, ki jo organ upravljanja določi na podlagi člena 53(3) uredbe o skupnih določbah in jo je treba uporabiti za neposredne stroške za osebje) za stroške za osebje lahko šteje skupna vrednost plačila, kot je opredeljeno z nacionalnimi predpisi, saj pomeni dejansko plačilo za delo posameznika pri operaciji in ga je zato treba upoštevati pri določanju drugih vrst stroškov operacije (ki se izračunajo tako, da se za neposredne stroške za osebje uporabi pavšalna stopnja).

To velja tudi v primerih, kadar plačo (deloma) povrnejo ali financirajo tretje osebe (npr. notranje osebje je bilo zaposleno s subvencijo za zaposlovanje; pavšalna stopnja se uporabi za skupno vrednost plačila tudi, če njegov del plača tretja oseba). Če stroški za zunanje osebje izhajajo iz pogodbe o opravljanju storitev, morajo biti stroški za osebje jasno določljivi. Na primer, če upravičenec sklene pogodbo o storitvah z zunanjim inštruktorjem za svoje notranje tečaje usposabljanja, je treba na računu navesti različne vrste stroškov. Plača inštruktorja se bo obravnavala kot neposredni strošek za zunanje osebje. Če stroški za inštruktorja niso določljivi kot posebna kategorija, ločena od drugih kategorij stroškov, na primer za učno gradivo, se ne morejo uporabiti kot osnova za pavšalne stopnje, na primer pavšalno stopnjo v višini 40 % iz člena 56(1) uredbe o skupnih določbah.

Opredelitev neposrednih stroškov za osebje ni povezana s tem, ali imajo stroški za osebje obliko **izdatkov za prispevke v naravi** ali ne. Zato se lahko vrednost prostovoljnega dela v obliki prispevka v naravi vključi v osnovni znesek za izračun pavšalnih stopenj, če se upošteva člen 67(1) uredbe o skupnih določbah.

Potni stroški se ne štejejo za stroške za osebje, razen stroškov za prevoz na delovno mesto, če je v nacionalnih predpisih določeno, da so del bruto stroškov za zaposlene.
Nadomestila ali plače, izplačane udeležencem operacij, ki jih podpirajo ESRR, ESS+, SPP, Sklad za azil, migracije in vključevanje, SNV in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko, se prav tako ne štejejo za stroške za osebje (glej člen 56(1) in (2) uredbe o skupnih določbah). Na primer v operaciji, katere cilj je zaposlovanje novih oseb, se plače na novo zaposlenih delavcev ne štejejo za stroške za osebje za namene člena 56 uredbe o skupnih določbah, saj te osebe ne opravljajo nobene naloge za izvajanje zadevne operacije, temveč se štejejo za plače, izplačane udeležencem. Zato jih ni mogoče vključiti v osnovo, za katero se uporabi pavšalna stopnja, opredeljena v členu 56(1) uredbe o skupnih določbah.

V okviru člena 56 uredbe o skupnih določbah se **nadomestilo** razume kot finančna podpora udeležencem za morebitne stroške, povezane s ciljem določene operacije.
Na primer nadomestila za usposabljanje v okviru Evropskega socialnega sklada plus (ESS+) se nanašajo na finančno podporo posameznikom, ki sodelujejo v programih usposabljanja. Ta nadomestila so namenjena kritju različnih stroškov, povezanih z usposabljanjem, kot so potni stroški in dnevnice. Cilj je povečati dostopnost usposabljanja.

2.2.2 *Pavšalne stopnje za določitev posrednih stroškov (člen 54 uredbe o skupnih določbah)*

Kadar pri izvajanju operacije nastanejo posredni stroški, se ti lahko v skladu s prvim pododstavkom člena 54 uredbe o skupnih določbah izračunajo na podlagi ene od pavšalnih stopenj iz točk (a) in (b) navedenega pododstavka. V členu 54, prvi odstavek, točka (a), uredbe o skupnih določbah je uvedena pavšalna stopnja v višini do **7 % upravičenih neposrednih stroškov** za izračun posrednih stroškov. V členu 54, prvi odstavek, točka (b), uredbe o skupnih določbah je uvedena pavšalna stopnja v višini **do 15 % neposrednih stroškov za osebje** za izračun posrednih stroškov. Organ upravljanja lahko obe pavšalni stopnji uporabi neposredno, brez utemeljitve izračuna stopnje, če je ta pod zgornjo mejo, določeno v uredbi.

Člen 54 uredbe o skupnih določbah ne vsebuje izčrpnega seznama metod za določitev pavšalnih stopenj za posredne stroške operacije in državam članicam omogoča, da uporabijo pavšalno stopnjo za posredne stroške, določeno na podlagi drugih metod, tj. tistih iz člena 53(3)(b) do (e) uredbe o skupnih določbah.

Vendar za pavšalno stopnjo za posredne stroške, določeno na podlagi poštene, pravične in preverljive metode iz člena 53(3)(a) uredbe o skupnih določbah, **velja zgornja meja 25 % upravičenih neposrednih stroškov** iz člena 54, prvi odstavek, točka (c), uredbe o skupnih določbah. Za pavšalne stopnje, ki niso določene na tej podlagi, temveč z drugo metodo iz člena 53(3)(b) do (e) uredbe o skupnih določbah, zgornja meja ne velja.

2.2.3 *Pavšalna stopnja za določitev neposrednih stroškov za osebje (člen 55(1) uredbe o skupnih določbah)*

V členu 55(1) uredbe o skupnih določbah je določeno, da se lahko neposredni stroški za osebje pri operaciji izračunajo po pavšalni stopnji v višini **do 20 % neposrednih stroškov, ki niso neposredni stroški za osebje** pri tej operaciji, ne da bi morala država članica z izračunom določiti stopnjo, ki se uporabi.

Vendar če **neposredni stroški te operacije vključujejo javna naročila gradenj ali javna naročila blaga ali storitev**, katerih vrednost presega mejno vrednost iz direktive EU o javnem naročanju, natančneje iz člena 4 Direktive 2014/24/EU ([10]) in člena 15 Direktive 2014/25/EU ([11]), standardne pavšalne stopnje iz člena 55(1) uredbe o skupnih določbah ni mogoče uporabiti, pavšalno stopnjo za neposredne stroške za osebje pa bi bilo treba določiti na podlagi metode iz člena 53(3)(a) do (e) uredbe o skupnih določbah.. V tem primeru se pavšalna stopnja v višini do 20 % brez izračuna ne more uporabiti za zadevno operacijo. To velja za vsa naročila gradenj/blaga/storitev, katerih vrednost presega mejne vrednosti in ki spadajo na področje uporabe navedenih direktiv, vključno s tistimi, ki jih oddajo naročniki, ki niso javni naročniki v primeru Direktive 2014/25/EU. Pri ugotavljanju, ali so bile mejne vrednosti iz direktiv presežene, se bo upoštevala celotna vrednost javnega naročila, ne glede na sklope, na katere je naročilo morda razdeljeno ([12]).

V zvezi s **Skladom za azil, migracije in vključevanje, Instrumentom za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko ter SNV** je treba vse stroške, ki so predmet javnega naročanja (tj. stroške podizvajalcev/zunanjih izvajalcev), izključiti iz osnove za izračun pavšalne stopnje (glej člen 55(1), drugi pododstavek, uredbe o skupnih določbah).

Za programe Interreg se lahko v skladu s členom 39(3)(c) uredbe o Interreg stroški za osebje povrnejo na podlagi pavšalne stopnje v višini do 20 % upravičenih neposrednih stroškov brez omejitev glede tega, **ali neposredni stroški vključujejo javna naročila ali ne**.

Neposredni stroški za osebje, določeni na podlagi pavšalne stopnje so lahko osnova za uporabo pavšalne stopnje, določene v členu 54, prvi odstavek, točka (b), uredbe o skupnih določbah (pavšalna stopnja v višini do 15 % upravičenih neposrednih stroškov za osebje za izračun posrednih stroškov). Vendar neposrednih stroškov za osebje, izračunanih na podlagi pavšalne stopnje, ni mogoče uporabiti kot osnovo za pavšalno stopnjo na podlagi člena 56(1) uredbe o skupnih določbah (pavšalna stopnja v višini do 40 % upravičenih neposrednih stroškov za osebje za izračun preostalih upravičenih stroškov operacije) (glej člen 56(3) uredbe o skupnih določbah).

2.2.4 *Pavšalna stopnja za določitev vseh drugih stroškov operacije, ki niso neposredni stroški za osebje (člen 56 uredbe o skupnih določbah)*

V skladu s členom 56(1) uredbe o skupnih določbah se lahko neposredni stroški za osebje uporabijo za izračun vseh preostalih upravičenih stroškov operacije na podlagi pavšalne stopnje v višini **do 40 % upravičenih neposrednih stroškov za osebje**. Operacije, za katere se uporablja navedena pavšalna stopnja, lahko vključujejo le:

— neposredne stroške za osebje – osnovni stroški za pavšalno stopnjo,

— pavšalno stopnjo v višini do 40 % za kritje preostalih stroškov operacije

— ter plače in nadomestila, izplačana udeležencem.

Kar zadeva ESRR, ESS+, SPP, Sklad za azil, migracije in vključevanje, SNV in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko, so plače in nadomestila, izplačani udeležencem, izključeni iz stroškov, ki jih zajema navedena pavšalna stopnja. [Zato se morda lahko povrnejo v drugi obliki iz člena 53(1) uredbe o skupnih določbah.] V zvezi z opredelitvijo nadomestil in plač glej oddelek 2.2.1.

Uporaba navedene pavšalne stopnje je primerna za operacije, pri katerih neposredni stroški za osebje predstavljajo znaten delež proračuna. Zato so za uporabo pavšalne stopnje iz člena 56(1) uredbe o skupnih določbah najprimernejši delovno intenzivni projekti, projekti na področju raziskav in razvoja, mali projekti z več stroški nizke vrednosti, ki so zelo številni in niso stroški za osebje, mali inovacijski projekti, projekti na področju izobraževanja in poklicnega usposabljanja ter projekti mehkih dejavnosti.

([10]) Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 65).

([11]) Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetskem in prometnem sektorju ter sektorju poštnih storitev ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 243).

([12]) Člen 4 Direktive 2014/24/EU se nanaša na „javna naročila, katerih […] vrednost brez davka na dodano vrednost (DDV) je enaka ali višja od […] [navedenih] mejnih vrednosti“. Ista določba je navedena v členu 15 Direktive 2014/25/EU.

Organ upravljanja lahko to pavšalno stopnjo uporabi za vrste operacij, pri katerih se jasno razlikuje med naslednjimi kategorijami stroškov: neposredni stroški za osebje, drugi neposredni stroški in posredni stroški. Pavšalna stopnja, določena v členu 56(1) uredbe o skupnih določbah, bi morala zajemati tako druge neposredne stroške kot posredne stroške, ne le posrednih stroškov.

Če operacija vključuje le posredne stroške in neposredne stroške za osebje, organ upravljanja ne bi smel uporabiti pavšalne stopnje iz člena 56(1) uredbe o skupnih določbah, temveč pavšalno stopnjo iz člena 54(b) uredbe o skupnih določbah.

Pavšalna stopnja iz člena 56(1) uredbe o skupnih določbah se ne bi smela kombinirati s pavšalno stopnjo za posredne stroške (npr. možnosti iz člena 54 uredbe o skupnih določbah), saj bi se tako ista kategorija stroškov (tj. posredni stroški) zajela dvakrat.

V skladu s členom 56(3) uredbe o skupnih določbah te pavšalne stopnje v višini do 40 % ni mogoče uporabiti pri operaciji, če so skupni neposredni stroški za osebje pri navedeni operaciji izračunani na podlagi pavšalne stopnje (npr. pavšalne stopnje na podlagi člena 55(1) uredbe o skupnih določbah). Vendar se lahko ta pavšalna stopnja uporabi za neposredne stroške za osebje, ki so zasnovani kot možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, če ta možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov ni pavšalna stopnja (glej oddelek 2.5).

Primer 1

Organ upravljanja želi zajeti vse preostale upravičene stroške operacije z uporabo pavšalne stopnje v zvezi z upravičenimi neposrednimi stroški za osebje pri operaciji, ki znašajo 150 000 EUR. V skladu s členom 56(1) uredbe o skupnih določbah se organ upravljanja odloči uporabiti stopnjo v višini 35 %. To pomeni, da bodo skupni upravičeni stroški operacije znašali 150 000 EUR + (150 000 EUR x 0,35) = 202 500 EUR.

Primer 2

Ocenjeni stroški tečaja usposabljanja so naslednji:

Skupni neposredni stroški	**52 000 EUR:**
Neposredni stroški za osebje	30 000 EUR:
Stroški najema prostora	3 000 EUR:
Potni stroški	4 000 EUR:
Hrana	1 000 EUR:
Obveščanje javnosti	4 000 EUR:
Nadomestila, ki jih udeležencem usposabljanja izplača javna služba za zaposlovanje	10 000 EUR:

Skupni posredni stroški	**5 000 EUR:**
Posredni stroški za osebje	4 000 EUR:
Stroški za elektriko, telefon	1 000 EUR:

Skupni upravičeni stroški	**57 000 EUR:**

Organ upravljanja se lahko odloči, da bo za ta projekt uporabil člen 56(1) uredbe o skupnih določbah in za povračilo preostalih stroškov operacije določi pavšalno stopnjo 40 %. V tem primeru bi dokument, v katerem so določeni pogoji za podporo operaciji, imel kot najvišjo dodelitev:

Neposredni stroški za osebje: 30 000 EUR

Drugi stroški: 30 000 EUR x 40 % = 12 000 EUR

Ker se lahko poleg neposrednih stroškov za osebje in pavšalne stopnje prijavijo tudi nadomestila, ki jih udeležencem usposabljanja izplača javna služba za zaposlovanje, bi skupni upravičeni stroški znašali:

Skupni upravičeni stroški:
30 000 (neposredni stroški za osebje) + 12 000 (drugi stroški) + 10 000 (nadomestila, ki jih udeležencem usposabljanja izplačajo javne službe za zaposlovanje) = 52 000 EUR

Med izvajanjem operacij, pri katerih se uporablja pavšalna stopnja iz člena 56(1) uredbe o skupnih določbah, je pomembno od začetka skrbno načrtovati neposredne stroške za osebje ter pozorno in stalno spremljati porabo v tej kategoriji stroškov. Zaradi narave 40-odstotne pavšalne stopnje bo premajhna poraba neposrednih stroškov za osebje samodejno pomenila manj denarja, povrnjenega za druge stroške.

Primer

V prvotnem proračunu operacije je bilo za kategorijo neposrednih stroškov za osebje dodeljenih 350 000 EUR, 140 000 EUR (40 % x 350 000 EUR) pa za kategorijo preostalih stroškov. Med izvajanjem programa je bilo sporočenih le 230 000 EUR neposrednih stroškov za osebje. To pomeni, da se za preostale stroške povrne le 92 000 EUR (40 % x 230 000 EUR).

2.2.5 *Pavšalni znesek za potne stroške in stroške nastanitve (člen 41(5) uredbe o Interreg)*

V členu 41(5) uredbe o Interreg je določena pavšalna stopnja za potne stroške in stroške nastanitve za operacijo v višini **do 15 % neposrednih stroškov za osebje**, ne da bi morale države članice s kakršnim koli izračunom določiti stopnjo, ki se uporabi. Ta pavšalni znesek se uporabi neposredno v operacijah Interreg.

2.2.6 *Poseben primer pavšalnih stopenj za tehnično pomoč (člen 36(5) uredbe o skupnih določbah)*

V skladu s členom 36(3) uredbe o skupnih določbah se znesek prispevka Unije za tehnično pomoč izplača kot povračilo podpore upravičencem v skladu z veljavnimi pravili uredbe o skupnih določbah (člen 51(b) uredbe o skupnih določbah) ali kot pavšalna stopnja (člen 51(e) uredbe o skupnih določbah) (v nekaterih primerih je uporaba pavšalne stopnje obvezna – glej v nadaljevanju v tem poglavju).

Področje uporabe

O uporabi financiranja po pavšalni stopnji odločajo države članice. V skladu z drugim pododstavkom člena 36(3) uredbe o skupnih določbah izbira velja za vse programe v zadevni državi članici za celotno programsko obdobje in je naknadno ni mogoče spremeniti. Države članice morajo Komisijo uradno obvestiti o svoji izbiri oblike prispevka Unije za tehnično pomoč v sporazumu o partnerstvu v skladu s Prilogo II k uredbi o skupnih določbah.

V skladu s tretjim pododstavkom člena 36(3) uredbe o skupnih določbah se za programe, ki jih podpirajo Sklad za azil, migracije in vključevanje, SNV in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko, ter za programe Interreg prispevek Unije za tehnično pomoč izplača le v obliki pavšalne stopnje.

Pavšalne stopnje za prispevek Unije za tehnično pomoč so določene v členu 36(5) uredbe o skupnih določbah za vsak sklad in v členu 27 uredbe o Interreg za programe Interreg.

Za uporabo pavšalnih plačil za tehnično pomoč je odgovorna država članica; osnovni stroški zneskov, povrnjenih na podlagi pavšalne stopnje se ne bodo pregledovali na ravni EU.

Zahtevki za plačilo

Kadar država članica ali program Interreg uporablja financiranje po pavšalni stopnji za tehnično pomoč, se ustrezni pavšalni odstotek za zadevni sklad iz člena 36(5)(b) uredbe o skupnih določbah in člena 27(3) uredbe o Interreg samodejno uporabi za skupni znesek upravičenih izdatkov ali skupni znesek javnofinančnih odhodkov, kot je ustrezno, vključenih v vsak zahtevek za plačilo, predložen Komisiji. Znesek financiranja po pavšalni stopnji za tehnično pomoč v stolpcu D (stolpec C za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko in SNV) v razpredelnici z naslovom Izdatki, razčlenjeni po prednostnih nalogah, iz Priloge XXIII k uredbi o skupnih določbah se v sistemu SFC2021 izračuna samodejno na podlagi podatkov iz zahtevka za plačilo.

O znesku financiranja po pavšalni stopnji za tehnično pomoč se ne poroča v Dodatku 2 k Prilogi XXIII k uredbi o skupnih določbah oziroma, za programe Sklada za azil, migracije in vključevanje, Instrumenta za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko in SNV, v Dodatku 3 k Prilogi XXIII k uredbi o skupnih določbah, tj. za specifične cilje, za katere omogočitveni pogoji niso izpolnjeni.

2.2.7 *Posebnosti podpore za lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost*

V skladu s členom 34(1)(c) uredbe o skupnih določbah podpora iz skladov za lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost, zajema stroške upravljanja, spremljanja in vrednotenja strategije ter njene animacije, vključno z olajševanjem izmenjav med deležniki. V skladu z drugim pododstavkom člena 34(2) uredbe o skupnih določbah za te stroške velja zgornja meja 25 % skupnega javnega prispevka k strategiji.

Naslednji primer ponazarja, kako je mogoče te stroške povrniti na podlagi pavšalne stopnje, uporabljene za druge stroške izvajanja:

Primer

Organ upravljanja je na osnovi preteklih izkušenj ocenil običajen delež tekočih stroškov in stroškov animacije določene lokalne akcijske skupine v primerjavi z izdatki, nastalimi pri izvajanju lokalnih operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, ter pripravi in izvajanju dejavnosti sodelovanja te skupine. Čeprav v skladu s členom 34(2) uredbe o skupnih določbah podpora iz skladov iz uredbe o skupnih določbah za tekoče stroške in stroške animacije ne sme presegati zgornje meje 25 % skupnih javnofinančnih odhodkov, ki nastanejo v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, izkušnje kažejo, da je ta odstotek v večini primerov dejansko manjši.

Organ upravljanja določi pavšalno stopnjo v višini 17 % stroškov izvajanja (na podlagi poštene, pravične in preverljive metodologije v skladu s členom 53(1)(d) in (3)(a) uredbe o skupnih določbah) za izdatek, ki je nastal pri izvajanju operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, ter pripravi in izvajanju dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine, da se zajamejo naslednji stroški:

— tekoči stroški (stroški, povezani z upravljanjem, spremljanjem in vrednotenjem strategije, glej člen 34(1)(c) uredbe o skupnih določbah),

— stroški, povezani z animacijo strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (za lažjo izmenjavo med deležniki zaradi zagotavljanja informacij in spodbujanja strategije ter za podporo morebitnim upravičencem z namenom oblikovanja operacij in priprave vlog – glej člen 34(1)(c) uredbe o skupnih določbah).

Če torej proračun, dodeljen lokalni akcijski skupini za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, ter pripravo in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine, znaša 1,5 milijona EUR (vrsta 1), bi najvišji proračun, ki ustreza tekočim stroškom in stroškom animacije, znašal 1,5 milijona EUR x 17 % = 255 000 EUR (vrsta 2). Torej vsa dodeljena proračunska sredstva za lokalno akcijsko skupino znašajo 1,755 milijona EUR.

To pomeni, da bo lahko lokalna akcijska skupina v fazi izvajanja vsakič, ko bo upravičenec zahteval povračilo izdatkov, nastalih pri projektu, tudi sama zahtevala 17 % tega zneska za svoje tekoče stroške in stroške animacije.

Na primer, če izdatki, nastali pri projektu, znašajo 1 000 EUR (vrsta 1), lahko tudi lokalna akcijska skupina organu upravljanja prijavi 1 000 EUR x 17 % = 170 EUR (vrsta 2) za svoje tekoče stroške in stroške animacije.

Lokalni akcijski skupini za svoje tekoče stroške in stroške animacije, prijavljene na podlagi pavšalne stopnje, ne bo treba predložiti dokazil, vendar mora biti metodologija za določitev stopnje v višini 17 % preverljiva.

Opomba: metodologija za določitev pavšalne stopnje ne pomeni nujno, da bo uporabljena stopnja 25 %. Ne glede na metodologijo, ki se uporabi za določitev pavšalne stopnje, pa je treba vseeno upoštevati določbe o zgornji meji za tekoče stroške in stroške animacije iz drugega pododstavka člena 34(2) uredbe o skupnih določbah.

2.3 **Stroški na enoto**

Stroški na enoto se lahko uporabljajo na obeh ravneh povračila, tj. na višji ravni za povračilo prispevka Unije (člen 51(c) uredbe o skupnih določbah) in na nižji ravni za nepovratna sredstva, ki jih države članice zagotovijo upravičencem (člen 53(1)(b) uredbe o skupnih določbah).

2.3.1 *Splošna načela*

V primeru stroškov na enoto se bodo vsi upravičeni stroški operacije ali njihov del izračunali na podlagi količinsko določenih dejavnosti, vložkov, učinkov ali rezultatov, pomnoženih z vnaprej določenimi stroški na enoto. Ta možnost se lahko uporabi za katero koli vrsto operacije, projekta ali dela projekta, ko se lahko določijo količine, povezane z dejavnostjo, in povezani stroški na enoto. **Stroški na enoto se običajno uporabijo za zlahka določljive količine.**

Stroški na enoto lahko:

— temeljijo na procesu, torej so povezani z vložki (npr. urni strošek za inštruktorja) ali učinki (npr. urni strošek na udeleženca usposabljanja),

— ali temeljijo na rezultatih (npr. strošek na osebo, ki pridobi potrdilo o usposabljanju).

Namen uporabe možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov v operaciji je poenostaviti postopke za vse vključene deležnike. Zato morajo organi upravljanja določiti vložke, učinke ali rezultate, ki pomagajo pri poenostavitvi in jih je enostavno evidentirati, jim slediti itd. Organi upravljanja morajo biti pri izbiri med stroški na enoto, ki temeljijo na procesu, in stroški na enoto, ki temeljijo na rezultatih, posebej pozorni na revizijsko sled.

Primer 1 (ESS+)

(a) Stroški na enoto, ki temeljijo na procesu: za nadaljevalni tečaj usposabljanja na področju IT, ki se izvaja za 20 udeležencev in traja 1 000 ur, se lahko upravičeni stroški izračunajo na podlagi zmnožka stroškov na uro usposabljanja in števila udeležencev usposabljanja. Organ upravljanja na podlagi poštene, pravične in preverljive metode vnaprej določi stroške na uro in jih navede v dokumentu, v katerem so določeni pogoji za podporo operaciji.

Če se na primer predpostavi, da organ upravljanja določi stroške usposabljanja v višini 7 EUR na uro usposabljanja na udeleženca, je najvišji znesek nepovratnih sredstev, dodeljen projektu, omejen na 1 000 ur x 20 udeležencev usposabljanja x 7 EUR na uro/na udeleženca usposabljanja, kar znaša 140 000 EUR.

Ob zaključku operacije se končni upravičeni stroški določijo na podlagi dejanskega števila ur, ki jih je zbral vsak udeleženec (to lahko vključuje nekaj opravičenih odsotnosti) glede na dejansko udeležbo udeležencev in izvedene tečaje usposabljanja. Še vedno bodo potrebni natančni seznami prisotnih udeležencev usposabljanja. Če bi tečaj usposabljanja na koncu obiskovalo le 18 udeležencev, od tega bi jih šest zbralo 900 ur, pet 950 ur, pet 980 ur, preostala dva pa 1 000 ur, bo skupno število ur, na katerih so bili prisotni udeleženci usposabljanja, enako:

900 x 6 + 950 x 5 + 980 x 5 + 1 000 x 2 = 17 050 skupnih ur usposabljanja.

Upravičeni izdatki bodo znašali: 17 050 ur usposabljanja x 7 EUR = 119 350 EUR.

(b) Stroški na enoto, ki temeljijo na rezultatih: nadaljevalno usposabljanje na področju IT, ki traja 1 000 ur, zajema pet modulov po 200 ur. Za določitev skupnih stroškov izvedbe tega usposabljanja na področju IT za 25 udeležencev je bila uporabljena poštena, pravična in preverljiva metoda v skladu s členom 53(3)(a) uredbe o skupnih določbah. Skupni stroški v višini 140 000 EUR se nato pripišejo uspešnim udeležencem. Ob upoštevanju pretekle stopnje neuspeha v višini 20 % (tj. pet udeležencev) bi stroški na enoto na udeleženca in uspešno zaključen modul znašali 140 000 EUR / 20 udeležencev / 5 modulov = 1 400 EUR (strošek na enoto na udeleženca na uspešno zaključen modul).

Revizijska sled bi morala vključevati dokument, ki bi dokazoval upravičenost udeleženca, in potrdilo za uspešno zaključeni modul ali celotni tečaj za vsakega upravičenega udeleženca. Seznami prisotnosti ne bi bili potrebni.

Primer 2 (stroški na enoto, ki temeljijo na učinku, za ESRR)

Upravičenec, ki je regionalna zbornica, organizira svetovanje za MSP v regiji. To storitev zagotavljajo svetovalci regionalne zbornice. Na podlagi preteklih poročil „svetovalnega“ oddelka zbornice je dan svetovanja ocenjen na 350 EUR na dan. Pomoč se izračuna na podlagi naslednje enačbe: število dni x 350 EUR. Še vedno pa bodo potrebni natančni seznami prisotnosti, na katerih bosta podrobno navedeni dejavnost svetovanja in prisotnost svetovalcev.

Primer 3 (stroški na enoto, ki temeljijo na rezultatih, za ESS+)

Program pomoči pri iskanju zaposlitve, ki traja šest mesecev (v nadaljnjem besedilu: operacija), se lahko financira na podlagi stroškov na enoto (npr. 2 000 EUR/osebo) za vsakega od 20 udeležencev operacije, ki dobi zaposlitev in jo ohrani za vnaprej določeno obdobje, na primer šest mesecev. Strošek na enoto, ki znaša 2 000 EUR na uspešnega udeleženca, je bil določen ob upoštevanju stroškov za vse udeležence. Zato znesek zajema tudi stroške za neuspešne udeležence.

Izračun najvišjega zneska nepovratnih sredstev, dodeljenega operaciji: 20 oseb x 2 000 EUR na zaposlitev = 40 000 EUR.

Končni upravičeni stroški se izračunajo na podlagi realnega učinka operacije: če bi se samo 17 oseb vključilo na trg dela in ohranilo zaposlitev za zahtevano obdobje, bi končni upravičeni stroški, na podlagi katerih se bodo upravičencu izplačala nepovratna sredstva, znašali: 17 × 2 000 EUR = 34 000 EUR.

Revizijska sled bi morala vključevati dokumente, ki dokazujejo, da je bil udeleženec vključen na trg dela in je ohranil svoje delovno mesto za zahtevano obdobje.

Primer 4 (stroški na enoto, ki temeljijo na procesu, za ESPRA)

Dnevne tarife za uporabo plovil se izračunajo na podlagi obstoječih podatkov (povprečja preteklih let). Število dni, dodeljenih projektu, se nato dokaže na podlagi ladijskih dnevnikov.

Primer 5 (Sklad za azil, migracije in vključevanje): financiranje različnih projektov, ki so del iste operacije, pri čemer se uporablja dvoje različnih stroškov na enoto

Organ upravljanja zagotovi nepovratna sredstva v višini 1 600 000 EUR javni agenciji, ki se ukvarja s prosilci za azil, za operacijo, ki zajema dve vrsti dejavnosti: (1) podporo pri prvem sprejemu državljanov tretjih držav po njihovem prihodu v državo članico (največ 1 000 000 EUR), (2) jezikovno usposabljanje za prosilce za azil (največ 600 000 EUR).

Za podporo pri prvem sprejemu je organ upravljanja (na podlagi obstoječih podatkov) razvil strošek na enoto v višini 50 EUR na dan na osebo za kritje stroškov enodnevne pomoči, zagotovljene državljanu tretje države ob njegovem sprejemu v državi gostiteljici. Kategorije stroškov, vključene v znesek stroškov na enoto, zajemajo vse elemente sprejema (kot so nastanitev, zagotavljanje hrane in neživilskih izdelkov, zdravniški pregled, tolmačenje, skrbništvo za mladoletnike brez spremstva, obveščanje in svetovanje). Najvišji znesek dodeljenih nepovratnih sredstev je omejen na 1 dan x 50 EUR x 20 000 državljanov tretjih držav = 1 000 000 EUR.

Obvezni elementi revizijske sledi za te stroške na enoto so podpisan in datiran seznam državljanov tretjih držav, ki so prejeli podporo, in trajanje njihovega bivanja (v dnevih), skupaj z njihovo uradno (če je na voljo) in/ali edinstveno identifikacijo (kateri koli dokument, ki potrjuje identiteto osebe) ter dokazilo o zagotovljeni podpori (npr. podpisan in datiran seznam zagotovljene hrane in neživilskih izdelkov, podpisan in datiran seznam prisotnosti pri svetovanju, podpisan in datiran dopis, ki ga izda pooblaščeni zdravstveni delavec).

Upravičeni izdatki se izračunajo na podlagi dejanskih dni podpore pri prvem sprejemu in števila državljanov tretjih držav, ki so prejeli podporo. To pomeni, da če bi na primer podporo prejelo 1 000 državljanov tretjih držav, od tega 500 za 20 dni in 500 za 10 dni, bi bilo skupno število dni/oseb enako: 500 x 20 + 500 x 10 = 15 000 dni na osebo podpore. Upravičeni izdatki bodo = 15 000 x 50 EUR = 750 000 EUR.

Za jezikovno usposabljanje je organ upravljanja (na podlagi obstoječih podatkov) razvil strošek na enoto v višini 10 EUR na uro in osebo za kritje stroškov ene učne ure (dolžina učne ure je 60 minut), da se lahko en udeleženec usposabljanja ali prosilec za azil udeleži jezikovnega tečaja, ki traja do 60 ur, v ustrezno velikih skupinah (do 15 udeležencev usposabljanja na skupino). Kategorije stroškov, vključene v znesek stroškov na enoto, zajemajo vse stroške jezikovnega usposabljanja (kot so stroški za osebje, stroški najema prostorov za usposabljanje, gradivo za usposabljanje). Najvišji znesek nepovratnih sredstev za projekt je omejen na 60 ur x 1 000 udeležencev usposabljanja x 10 EUR na uro na udeleženca usposabljanja = 600 000 EUR.

Revizijska sled, ki podpira izdatke, mora vključevati dokazila/dokumente, s katerimi se spremljata dejanska udeležba (število ur) udeležencev usposabljanja in trajanje tečaja, dokumente, ki potrjujejo identiteto udeležencev usposabljanja/prosilcev za azil, ter dokumente, ki urejajo čas in vsebino jezikovnega tečaja, velikost skupine (največ 15) in standardno dolžino učne ure (60 minut).

Upravičeni izdatki se izračunajo na podlagi dejanskega števila ur usposabljanja za vsakega prosilca za azil/udeleženca usposabljanja. To pomeni, da če se na primer usposabljanja udeleži le 900 prosilcev za azil/udeležencev usposabljanja, od tega 750 za 60 ur, 50 za 55 ur in 100 za 50 ur, bo zmnožek skupnega števila ur in števila udeležencev usposabljanja enak: 750 x 60 + 50 x 55 + 100 x 50 = 52 750. Upravičeni izdatki bodo = 52 750 x 10 EUR = 527 500 EUR.

Ker gre za dva različna projekta oziroma dejavnosti, ki sta ločena dela iste operacije in zajemata različne stroške operacije, ni nevarnosti dvojnega financiranja, saj so stroški za posamezni projekt oziroma dejavnost jasno ločeni.

2.3.2 *Stroški za osebje, izračunani na podlagi urne postavke (člen 55(2) do (4) uredbe o skupnih določbah)*

Člen 55(2) uredbe o skupnih določbah določa dve posebni metodi za izračun neposrednih stroškov za osebje ([13]). Obe možnosti se lahko uporabita za izračun urne postavke za določitev neposrednih stroškov za osebje.

Ti metodi sta naslednji:

— izračun urne postavke z deljenjem letnih bruto stroškov za zaposlene s 1 720, člen 55(2)(a) uredbe o skupnih določbah,

— izračun urne postavke z deljenjem mesečnih bruto stroškov za zaposlene s povprečnim mesečnim delovnim časom, člen 55(2)(b) uredbe o skupnih določbah.

Organ upravljanja odloči, katera metoda se uporabi. Možnost iz člena 55(2)(b) uredbe o skupnih določbah se lahko uporabi tudi, če so na voljo podatki o letnih bruto stroških za zaposlene. Izračunani neposredni stroški za osebje se nanašajo na izvajanje operacije. „Izvajanje operacije“ pa je treba razumeti tako, da zajema vse faze operacije.

Primer

Pri določenih vrstah projektov, ki so namenjeni MSP na področju raziskav in razvoja ter inovacij, so stroški za osebje pogosto ključni element. Za ta MSP je možnost uporabe stroškov na enoto dobrodošla poenostavitev. V tem primeru je strošek na enoto za dejavnosti izražen kot urna postavka, ki se uporabi za dejansko število opravljenih ur osebja. Vnaprej je opredeljen v dokumentu, v katerem so določeni pogoji za podporo operaciji in v katerem je najvišji znesek finančne pomoči določen kot največje dovoljeno število opravljenih ur, pomnoženo s stroškom na enoto (izračunani stroški za udeleženo osebje).

Da bi se zajeli realni stroški s čim boljšim približkom ter upoštevale razlike med regijami in podružnicami, so stroški standardne enote opredeljeni kot urni stroški za osebje v skladu z naslednjo enačbo *(na podlagi člena 55(2)(a) uredbe o skupnih določbah)*:

Urni stroški za osebje = zadnji evidentirani bruto letni stroški (za podrobnosti o tem, kateri stroški se lahko vključijo, glej oddelek 2.2.1), deljeni s 1 720 urami.

Na primer: urna postavka = 60 000 EUR / 1 720 ur = 34,88 EUR na uro.

Finančna podpora za operacijo se izračuna kot urna postavka, pomnožena z dejanskim in preverjenim številom opravljenih ur. Zato morajo MSP hraniti vsa dokazila za opravljene ure osebja pri projektu (na primer seznami prisotnosti, pridobljeni iz sistema IT), organ upravljanja pa mora hraniti vse dokumente, ki utemeljujejo urne stroške za osebje. Načeloma se v primeru zmanjšanja preverjenega števila opravljenih ur zniža končni znesek za plačilo.

([13]) Neposredni stroški za osebje se lahko določijo tudi na podlagi druge metodologije iz uredbe o skupnih določbah. Na primer na podlagi člena 53(1)(b) in ene izmed metod iz člena 53(3) uredbe o skupnih določbah bi se lahko določili stroški na enoto z drugačnim imenovalcem kot 1 720 ur.

Drug primer: *Enako kot zgoraj, le da se urni stroški za osebje izračunajo, kot sledi.*

Urni stroški za osebje = zadnji evidentirani bruto letni stroški (za podrobnosti o tem, kateri stroški se lahko vključijo, glej oddelek 2.2.1), deljeni s povprečnim številom zakonitih delovnih ur (ob upoštevanju letnega dopusta).

Na primer: urna postavka = 60 000 EUR / (1 980 ur – 190 ur letnega dopusta) = 60 000 / 1 790 = 33,52 EUR na uro.

Izračun urne postavke z deljenjem zadnjih evidentiranih letnih bruto stroškov za zaposlene s 1 720 urami (člen 55(2)(a) uredbe o skupnih določbah)

Prva možnost iz člena 55(2)(a) uredbe o skupnih določbah je določitev neposrednih stroškov za osebje z izračunom urne postavke, kot sledi:

$$\text{urni stroški za osebje} = \frac{\text{zadnji evidentirani letni bruto stroški za zaposlene}}{1\,720}$$

Imenovalec, tj. **1 720 ur, pomeni standardni letni „delovni čas“, ki se lahko uporabi neposredno, ne da bi morala država članica opraviti kakršen koli izračun**. Ta podatek temelji povprečnem tedenskem številu delovnih ur v državah članicah, pomnoženem z 52 tedni ter zmanjšanem za plačani letni dopust in povprečno letno število državnih praznikov. Predstavlja ekvivalent polnega delovnega časa in se lahko uporablja v vseh primerih, v katerih je delavec zaposlen s polnim delovnim časom. Uporablja se tudi, če v skladu z nacionalno zakonodajo ali veljavno kolektivno pogodbo poln delovni čas znaša manj kot 40 ur na teden.

Za osebe, zaposlene s krajšim delovnim časom, se uporabi ustrezno sorazmerno število ur od 1 720. Na primer, za izračun urne postavke za osebo, ki dela samo s polovičnim delovnim časom (tj. 0,5 ekvivalenta polnega delovnega časa za upravičenca), bi imenovalec znašal 860 ur (1 720 x (50/100) = 860). Naveden mora biti delovni čas, določen v pogodbi o zaposlitvi ali sklepu o imenovanju.

Števec pa mora biti utemeljen. Uredba o skupnih določbah vsebuje sklic na „zadnje evidentirane letne bruto stroške za zaposlene“. Vendar **bruto stroški za zaposlene** v njej **niso opredeljeni**. V skladu s členom 63(1) uredbe o skupnih določbah je treba na podlagi pravil o upravičenosti opredeliti, kaj zajemajo letni bruto stroški za zaposlene, pri tem pa upoštevati običajne računovodske prakse (glej oddelek 3.2.1). Veljavna pravila lahko na primer določajo, da so stroški prevoza na delovno mesto del bruto stroškov za zaposlene.

Uredba se nanaša na izračun urne postavke z uporabo **„zadnjih“** evidentiranih letnih bruto stroškov za zaposlene. To pomeni, da je treba uporabiti najnovejše razpoložljive podatke. Zato metoda izračuna na podlagi obstoječih podatkov upravičenca običajno ni ustrezna. V skladu s pridevnikom „zadnji“ iz člena 55(2) uredbe o skupnih določbah morajo države članice zagotoviti, da so uporabljeni podatki najnovejši in torej izražajo realne neposredne stroške za osebje.

Ni treba, da se letni bruto stroški za zaposlene **nanašajo na koledarsko ali finančno leto** (podatki se lahko nanašajo na primer na obdobje od oktobra 2022 do septembra 2023). Pomembno je, da bruto stroški za zaposlene zajemajo celotno 12-mesečno obdobje. To je lahko 12-mesečno obdobje pred koncem obdobja poročanja (v okviru operacije ali programa), 12-mesečno obdobje pred dokumentom, v katerem so določeni pogoji za podporo operaciji, ali obdobje 12 mesecev prejšnjega koledarskega leta. V skladu s členom 55(4) uredbe o skupnih določbah se lahko v primeru nerazpoložljivosti podatkov za celotno 12-mesečno obdobje podatki:

— pridobijo iz razpoložljivih evidentiranih bruto stroškov za zaposlene (npr. organ upravljanja lahko uporabi podatke za 4-mesečno obdobje, ki so na voljo v zvezi z zaposlenim, in jih ekstrapolira na letne bruto stroške za zaposlene, pri čemer po potrebi upošteva dejavnike, kot so zakonsko določena plačila za dopust in praznike ali tako imenovana 13. plača),

— izpeljejo iz dokumenta o zaposlitvi (tj. pogodbe o zaposlitvi ali sklepa o imenovanju).

Letni bruto stroški za zaposlene lahko temeljijo na realnih stroških za zaposlene, ki se nanašajo na to osebo. Če oseba ni delala cel mesec (npr. pogodba se ne začne na začetku meseca in zato razpoložljivi podatki ne zajemajo celotnega meseca), se lahko kot dober približek realnih stroškov v 12-mesečnem obdobju uporabijo ekstrapolirane vrednosti.

Letni bruto stroški za zaposlene lahko temeljijo tudi na povprečnih stroških za večjo skupino zaposlenih, na primer zaposlenih iz enakega plačnega razreda, ali kakšnih drugih podobnih ukrepov, ki ustrezajo višini stroškov za zaposlene.

Zadnji letni bruto stroški za zaposlene morajo biti dokumentirani, na primer z računovodskimi izkazi, poročili o plačah, s sklicevanjem na javno objavljene sporazume ali dokumente itd. Dokazila morajo biti preverljiva.

V posebnih okoliščinah se lahko znesek urne postavke določi tudi po začetku projekta. Tako se lahko določi na primer, ko se zaposleni vključi v projekt (s sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi ali premestitvijo zaposlenega) ali ko upravičenec sporoči stroške organu upravljanja. Vendar mora biti v slednjem primeru v dokumentu, v katerem so določeni pogoji za podporo operaciji, navedena tudi metodologija, ki se uporablja.

Izračun urne postavke z deljenjem mesečnih bruto stroškov za zaposlene s povprečnim mesečnim delovnim časom (člen 55(2)(b) uredbe o skupnih določbah).

Pri izračunu urne postavke za določitev neposrednih stroškov za osebje na podlagi člena 55(2)(b) uredbe o skupnih določbah morajo države članice določiti povprečni mesečni delovni čas v skladu z veljavnimi nacionalnimi pravili, na katera se sklicuje dokument o zaposlitvi.

Določitev upravičenih stroškov za osebje z uporabo izračunane urne postavke

Število opravljenih ur je treba določiti v skladu s pravili o upravičenosti zadevnega programa. V skladu s členom 55(3) uredbe o skupnih določbah skupno število ur, prijavljenih na osebo za določeno leto ali mesec, ne presega števila ur, uporabljenih za izračun te urne postavke.

To pomeni, da prijavljeno število ur, kadar se uporabi imenovalec
1 720 ur, ne sme presegati 1 720 ur, pri čemer pomeni največje število ur, ki se lahko prijavi za delo pri operaciji za obdobje 12 mesecev. Isto načelo velja, če se za imenovalec uporabi sorazmerni delež 1 720 ur (npr. za osebje s polovičnim delovnim časom bi bil imenovalec enak 860 ur; to bi bilo torej največje število ur, ki se lahko prijavi za zadevno osebje na leto). Za osebje, ki sodeluje pri več operacijah, se zgornja meja uporabi sorazmerno za vsako posamezno operacijo in ne sme presegati največjega števila ur, ki se lahko prijavi za določeno osebje za obdobje 12 mesecev.

V primeru člena 55(2)(b) uredbe o skupnih določbah ni nujno, da so ure, prijavljene kot povprečni mesečni delovni čas zadevne osebe, število dejansko opravljenih ur; upoštevati je treba povprečni mesečni delovni čas, kot je določen v dokumentu o zaposlitvi v skladu z veljavnimi nacionalnimi pravili. Vendar število ur, prijavljeno za izračun upravičenih stroškov za osebje, ne sme presegati števila ur na mesec, ki se uporablja za izračun te urne postavke, kot je določeno v členu 55(3) uredbe o skupnih določbah.

Če se urna postavka izračuna na podlagi člena 55(2)(a) uredbe o skupnih določbah, je treba za izračun in prijavo upravičenih stroškov za osebje uporabiti samo dejansko opravljene ure, saj so v standardnem imenovalcu 1 720 že odšteti letni dopust in prazniki. Odsotnost z dela zaradi bolezni se lahko prijavi kot strošek za osebje, če s tem povezane stroške krije upravičenec (tj. če jih ima upravičenec). Če stroške krije tretja oseba (npr. v primeru dolgotrajne odsotnosti z dela zaradi bolezni se stroški krijejo iz sistema socialne varnosti), ali v primeru neplačanega dopusta ali odsotnosti (npr. neupravičene odsotnosti), v zvezi s katero upravičenec nima stroškov, **se ustrezne ure/dnevi odsotnosti z dela ne smejo upoštevati za določitev upravičenih stroškov za osebje, ki jih je mogoče prijaviti**. V teh primerih namreč upravičenec ni imel stroškov. Če pa stroški za osebje nastanejo za dodatno osebje, ki nadomesti osebo, odsotno z dela zaradi bolezni (ali druge vrste dopusta), so ti stroški za osebje upravičeni (tj. ustrezno število opravljenih ur se upošteva pri izračunu upravičenih stroškov za osebje).

Kadar se uporabi točka (a) ali (b) člena 55(2) uredbe o skupnih določbah, je treba dobljeni znesek za urno postavko šteti za strošek na enoto. Ta strošek na enoto se lahko uporabi za povračilo izdatkov za stroške za osebje ali za izračun neposrednih stroškov za osebje, ki so osnovni stroški za uporabo pavšalne stopnje (npr. z uporabo pavšalne stopnje v višini 15 % v skladu s točko (b) prvega pododstavka člena 54 ali za izračun vseh preostalih upravičenih stroškov z uporabo pavšalne stopnje v višini 40 % v skladu s členom 56(1) uredbe o skupnih določbah). Organ upravljanja se lahko v primeru projekta, ki se izvaja več let, odloči, da bo posodobil urno postavko za neposredne stroške za osebje, ko bodo novi podatki na voljo, ali uporabljal iste podatke za celotno obdobje izvajanja. Če je obdobje izvajanja posebej dolgo, bi bila dobra praksa, da se v metodologiji določijo vmesne faze, v katerih bi se lahko urna postavka za stroške za osebje revidirala, in načini revizije (metode prilagoditve).

Osebje, ki v sklopu operacije dela s krajšim, a fiksnim delovnim časom na mesec (člen 55(5) uredbe o skupnih določbah)

V skladu s členom 55(5) uredbe o skupnih določbah za zaposlene, ki v sklopu operacije delajo s krajšim delovnim časom in za katere je določen fiksni odstotek delovnega časa na mesec, ni potreben ločen sistem evidentiranja delovnega časa za preverjanje števila opravljenih ur. Vseeno mora delodajalec izdati dokument, v katerem je naveden **fiksni odstotek** delovnega časa, ki se na mesec porabi za operacijo, ta odstotek pa se lahko uporabi za izračun upravičenih neposrednih stroškov za osebje. Ta odstotek se lahko določi tudi v pogodbi o zaposlitvi. Če na primer oseba dela 60 % svojega delovnega časa pri projektu, se lahko upravičeni neposredni stroški za osebje v zvezi z navedeno osebo izračunajo tako, da se bruto stroški za zaposlene (na podlagi realnih stroškov ali izračunanega stroška na enoto) pomnožijo s 60 %.

Primer

Za različne skupine zaposlenih pri projektih se lahko določijo različni stroški na enoto, npr. stroški na enoto za vodjo projekta, za zaposlene s ključnimi funkcijami in za administrativno osebje. Razlike morajo biti povezane z objektivnimi premisleki, da se zagotovi, da so stroški na enoto zanesljiv približek realnih stroškov.

Za vsako skupino osebja se lahko določijo pogoji glede stopnje izobrazbe ali delovnih izkušenj. Na primer magisterij za eno skupino (skupina 1), diploma prve stopnje za drugo skupino (skupina 2) in ustrezne kvalifikacije, pridobljene z usposabljanjem za tretjo skupino (skupina 3). V tem primeru bo moralo biti povračilo stroškov na enoto za določeno skupino odvisno od izpolnitve pogoja, povezanega s to skupino (npr. za povračilo stroškov na enoto za skupino 1 mora revizijska sled vključevati dokazilo o magisteriju).

2.4 **Pavšalni zneski**

Pavšalni zneski se lahko uporabljajo na obeh ravneh povračila, tj. na višji ravni za povračilo prispevka Unije (člen 51(d) uredbe o skupnih določbah) in na nižji ravni za nepovratna sredstva, ki jih države članice zagotovijo upravičencem (člen 53(1)(c) uredbe o skupnih določbah).

2.4.1 *Splošna načela*

V primeru pavšalnih zneskov se vsi upravičeni izdatki operacije ali projekta ali njihov del izračuna na podlagi vnaprej določenega in ustrezno utemeljenega zneska in se izplača, če se zaključijo vnaprej določene dejavnosti in/ali dosežejo vnaprej določeni učinki.

Pavšalni zneski so lahko ustrezni, kadar stroški na enoto niso primerna rešitev, ker manjkajo zlahka opredeljive količine, npr. za pripravo zbirke orodij, organizacijo javnega dogodka na ravni skupnosti, seminarja itd.

Ker se običajno šteje, da je bil rezultat dosežen ali ni bil dosežen, plačilo pa se izvrši ali ne izvrši glede na to, ali je bil dosežen v celoti, lahko ta dihotomija organe upravljanja v nekaterih primerih odvrne od uporabe pavšalnih zneskov. **Pri tem je lahko koristno, da se vključijo postopna plačila, povezana z doseganjem nekaterih vnaprej določenih vmesnih mejnikov**.

Primer 1: ESRR

Skupina malih podjetij želi s skupno udeležbo na poslovnem sejmu promovirati lokalne izdelke.

Organ upravljanja se odloči, da bo pri izračunu javne podpore uporabil pavšalni znesek. Zato je skupina podjetij pozvana k predložitvi predloga proračuna za stroške najema, postavitve in vodenja stojnice. Na podlagi tega predloga proračuna se določi pavšalni znesek v višini 20 000 EUR. Plačilo upravičencu bo izvršeno na podlagi dokazila o udeležbi na sejmu. Oceno predloga proračuna in povezana dokazila za izračun ali utemeljitev stroškov vseh kategorij predloga proračuna je treba hraniti za revizijo.

Primer 2: ESS+

Nevladna organizacija, ki upravlja storitve otroškega varstva, potrebuje podporo za začetek nove dejavnosti. V svoj predlog vključi pavšalni znesek ter predloži predlog podrobnega proračuna za začetek dejavnosti in njeno izvajanje za obdobje enega leta. Po prvem letu bi se dejavnost izvajala naprej samostojno. Na primer, pavšalni znesek bi zajemal izdatke, povezane s plačo ene osebe, ki je eno leto zadolžena za varstvo otrok, amortizacijo nove opreme, stroške oglaševanja, povezanega s to novo dejavnostjo, ter posredne stroške, povezane s stroški upravljanja in računovodskimi stroški, stroški za vodo, elektriko, ogrevanje, najem prostora itd.

Organ upravljanja na podlagi predloga podrobnega proračuna odobri pavšalni znesek v višini 47 500 EUR za pokritje vseh teh stroškov. Ta znesek bi se ob zaključku operacije izplačal nevladni organizaciji na podlagi učinka; če bi se v varstvo vključilo običajno število dodatnih (deset) otrok. Zato ne bi bilo treba utemeljiti realnih stroškov, nastalih v zvezi s to dejavnostjo.

Če pa bi se v varstvo vključilo le devet otrok, bi bili upravičeni stroški enaki nič in pavšalni znesek ne bi bil izplačan. Da bi to ublažili, bi se lahko v dokumentu s pogoji za podporo operaciji določil mejnik, v skladu s katerim se izplača polovica skupnega zneska (23 750 EUR), če se v varstvo vključi pet otrok.

Primer 3: ESS+

Nevladna organizacija želi organizirati lokalni seminar in pripraviti zbirko orodij o socialno-ekonomskem položaju romske skupnosti v regiji države članice. Dokument, v katerem so določeni pogoji za podporo operaciji, bo vseboval predlog podrobnega proračuna in cilje nepovratnih sredstev, in sicer (1) organizacijo seminarja in (2) pripravo zbirke orodij, da bi delodajalce v regiji opozorili na posebne težave, s katerimi se srečujejo Romi.

Organ upravljanja se zaradi narave operacije (operacija, pri kateri stroškov ni enostavno količinsko opredeliti na podlagi stroškov na enoto) odloči, da bo uporabil ureditev pavšalnega zneska.

Da bi organ upravljanja izračunal pavšalni znesek, potrebuje predlog podrobnega proračuna za vsako posamezno operacijo: po pogajanjih o predlogu podrobnega proračuna se določi pavšalni znesek v višini 45 000 EUR, kar se razdeli med dva projekta, tj. 25 000 EUR za seminar, 20 000 EUR pa za zbirko orodij.

Če bodo izpolnjeni pogoji iz dokumenta, v katerem so določeni pogoji za podporo operaciji (organizacija seminarja, priprava zbirke orodij), se bo znesek v višini 45 000 EUR štel za upravičene stroške. Potrebna bodo dokazila o tem, da je bil seminar organiziran in da je bila pripravljena končna popolna zbirka orodij.

Če se bo izvedel le eden od projektov (npr. seminar), se bo znesek nepovratnih sredstev omejil le na ta del (25 000 EUR), in sicer glede na dokument, v katerem so določeni pogoji za podporo operaciji.

Primer 4: ESPRA

Podpora organizacijam proizvajalcev za pripravo in izvajanje načrtov proizvodnje in trženja.

Pavšalni znesek (ki se izplača po odobritvi letnega poročila o izvajanju načrta) temelji na obstoječih podatkih (dokumentih o urah in drugih stroških, ki so jih predhodno predložile organizacije proizvajalcev). Pripravo in izvajanje načrtov proizvodnje in trženja je mogoče razdeliti na različne dejavnosti, da se dobijo povprečni stroški, ki se nato pomnožijo z intenzivnostjo pomoči, ki se uporablja.

2.5 **Kombinacija možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov**

V skladu s členom 53(1) uredbe o skupnih določbah lahko organi upravljanja izbirajo med petimi možnostmi za upravljanje nepovratnih sredstev v okviru uredbe o skupnih določbah. V skladu s členom 53(1)(e) uredbe o skupnih določbah se lahko prve štiri možnosti (razen financiranja, ki ni povezano s stroški) kombinirajo pri isti operaciji. Vendar za kombiniranje veljajo naslednji pogoji, da bi se **preprečilo dvojno financiranje iste kategorije stroškov**:

(1) vsaka možnost mora zajemati različne kategorije upravičenih stroškov ali

(2) jih je treba uporabiti za različne projekte v isti operaciji ali

(3) jih je treba uporabiti za zaporedne faze operacije.

Možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov se lahko uporabijo pri isti operaciji skupaj s stroški, ki so prijavljeni kot realni stroški, ali stroški, povrnjenimi na podlagi druge možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov.

Poleg tega se lahko znesek, izračunan kot pavšalna stopnja, uporabi kot osnova za drugo pavšalno stopnjo: pavšalna stopnja v višini do 15 % za povračilo posrednih stroškov se lahko uporabi za neposredne stroške za osebje, izračunane kot pavšalna stopnja v višini do 20 % neposrednih stroškov (razen neposrednih stroškov za osebje).

Primer 1: financiranje različnih projektov, ki so del iste operacije (ESS+)

Primer operacije, v katero je vključen projekt usposabljanja mladih brezposelnih, ki mu sledi seminar za morebitne delodajalce v regiji:

stroški, povezani z usposabljanjem, bi se lahko plačali na podlagi stroškov na enoto (npr. 1 000 EUR na dan usposabljanja). Seminar bi se plačal na podlagi pavšalnih zneskov.

Ker gre za dva različna projekta, ki sta del iste operacije, ni nevarnosti dvojnega financiranja, saj so stroški za posamezni projekt jasno ločeni.

Primer 2: zaporedne faze operacije (ESS+)

Primer operacije, ki se je že začela izvajati in ki se upravlja na podlagi realnih stroškov, organ upravljanja pa jo želi naprej upravljati na podlagi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov. Fazi operacije bo treba jasno opredeliti. Prva faza bi se lahko izračunala na podlagi realnih stroškov do določenega datuma. Druga faza za prihodnje izdatke pa bi se lahko izračunala na podlagi stroškov na enoto, če strošek na enoto ne krije nobenih prej podprtih izdatkov.

Če se taka možnost uporabi, bi se morala nanašati na vse upravičence v enakem položaju (preglednost in enako obravnavanje). To bi lahko ustvarilo določeno upravno breme, ker bi bilo treba spremeniti dokument, v katerem so določeni pogoji za podporo operaciji, če to ni bilo predvideno. Organi držav članic morajo pripraviti jasen in podroben opis operacije za vsako posamezno fazo. Operacijo je treba razdeliti na vsaj dve posebni, opredeljivi finančni, v najboljšem primeru pa tudi fizični ali razvojni obdobji, ki ustrezata zadevnim fazam. To je treba storiti zaradi preglednega izvajanja in spremljanja ter za olajšanje nadzora.

Primer 3: različne kategorije upravičenih stroškov (ESS+)

Primer usposabljanja, v okviru katerega so kombinirani:

— stroški na enoto za plače inštruktorjev, npr. 450 EUR na dan,

— realni stroški: najema prostora, ki znašajo 800 EUR na mesec za 12 mesecev v skladu s pogodbo o najemu,

— pavšalna stopnja za posredne stroške, ki znaša na primer 10 % neposrednih stroškov.

Če je ob zaključku usposabljanja utemeljenih 200 dni dela inštruktorjev, se bodo nepovratna sredstva izplačala na naslednji podlagi:

neposredni stroški (vrsta 1 ([14])*):*

plače inštruktorjev 200 dni x 450 EUR = 90 000 EUR,

prostor za usposabljanje: 12 mesecev x 800 EUR = 9 600 EUR,

vmesni seštevek neposrednih stroškov: 99 600 EUR

posredni stroški (vrsta 2): 10 % neposrednih stroškov = 10 % x 99 600 EUR = 9 960 EUR,

upravičeni izdatki: (90 000 EUR + 9 600 EUR) + 9 960 EUR = 109 560 EUR.

V tem primeru so zajete različne kategorije stroškov: plače inštruktorjev, stroški najema prostora, posredni stroški. Zaradi preverjanja neobstoja dvojnega financiranja pa morajo organi zagotoviti, da se stroški na enoto ne nanašajo na nobene stroške, ki so povezani z najemom prostora, ali posredne stroške (npr. plačo upravnega osebja ali računovodje). Recipročno velja enako za opredelitev posrednih stroškov, ki se ne smejo nanašati na stroške, zajete s stroški na enoto ali realnimi stroški najema prostora.

Če obstaja nevarnost prekrivanja ali ni mogoče dokazati, da prekrivanj ni, bo moral organ upravljanja izbrati najprimernejšo možnost, da se izogne morebitnemu dvojnemu financiranju oziroma vsakemu tveganju dvojnega financiranja.

Primeri kombinacij možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki niso dovoljene v uredbi o skupnih določbah

Člen 56 in člen 55(1) uredbe o skupnih določbah	Člen 54 in člen 56 uredbe o skupnih določbah
Pavšalne stopnje v višini do 40 % upravičenih neposrednih stroškov za osebje, ki se uporablja za kritje preostalih stroškov operacije (člen 56 uredbe o skupnih določbah), ni mogoče uporabiti za stroške za osebje, izračunane na podlagi pavšalne stopnje v višini do 20 % neposrednih stroškov, ki niso neposredni stroški za osebje (člen 55(1) uredbe o skupnih določbah). Razlog: ni mogoče zaradi člena 56(3) uredbe o skupnih določbah, ker ista kategorija stroškov (tj. stroški za osebje) ne more biti podlaga za izračun pavšalne stopnje za vse preostale stroške operacije in se hkrati izračunati kot pavšalna stopnja na podlagi dela stroškov, ki so vključeni v preostale stroške operacije (tj. neposredni stroški).	Pavšalne stopnje do 7 % upravičenih neposrednih stroškov/ do 15 % upravičenih neposrednih stroškov za osebje/do 25 % upravičenih neposrednih stroškov (člen 54 uredbe o skupnih določbah) za izračun posrednih stroškov (člen 54 uredbe o skupnih določbah) ni mogoče kombinirati s pavšalno stopnjo do 40 % upravičenih neposrednih stroškov za osebje, ki se uporablja za kritje preostalih stroškov operacije (člen 56 uredbe o skupnih določbah). Razlog: ista kategorija stroškov (tj. posredni stroški) bi bila zajeta dvakrat.

Primeri kombinacij možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov

Spodnja razpredelnica vsebuje pregled kombinacij možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki so praviloma mogoče/nemogoče. Vendar je treba vsak primer analizirati posebej.

Organi upravljanja morajo jasno opredeliti ustrezne kategorije stroškov (neposrednih/posrednih) in preprečiti dvojno financiranje zajetih stroškov.

(D – da, so mogoče, N – ne, ni mogoče)

Kombinacije	Do 20 % stroškov za osebje	Do 7 % posrednih stroškov	Do 15 % posrednih stroškov	Do 15 % potnih stroškov	Stroški za osebje po urni postavki (*)	Do 40 % vseh ostalih stroškov
Do 20 % stroškov za osebje		D	D	D	N	N

([14]) Za pojasnilo glede različnih vrst stroškov glej oddelek 2.2.1.

Kombinacije	Do 20 % stroškov za osebje	Do 7 % posrednih stroškov	Do 15 % posrednih stroškov	Do 15 % potnih stroškov	Stroški za osebje po urni postavki (*)	Do 40 % vseh ostalih stroškov
Do 7 % posrednih stroškov	D		N	D	D	N
Do 15 % posrednih stroškov	D	N		D	D	N
Do 15 % potnih stroškov	D	D	D		D	N
Stroški za osebje po urni postavki (*)	N	D	D	D		D
Do 40 % vseh ostalih stroškov	N	N	N	N	D	

(*) Člen 55(2) uredbe o skupnih določbah, tj. metoda z deljenjem s 1 720 urami ali urna postavka, ki se izračuna tako, da se zadnji evidentirani mesečni bruto stroški za zaposlene delijo s povprečnim mesečnim delovnim časom pri operaciji.

POGLAVJE 3: DOLOČITEV MOŽNOSTI POENOSTAVLJENEGA OBRAČUNAVANJA STROŠKOV

3.1 Možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov je treba opredeliti vnaprej

Za povračilo prispevka Unije se lahko možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov uporabijo šele po tem, ko so bile odobrene s sklepom Komisije o odobritvi programa ali njegove spremembe ali sprejete v delegiranem aktu Komisije v skladu s členom 94(1) uredbe o skupnih določbah.

Opredeliti je treba tudi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki se uporabljajo za povračilo nepovratnih sredstev, ki jih države članice predhodno (torej vnaprej) zagotovijo upravičencu. V skladu s členom 73(3) uredbe o skupnih določbah in členom 22(6) uredbe o Interreg za programe Interreg mora organ upravljanja zagotoviti, da se upravičencu ali vodilnemu partnerju operacije Interreg da na voljo dokument, v katerem so določeni pogoji za podporo za vsako operacijo. Pomembno je, da se upravičencem v tem dokumentu navedejo natančne zahteve za utemeljitev prijavljenih izdatkov ter specifični učinki ali rezultati, ki jih je treba doseči.

V skladu s členom 73(3) uredbe o skupnih določbah in členom 22(6) uredbe o Interreg za programe Interreg, morajo biti metoda, ki se uporablja za določanje stroškov operacije, in pogoji za plačilo vključeni **najpozneje v dokument, v katerem so določeni pogoji za podporo operaciji**. Ustrezne metode in pogoji se lahko vključijo v pravila programa ali razpise za zbiranje predlogov.

Da bi zagotovili spoštovanje načela preglednosti in enakega obravnavanja, **je treba v razpisih za zbiranje predlogov, naslovljenih na morebitne upravičence, navesti, da bodo za povračilo uporabljene možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov. V primerih, ko se razpis za zbiranje predlogov ne objavi, bi bilo treba uporabo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov navesti v pravilih programa ali nacionalnih pravilih, ki zajemajo zadevne operacije.**

Poleg tega se je treba izogibati retroaktivni uporabi za že izbrane operacije, ki se že izvajajo na podlagi realnih stroškov, saj ob taki uporabi morda ni zagotovljeno enako obravnavanje upravičencev. Možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov se lahko uporabijo za operacije, ki so bile izbrane po začetku njihovega izvajanja. Vendar mora biti podpora skladna s členom 63(6) uredbe o skupnih določbah, ki določa, da se operacije ne bi smele izbrati za podporo iz skladov, kadar so bile fizično dokončane ali v celoti izvedene, preden je bila predložena vloga za financiranje v okviru programa. Pri takih operacijah se lahko uporabijo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki zajemajo tudi upravičene izdatke, ki so jih upravičenci imeli, preden so bile operacije izbrane, v nekaterih primerih pa je njihova uporaba obvezna (glej oddelek 1.4). Za uporabo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov ni pomembno, ali so upravičenci izdatke imeli že pred objavo razpisa, če bodo dejavnosti, ki so podlaga za povračilo, izvedene v obdobju upravičenosti (člen 63(2) uredbe o skupnih določbah) in ti izdatki niso bili del izdatkov, ki so že bili prijavljeni Komisiji.

Ko so stroški na enoto, pavšalna stopnja ali znesek (v primeru pavšalnih zneskov) določeni, se ne smejo spremeniti med izvajanjem operacije ali po njem zaradi povišanja stroškov ali premajhne porabe razpoložljivega proračuna. Če je obdobje izvajanja posebej dolgo, bi bila dobra praksa, da se vnaprej določi metoda prilagoditve, s katero bi bilo določeno, kdaj in kako se lahko revidirajo stroški na enoto, pavšalna stopnja ali znesek (o metodah prilagoditve glej oddelek 3.4 teh smernic) ([15]). Vsaka sprememba stroškov na enoto, pavšalne stopnje ali zneska brez prilagoditvene metode se šteje za novo možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov.. V izjemnih primerih je v primeru večletnih operacij mogoče poravnati račune in izvesti plačila na podlagi dejanskih stroškov ustreznih dejavnosti operacije po izvedbi prvega dela operacije, nato pa za preostali del/obdobje operacije uvesti možnost financiranja po pavšalni stopnji, stroškov na enoto ali pavšalnih zneskov. V takih primerih bi bilo treba obdobje, za katero se prijavijo realni stroški, jasno ločiti od obdobja, za katero se stroški prijavijo na podlagi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, da se prepreči dvakratno prijavljanje stroškov projekta.

3.2 **Metodologije**

Metodologije za določitev možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov so navedene v členu 53(3) in členu 94(2) uredbe o skupnih določbah. Na splošno so te metodologije enake za določitev možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na nižji in višji ravni (z nekaterimi izjemami, ki so posebej navedene v tem oddelku).

3.2.1 *Poštena, pravična in preverljiva metoda izračuna*

Zneski, stopnje in stroški na enoto se lahko določijo na podlagi poštene, pravične in preverljive metode izračuna, kot je določena v členu 53(3)(a) uredbe o skupnih določbah in členu 94(2), drugi pododstavek, točka (a), uredbe o skupnih določbah.

Splošna načela

Izračun mora biti pošten

Izračun mora biti razumen, tj. temeljiti mora na resničnosti, ne sme biti pretiran ali previsok. Na primer, če je izračun določenih stroškov na enoto v preteklosti znašal med 1 EUR in 2 EUR, Komisija ne pričakuje lestvice v višini 7 EUR. S tega stališča bo zelo pomembna metoda, uporabljena za določitev stroška na enoto, pavšalne stopnje ali pavšalnega zneska. Organ upravljanja (ali odbor za spremljanje programov Interreg) mora biti sposoben pojasniti in utemeljiti svoje odločitve. Poštena metoda izračuna lahko upraviči razlike v stopnjah/zneskih ob upoštevanju posebnih pogojev ali potreb. Na primer izvedba projekta v bolj oddaljeni regiji je lahko zaradi višjih stroškov prevoza dražja kot v osrednji regiji.

Izračun mora biti pravičen

Bistvo pojma „pravičen“ je, da nekateri upravičenci ali operacije nimajo prednosti pred drugimi. Z izračunom stroškov na enoto, pavšalnega zneska ali pavšalne stopnje je treba zagotoviti enako obravnavo podobnih upravičencev in/ali podobnih operacij. Morebitne razlike v zneskih ali stopnjah morajo biti objektivno utemeljene, tj. temeljiti morajo na objektivnih značilnostih upravičencev ali operacij.

Izračun mora biti preverljiv

Določitev pavšalnih stopenj, stroškov na enoto ali pavšalnih zneskov mora temeljiti na dokumentarnih dokazilih, ki jih je mogoče preveriti ([16]). Organ upravljanja mora biti sposoben dokazati podlago, na kateri so se določile možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov. Ključno je, da se zagotovi spoštovanje načela dobrega finančnega poslovodenja.

Organ, ki določi možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov, mora dokumentirati vsaj:

— opis metode izračuna, vključno s ključnimi koraki izračuna,

([15]) Za podporo, ki se ne dodeli na podlagi razpisa za zbiranje predlogov, je treba to navesti v splošnem dokumentu, v katerem je navedena metodologija podpore.

([16]) Metodologija mora biti preverljiva, dokler se uporablja, ne glede na to, kdaj je bila določena v skladu s členom 53(3)(a) uredbe o skupnih določbah ali členom 94/2)(a) uredbe o skupnih določbah.

— vire podatkov, ki so se uporabili pri analizi in izračunih, vključno z oceno ustreznosti podatkov za predvidene operacije in oceno kakovosti podatkov,

— sam izračun za določitev vrednosti možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov.

Viri podatkov

Pri določitvi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov morajo biti uporabljeni podatki ustrezni za možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki naj bi se uporabila. Zagotoviti in evidentirati je treba vire podatkov, ki so se uporabili za izračun, vključno z oceno ustreznosti podatkov za predvidene operacije in oceno kakovosti podatkov.

Za izračun možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov ni vnaprej določenega minimalnega nabora podatkov. Ta je odvisen od značilnosti populacije. Če so podatki zelo razpršeni, mora biti število podatkov veliko. Če pa so podatki homogeni in reprezentativni za populacijo, je lahko nabor podatkov manjši.

Podatki se lahko pridobijo iz različnih virov. Zanesljivost uporabljenih podatkov je odvisna od uporabljenega vira podatkov. Na primer, podatki nacionalnih statističnih uradov ali Eurostata se štejejo za zanesljive. Za nekatere vire podatkov so lahko potrebni podrobnejši pregledi za potrditev zanesljivosti podatkov. V nekaterih primerih se je mogoče na podlagi strokovne presoje revizijskega organa odločiti, ali je treba izvesti dodatne preglede na podlagi vzorca ali ne (ob upoštevanju vseh informacij o vrsti podatkov, načinu zbiranja, notranjih postopkih organov za odobritev predloženih informacij itd., ki so revizijskemu organu na voljo). Vendar predhodna ocena metodologije, ki jo opravi revizijski organ, ni obvezna (je pa priporočena) za določitev možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na nižji ravni.

Kadar se podatki iz zanesljivih virov (na primer objavljena poročila in uradne internetne podatkovne zbirke) ne uporabljajo neposredno kot taki (tj. samodejno ustvarjeni iz podatkovne zbirke vira), temveč so združeni v enotno obliko, je dobra praksa, da se (na podlagi vzorca) primerja, ali so zbrane številke v skladu z uradnimi poročili. Ker pa v praksi to ne bo vedno enostavno, lahko revizijski organ, če predhodno oceni metodologijo, na podlagi svoje strokovne presoje odloči, ali je treba izvesti dodaten pregled na podlagi vzorca ali ne, pri čemer upošteva vse informacije o načinu zbiranja podatkov, notranjih postopkih organa, ki zbira predložene informacije itd., ki so mu na voljo.

Uporaba statističnih, preverjenih obstoječih podatkov ali običajnih praks stroškovnega računovodstva

Organi upravljanja lahko pri določanju možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov uporabijo statistične podatke (iz različnih virov), **preverjene** obstoječe podatke (o projektih ali operacijah, financiranih iz sklada uredbe o skupnih določbah) ([17]) ali običajne prakse stroškovnega računovodstva.

Kadar se organ upravljanja odloči uporabiti statistične ali preverjene obstoječe podatke, mora opisati:

— zajete kategorije stroškov;

— uporabljeno metodo izračuna;

— trajanje niza, ki naj bi se pridobil: pridobiti je treba **podatke za reprezentativno obdobje** da se lahko ugotovijo kakršne koli možne izjemne okoliščine, ki bi lahko vplivale na dejanske stroške v določenem letu, ter gibanja v zneskih stroškov. To referenčno obdobje je treba uporabiti zaradi upoštevanja letnih nihanj. Na primer obdobje treh let bi se lahko štelo za reprezentativno. Uporaba podatkov, ki zajemajo obdobje, krajše od treh let, je lahko sprejemljiva, če lahko organ upravljanja dokaže, da je utemeljena (npr. če je bil vzpostavljen nov program in so podatki na voljo le za dve leti, bi ti lahko zadostovali; če podatkov za obdobje treh let ni, so morda sprejemljivi podatki za obdobje dveh let, odvisno od okoliščin primera). To je treba oceniti za vsak primer posebej;

([17]) Načrtovanega proračuna (npr. iz prejšnjega razpisa za zbiranje predlogov) ni mogoče uporabiti kot vir podatkov za metodo izračuna v skladu s členom 53(3)(a) in členom 94(2)(a) uredbe o skupnih določbah, saj je treba obstoječe podatke preveriti.
Načrtovani proračun določene operacije se lahko uporabi za določitev možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na podlagi predloga proračuna v skladu s členom 53(b) uredbe o skupnih določbah za operacije, katerih stroški ne presegajo 200 000 EUR, in v skladu s členom 94(2)(b) uredbe o skupnih določbah.

— referenčni znesek, ki naj bi se uporabil, na primer povprečni stroški v referenčnem obdobju ali stroški, kot so evidentirani v zadnjih letih;

— morebitne prilagoditve, potrebne za posodobitev referenčnega zneska. Prilagoditve se lahko uporabijo, da se stroški iz preteklih let posodobijo glede na sedanje cene.

V skladu s členom 53(3)(a)(ii) in (iii) lahko organ upravljanja za določitev možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki se uporabljajo za posamezne upravičence, uporabi tudi podatke teh upravičencev. Glede na zahteve, povezane z uporabo specifičnih podatkov upravičencev, so te metodologije poenostavljene, na primer za upravičence, ki bodo v programskem obdobju izvajali več projektov.

Preverjeni obstoječi podatki posameznih upravičencev

Ta metoda temelji na zbiranju preteklih računovodskih podatkov upravičenca za dejanske nastale stroške za kategorije upravičenih stroškov, zajete z določeno možnostjo poenostavljenega obračunavanja stroškov. Ti podatki bi morali po potrebi zajemati samo stroškovni center ali oddelek upravičenca, povezan z operacijo. Pri tem se dejansko domneva, da na ravni upravičenca obstaja analitični računovodski sistem. Poleg tega to pomeni, da se vsak neupravičen izdatek izloči iz vsakega izračuna, ki podpira možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov.

Uporaba običajnih praks stroškovnega računovodstva posameznih upravičencev

Običajne prakse stroškovnega računovodstva so prakse, ki jih upravičenec uporabi za obračun vseh svojih običajnih vsakodnevnih dejavnosti in finančnih sredstev (vključno s tistimi, ki niso povezane s podporo EU). Te metode morajo biti skladne z nacionalnimi računovodskimi pravili in standardi. Pri tem trajanje njihove uporabe ni odločilno. Računovodska metoda ni „običajna“, če je bila prilagojena posamezni operaciji ali skupini operacij, na primer tistih, za katere se zagotavlja podpora EU, in se razlikuje od računovodskih metod, ki se uporabljajo v drugih primerih.

Pomembno je, da se razlikuje med dejanskimi stroški in stroški, določenimi glede na običajne prakse stroškovnega računovodstva posameznih upravičencev.

Dejanski stroški torej pomenijo čim natančneje izračunane stroške („stroški, ki jih je upravičenec dejansko imel in plačal“) v času trajanja operacije. Na primer za urne stroške za osebje se lahko kot imenovalec uporabijo standardne ure (glej na primer 1 720 ur v oddelku 2.3.2), medtem ko se za števec za izračun „dejanskih stroškov“ uporabijo skupni upravičeni stroški za osebje za vsako posamezno osebo, dodeljeno ukrepu.

Urni strošek, ki temelji na praksah stroškovnega računovodstva upravičenca, bi se lahko izračunal na podlagi povprečja stroškov plačila za delo večje skupine zaposlenih. To povprečje je običajno plačni razred ali kakšen podoben ukrep, ki približno ustreza bruto stroškom za zaposlene, lahko pa se opravi tudi primerjava v stroškovnem centru ali oddelku (povezanem z operacijo), v katerem so lahko bruto stroški za zaposlene v skupini zaposlenih precej različni.

Da bi se zagotovilo enako obravnavanje upravičencev in da nepovratna sredstva ne bi zajemala neupravičenih stroškov, je treba v dokumentu, v katerem so določeni pogoji za podporo operaciji in v skladu s katerim lahko upravičenci uporabijo svoje prakse stroškovnega računovodstva, določiti minimalne pogoje. Z navedenimi pogoji naj bi se zagotovilo, da se s praksami stroškovnega računovodstva v teoriji in praksi omogoči pošten in pravičen sistem. To pomeni, da na ravni upravičenca obstaja analitični računovodski sistem. Poleg tega to pomeni, da se vsak neupravičen izdatek izloči iz izračuna.

Skupne zahteve za uporabo specifičnih podatkov posameznih upravičencev

Organ upravljanja mora preveriti specifične podatke posameznih upravičencev za vsak primer posebej. To je treba storiti najpozneje, ko se upravičencu zagotovi dokument, v katerem so določeni pogoji za podporo operaciji. Glede na zagotovilo, ki ga organ upravljanja pridobi iz sistema notranjega upravljanja in nadzora upravičenca, je morda potrebno, da specifične podatke upravičenca potrdi zunanji revizor ali – v primeru javnih organov – pristojni in neodvisen računovodja, da bi se zagotovila zanesljivost referenčnih podatkov, ki jih uporabi organ upravljanja. Obstoječi podatki se lahko potrdijo v okviru obvezne revizije ali pogodbenih revizij. Zunanji revizor ali neodvisni računovodja bi za vsako tako potrjevanje potreboval poglobljeno znanje o uredbi o skupnih določbah in uredbah za posamezne sklade, na primer v zvezi z revizijsko sledjo, upravičenostjo osnovnih stroškov in pravom, ki se uporablja. Zato se lahko za pomoč v tem postopku k sodelovanju povabi revizijski organ.

Kadar se na primer šteje, da je tveganje napak ali nepravilnosti v obstoječih računovodskih podatkih majhno, lahko metoda izračuna temelji na podatkih, ki jih ni predhodno potrdil revizor. Organ upravljanja bi moral biti sposoben objektivno dokazati, da je tveganje dejansko majhno, ter pojasniti, zakaj meni, da je računovodski sistem upravičenca zanesljiv, popoln in točen.

Uporaba drugih objektivnih informacij ali strokovne presoje

Druge objektivne informacije so lahko na primer:

— raziskave, študije, tržne raziskave itd. (treba je zagotoviti ustrezno dokumentacijo),

— podatki o plačilu za enakovredno delo.

Strokovna presoja mora temeljiti na specifičnem naboru meril in/ali strokovnem znanju na specifičnem področju znanja, uporabe ali proizvoda, posamezne discipline, panoge itd. Strokovno presojo, ki mora ustrezati specifičnim okoliščinam posameznega primera, je treba dokumentirati. Strokovna presoja v uredbi o skupnih določbah ni opredeljena. Organi upravljanja določijo zahteve, ki morajo biti izpolnjene, da se lahko presoja šteje za strokovno, in preprečijo navzkrižje interesov. Organ upravljanja mora za vsakega izbranega strokovnjaka dokazati njegovo strokovno znanje na zadevnem področju in njegovo neodvisnost.

Mejne vrednosti, zgornje meje ali druge najvišje vrednosti, določene v nacionalnih predpisih, se lahko štejejo za druge objektivne informacije. Vendar jih lahko uporablja le organ upravljanja, pod pogojem, da lahko organ upravljanja **dokaže, da predstavljajo pošteno vrednost in zanesljiv približek.**

Uporaba obstoječih podatkov iz prejšnjih programskih obdobij

Uporaba preverjenih obstoječih podatkov iz prejšnjih programskih obdobij (npr. 2007–2013 in 2014–2020) je lahko sprejemljiva, če se dokaže, da so zneski še vedno ustrezni. To pomeni, da morajo organi, pristojni za programe, zagotoviti, da so ti podatki še vedno zanesljiv približek realnih stroškov, in jih po potrebi prilagoditi.

3.2.2 *Predlog proračuna*

V skladu s členom 53(3)(b) in členom 94(2)(b) uredbe o skupnih določbah, je druga metoda za določitev možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov predlog proračuna.

Za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki se uporabljajo na **nižji ravni** (država članica – upravičenec), se v skladu s členom 53(3)(b) uredbe o skupnih določbah ta uporablja samo za operacije, katerih **skupni stroški ne presegajo 200 000 EUR**, in ga je treba določiti za vsak primer posebej, organ, ki izbere operacijo, pa se mora o njem vnaprej dogovoriti. Skupni stroški operacije so vsi stroški, potrebni za izvedbo operacije, kot je določeno v dokumentu, v katerem so določeni pogoji za podporo operaciji. Za določitev možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki se uporabljajo na **višji ravni** (Komisija – država članica) v skladu s členom 94(2)(b) uredbe o skupnih določbah **take omejitve ni**.

V primeru malih projektov, ki se financirajo v okviru **programov Interreg**, lahko v skladu s členom 25(6) uredbe o Interreg upravičenec, ki upravlja **sklad za male projekte**, za vsak primer posebej določi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov za povračilo končnim prejemnikom na podlagi predloga proračuna, če **javni prispevek k malemu projektu ne presega 100 000 EUR**.

Možnost uporabe predloga proračuna lahko olajša izvajanje obvezne uporabe poenostavljenega obračunavanja stroškov za majhne operacije (glej tudi člen 53(2) uredbe o skupnih določbah). Ta metoda dejansko omogoča, da se izračunajo nekateri poenostavljeni stroški, če je operacija zelo specifična.

Za predlog proračuna, ki je bil uporabljen na **nižji ravni**, mora organ upravljanja (ali odbor za spremljanje programov Interreg) kot prvi korak v razpisu za zbiranje predlogov ali skupaj z njim opredeliti **načela metode izračuna**.

V zvezi s tem je zelo priporočljivo, da organi upravljanja (ali odbori za spremljanje programov Interreg) določijo parametre ali najvišje ravni stroškov, s katerimi se primerjajo vsaj najpomembnejši načrtovani stroški. Organ upravljanja lahko določi tudi minimalne referenčne vrednosti za kakovost pričakovanih rezultatov. Odsotnost takih parametrov, minimalnih referenčnih vrednosti ali najvišjih ravni stroškov lahko organom upravljanja (ali odboru za spremljanje programov Interreg) oteži zagotavljanje enakega obravnavanja in spoštovanja načela dobrega finančnega poslovodenja.

Na podlagi pravil programa morajo nato **vložniki prošenj za financiranje pripraviti in predložiti podrobne in dejanske proračune ter dokumente za utemeljitev vseh stroškov v proračunu**. Možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov (vključno z mejniki za pavšalne zneske) je treba opredeliti v tesnem sodelovanju z vložniki (ali upravičenci po izbiri operacij), tako da so seznanjeni s tem, kaj je treba zagotoviti in katere podporne informacije/dokaze je treba predložiti za izvedbo plačil.

Predloge proračunov nato **oceni organ upravljanja.** Organu upravljanja pri oceni proračuna ne bo treba primerjati predloga podrobnega proračuna, ki ga je predlagal morebitni upravičenec, s primerljivimi operacijami, čeprav se to priporoča. Če isti upravičenec večkrat prejme podporo, je priporočljivo primerjati predlog podrobnega proračuna in prejšnje podprte operacije.

Nazadnje, organ upravljanja (ali odbor za spremljanje programov Interreg) **preoblikuje predlog proračuna v možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov** (tj. pavšalne stopnje, pavšalne zneske in stroške na enoto) pred izbiro operacij ali po njej (vendar preden izda dokument, v katerem so določeni pogoji za podporo in ki mora vključevati možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov). Opredeljene možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov (in morebitni mejniki za pavšalne zneske) bi se morale odražati v dokumentu, v katerem so določeni pogoji za podporo operaciji. Organ upravljanja/odbor za spremljanje ne more prenesti ocenjevanja in preoblikovanja predlogov proračunov v možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na upravičence. Za male projekte, izbrane v okviru skladov za male projekte za programe Interreg, oceni predlog proračuna upravičenec, ki upravlja sklad za male projekte.

Organ upravljanja (ali odbor za spremljanje programov Interreg) mora **dokazati svojo oceno predloga proračuna in jo arhivirati skupaj s povezanimi dokazili za izračun ali utemeljitvijo stroškov vseh kategorij predloga proračuna**. Predlog proračuna ni del dokumenta, v katerem so določeni pogoji za podporo operaciji, ki ga pripravita organ upravljanja in upravičenec. Preverjanja upravljanja operacije ali projekta bodo temeljila le na vrsti uporabljenih možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ne na samem proračunu.

Možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov lahko temeljijo na predlogu proračuna za celotni proračun operacije ali projekta ali njegov del. Na primer za operacijo, ki jo sestavlja pet različnih dejavnosti:

— dejavnosti 1 in 2 operacije se povrneta na podlagi realnih stroškov ali na podlagi druge možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov,

— dejavnosti 3, 4 in 5 se povrnejo kot stroški na enoto, določeni na podlagi predloga proračuna.

Poleg tega se lahko pavšalne stopnje iz členov 54 do 56 uredbe o skupnih določbah uporabijo za določitev ustreznih kategorij stroškov v predlogu proračuna.

Zgoraj pojasnjena načela se uporabljajo tudi za predlog proračuna, ki se uporablja na **višji ravni**.

Primer 1

Operacije vključujejo pavšalni znesek pod 100 000 EUR za mali pripravljalni projekt (npr. zmanjšanje vplivov kislih sulfatnih tal na okolje).

Posredniško telo v razpisu za zbiranje predlogov določi (1) uporabo pavšalnih zneskov in jasno opredeli glavne naloge za doseganje opredeljenega rezultata, mejnikov in časovnega razporeda dejavnosti ter (2) določi podrobna merila, na podlagi katerih se primerjajo najpomembnejši stroški, predvideni v proračunu.

Upravičenec v svoji vlogi navede predlog proračuna in predloži dokumente, s katerimi utemelji vse stroške v proračunu. Upravičenec zagotovi podrobne informacije o vsaki proračunski vrstici za vsako nalogo projekta. Te nato oceni posredniško telo na podlagi (1) upravičenosti stroškov in (2) utemeljitve stroškov. Posredniško telo po potrebi zahteva dodatne informacije in podatke (npr. dodatno primerjavo s podobnimi projekti).

Predlog proračuna je naslednji:

Povzetek stroškov	**Skupaj v EUR**
1. Skupni stroški plač	58 440

2.	Storitve, oddane v zunanje izvajanje	1 000
3.	Naložbe v stroje in opremo	0
4.	Drugi neposredni stroški	0
5.	Posredni stroški	14 026
Skupaj		**73 466**

Posredniško telo po analizi predloga proračuna odobri ocenjene stroške in določi pavšalni znesek v višini 73 466 EUR, ki se upravičencu izplača po izvedbi projekta.

V fazi izvajanja projekta ni potrebna utemeljitev dejanskih stroškov. Nepovratna sredstva bodo povrnjena na podlagi predhodno določenega pavšalnega zneska, ko bo dosežen rezultat.

Primer 2

Upravičenec namerava zaradi predstavitve novih orodij izvajanja organizirati seminar za 50 udeležencev.

Osebje porabi čas za načrtovanje in organizacijo seminarja, najame se prostor za seminar, nekaj govornikov je iz tujine, zapisnik seminarja pa je treba objaviti. Nastanejo pa tudi posredni stroški za osebje (za računovodstvo, direktorja itd.) ter stroški za elektriko, telefon, podporo IT itd.

Predlog proračuna je naslednji: ([18])

Skupni neposredni stroški	**45 000**
Neposredni stroški za osebje	30 000
Stroški najema prostora	4 000
Potni stroški	5 000
Hrana	1 000
Obveščanje javnosti	5 000

Skupni posredni stroški	**7 000**
Posredni stroški za osebje	4 000
Stroški za elektriko, telefon	3 000

O tem predlogu proračuna razpravljata in se o njem dogovorita organ upravljanja in upravičenec. Izračun možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov bo temeljil na informacijah, ki so bile predložene organu upravljanja in jih je ta preveril.

Organ upravljanja bi se lahko odločil, da bo znesek nepovratnih sredstev izračunal na podlagi stroškov na enoto, ki temeljijo na številu udeležencev seminarja: stroški na enoto = 52 000 EUR / 50 = 1 040 EUR na udeleženca.

V dokumentu, v katerem so določeni pogoji za podporo operaciji, ki ga pripravita organ upravljanja in upravičenec, morajo biti navedeni opredelitev stroškov na enoto (kaj je udeleženec), največje (najmanjše) število udeležencev, revizijska sled in stroški na enoto (1 040 EUR).

V dokumentu, v katerem so določeni pogoji za podporo operaciji, je treba navesti sklic na člen 53(3)(b) uredbe o skupnih določbah.

Dodatni primeri o tem, kako določiti možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na podlagi predloga proračuna, so navedeni v Prilogi 1.

([18]) Ta predlog proračuna je namenjen zgolj ponazoritvi. Ne sme se šteti za dovolj podroben predlog proračuna

3.2.3 *Uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov iz politik Unije*

V skladu s členom 53(3)(c) in členom 94(2)(c) uredbe o skupnih določbah lahko organ upravljanja uporabi ustrezne stroške na enoto, pavšalne zneske in pavšalne stopnje, ki se uporabljajo v politikah Unije za **podobno vrsto operacij.** Glavni cilj te metode je uskladiti pravila med politikami Unije. S tem naj bi se pojasnilo, da državi članici v primeru, da so možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov za določeno vrsto operacije v okviru politike EU že razvite, ni treba podvojiti teh prizadevanj v okviru skladov, ki jih zajema uredba o skupnih določbah, temveč lahko ponovno uporabi metodo in njene rezultate.

Vse metode, ki se uporabljajo v okviru politik Unije, bi se lahko uporabile za podobne operacije, če **politike Unije veljajo** v času določitve metodologije. Metode iz politik Unije se lahko uporabijo brez dodatnih izračunov.

Metodo je treba uporabiti **v celoti**: npr. opredelitev neposrednih/posrednih stroškov, upravičeni izdatki, področje uporabe, posodobitve in ne le njenih rezultatov (stopnja v višini X %). Splošno načelo je, da je treba upoštevati vse elemente metode, ki bi lahko vplivali na strošek na enoto/pavšalni znesek/pavšalno stopnjo. Preučiti je treba vsak primer posebej.

V uredbi o skupnih določbah ni navedeno, kaj pomeni podobnost operacij. Organ upravljanja mora za vsak primer posebej presoditi, ali je pogoj **podobnosti** izpolnjen.

Če se metoda v okviru politike Unije med programskim obdobjem spremeni, je treba enako spremembo uporabiti pri operacijah, ki so bile izbrane v okviru razpisov, objavljenih po spremembi.

Vse spremembe v zvezi z metodo v okviru politike Unije, ki je bila uporabljena za določitev metodologije v skladu s členom 94(2)(c) uredbe o skupnih določbah, se morajo odražati v Dodatku 1 k prilogama V in VI k uredbi o skupnih določbah z zahtevkom za spremembo programa, ki jo mora Komisija odobriti s sklepom.

Primeri možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov v politikah Unije so:

— **program Erasmus+:** v programu se uporabljajo pavšalni zneski in stroški na enoto (npr. stopnje za potovalno razdaljo, jezikovno podporo, pripravljalne obiske, tečajnine ali organizacijo intenzivnih programov);

— **program Državljani, enakost, pravice in vrednote**: pavšalni zneski na udeleženca na dogodkih na kraju samem in fizičnih dogodkih so opredeljeni v sklepu Komisije o odobritvi uporabe pavšalnih zneskov za ukrepe v okviru programa Državljani, enakost, pravice in vrednote (2021–2027);

— **Obzorje Evropa:** v programu Obzorje Evropa so na voljo tri vrste možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov (pavšalna stopnja, stroški na enoto, pavšalni zneski), določene v sklepih Komisije, na primer stroški na enoto za lastnike MSP, stroški na enoto za mobilnost osebja, pavšalni zneski in stroški na enoto za ukrepe Marie Skłodowske-Curie;

— **Evropska solidarnostna enota**: sklep o odobritvi uporabe pavšalnih zneskov, stroškov na enoto (npr. potni stroški, organizacijska podpora, podpora za vodenje projektov, stroški za osebje, jezikovna podpora, stroški mentorstva) in financiranja po pavšalni stopnji za prostovoljstvo, pripravništva, delovna mesta in solidarnostne projekte.

3.2.4 *Uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov iz programov za nepovratna sredstva, ki jih v celoti financirajo države članice*

V skladu s členom 53(3)(d) in členom 94(2)(d) uredbe o skupnih določbah lahko organ upravljanja uporabi ustrezne stroške na enoto, pavšalne zneske in pavšalne stopnje, ki se uporabljajo v programih za nepovratna sredstva, ki jih v celoti financirajo države članice za **podobno vrsto operacij.** Možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki se uporabljajo v okviru nacionalnih programov podpore (kot so šolnine, dnevnice), se lahko uporabijo brez dodatnih izračunov, če so **nacionalni programi v veljavi v času oblikovanja metodologije**.

V skladu s členom 54, drugi odstavek, uredbe o skupnih določbah se lahko pavšalne stopnje za posredne stroške, izračunane v skladu s členom 67(5), točka (a), Uredbe (EU) št. 1303/2013, tj. na podlagi poštene, pravične in preverljive metode, uporabijo za podobne operacije, financirane v programskem obdobju 2021–2027. Te pavšalne stopnje se lahko uporabijo za namene člena 54, prvi odstavek, točka (c), uredbe o skupnih določbah, tj. za utemeljitev stopnje do 25 % upravičenih neposrednih stroškov za povračilo posrednih stroškov. Zato se za te pavšalne stopnje uporablja zgornja meja v višini do 25 %, določena v členu 54, prvi odstavek, točka (c), uredbe o skupnih določbah.

Vse veljavne nacionalne metode **se lahko uporabijo za podobne operacije, podprte iz skladov, ki jih zajema uredba o skupnih določbah** (glej oddelek 3.2.3 v zvezi s pojmom „podobnost“). Na primer operacija v podporo vajeništvom, ki se v celoti financira z nacionalnimi/regionalnimi sredstvi, se lahko šteje za nacionalno shemo. Metodo je treba **ponovno uporabiti v celoti,** ne samo njenega rezultata. Uporabijo se lahko tudi regionalne ali druge lokalne metode izračuna, vendar se morajo običajno **uporabiti na geografskem območju, na katerem se uporabljajo, ali na manjšem geografskem območju** (npr. če se metodologija uporablja samo v eni regiji, se lahko v skladu s tem ponovno uporabi v zadevni regiji, ne pa v drugi regiji te države članice, v kateri se ta metodologija ne uporablja). Vendar se lahko kot primer ali zgled uporabijo druge uporabljene metode, če so pogoji dovolj primerljivi (glej oddelek 3.2.7).

Če se metoda med programskim obdobjem spremeni, je treba enako spremembo uporabiti pri operacijah, ki so bile izbrane v okviru razpisov, objavljenih po spremembi.

Vse spremembe v zvezi z nacionalno metodo, ki je bila uporabljena za določitev metodologije v skladu s členom 94(2)(d) uredbe o skupnih določbah, se morajo odražati v Dodatku 1 k prilogama V in VI k uredbi o skupnih določbah z zahtevkom za spremembo programa, ki jo mora Komisija odobriti s sklepom.

3.2.5 *Uporaba pavšalnih stopenj in specifičnih metod, določenih z uredbo o skupnih določbah ali uredbami za posamezne sklade ali na njihovi podlagi*

V uredbi o skupnih določbah in uredbah za posamezne sklade je določenih več specifičnih pavšalnih stopenj, ki so standardne pavšalne stopnje. Pavšalne stopnje, določene v uredbi o skupnih določbah in uredbi o Interreg, so obravnavane v oddelku 2.2. Namen je zagotoviti pravno varnost in zmanjšati začetno delovno obremenitev ali potrebo po razpoložljivih podatkih za vzpostavitev sistema pavšalnih stopenj, saj izračun za določitev stopenj, ki se uporabljajo, ni potreben. Vendar take metode niso primerne za vse vrste operacij.

Možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, določene na višji ravni s sklepom Komisije o odobritvi programa ali spremembe programa iz člena 94(3), prvi pododstavek, uredbe o skupnih določbah in Dodatka 1 k prilogama V in VI k uredbi o skupnih določbah, se lahko za določen program uporabljajo na nižji ravni na podlagi člena 53(3)(e) uredbe o skupnih določbah. Vendar se možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov lahko uporabijo le, če so zasnovane za kritje stroškov upravičencev v ustrezni (ali isti) vrsti operacije, sicer ne bi pomenile zanesljivega približka realnih stroškov. Poleg tega so možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, določene na podlagi člena 94(3) uredbe o skupnih določbah, specifične za posamezne programe in jih ni mogoče samodejno uporabiti pri izvajanju drugih programov ali v drugih državah članicah. Vendar jih lahko organi, pristojni za programe, uporabijo kot primer za razvoj svojih shem za posamezne programe, ki jih morajo predložiti Komisiji v odobritev.

Dodatne metode so morda določene v uredbah za posamezne sklade (za sklic glej razpredelnico v oddelku 2.2.1).

Členi 53 do 56 uredbe o skupnih določbah ne zadevajo tretjih oseb, ki jim upravičenci operacije povrnejo stroške. To pomeni, da se določbe uredbe o skupnih določbah ali uredb za posamezne sklade (razen kadar je izrecno navedeno) ne uporabljajo neposredno za nadaljnjo podporo upravičencev tretjim osebam. V primeru sklada za male projekte Interreg lahko upravičenec prerazporedi podporo končnim prejemnikom, da določi metodologijo za uporabo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, pri čemer se zgleduje po uredbi o skupnih določbah ali pravilih Interreg o možnostih poenostavljenega obračunavanja stroškov.

3.2.6 *Uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov iz prejšnjih programskih obdobij*

Metodologije, določene v prejšnjih programskih obdobjih, je mogoče uporabiti, če so pogoji iz prejšnjega programskega obdobja še vedno ustrezni in veljavni za programsko obdobje 2021–2027 (vrsta dejavnosti, kategorije zajetih stroškov itd.) in je mogoče izvorne podatke preveriti z revizijo. V tem primeru mora organ upravljanja (ali odbor za spremljanje programov Interreg) zagotoviti, da se metodologija prilagodi novi zakonodaji, ki se uporablja za programsko obdobje 2021–2027. Če je taka metodologija predlagana na višji ravni, jo mora revizijski organ oceniti v trenutku, ko je predlagana (če je bila opravljena revizija metodologije v prejšnjih programskih obdobjih, se lahko prejšnje revizijsko delo uporabi, če je na voljo ustrezna revizijska sled).

3.2.7 *Ponovna uporaba/recikliranje možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, določenih v isti državi članici ali drugih državah članicah*

V državi članici lahko hkrati obstajajo različne metodologije možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, tj. možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, določene v nekaterih ali vseh nacionalnih/regionalnih programih na višji in/ali nižji ravni. Te metodologije lahko pomagajo organom upravljanja iz drugih programov ali drugih držav članic, ki želijo vzpostaviti podobne sheme. Ker pa so te možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov in njihovi ustrezni zneski/stopnje specifični za posamezne programe (ali celo razpise), jih ni mogoče samodejno uporabiti v okviru drugih programov ali v drugih državah članicah. Organi upravljanja morajo pregledati metodologijo in jo po potrebi prilagoditi posebnostim svojega programa (vrsta dejavnosti, kategorije zajetih stroškov itd.). Poleg tega je treba vire podatkov, izračune in zneske prilagoditi programu, v okviru katerega se bodo izvajale možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov.

Te prilagoditve so potrebne pri razvoju možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na višji in nižji ravni. Na višji ravni mora novo možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov oceniti revizijski organ, preden jo predloži Komisiji. Kadar se nova možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov uporablja na nižji ravni, se močno priporoča, da se revizijski organ zaprosi za predhodno oceno.

3.3 Postopkovni koraki za odobritev možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov v programu (višja raven)

V skladu s členom 94(1) uredbe o skupnih določbah lahko možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov za povračilo prispevka Unije za program temeljijo na zneskih in stopnjah, določenih v sklepu Komisije o odobritvi programa ali spremembe programa. Države članice lahko uporabijo tudi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, določene v delegiranem aktu, ki ga sprejme Komisija (glej oddelek 4.4).

V skladu s členom 94(2) uredbe o skupnih določbah morajo države članice Komisiji v okviru predložitve programa ali zahteve za njegovo spremembo predložiti predlog v skladu s predlogami iz Dodatka 1 k Prilogi V ali VI k uredbi o skupnih določbah. Zato se uporablja postopek za odobritev ali spremembo programa.

Dodatek 1 je treba predložiti, če se možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov uporabljajo na višji ravni, ne glede na obliko povračila med organom upravljanja in upravičencem. Dodatka 1 ni treba predložiti, če se možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov uporabljajo izključno na nižji ravni ali za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov iz delegiranega akta. Ti zneski in prilagoditvene metode so opredeljeni v delegiranem aktu v skladu s členom 94(4) uredbe o skupnih določbah (glej oddelek 4.4).

Pred predložitvijo programa ali zahteve za spremembo se priporočajo **neuradne izmenjave s Komisijo**, saj olajšajo in pospešijo postopek uradne odobritve.

Država članica ali program Interreg mora pri predložitvi Dodatka 1 k prilogama V in VI k uredbi o skupnih določbah navesti vir podatkov, uporabljenih za izračun možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ter zagotoviti podrobne informacije o tem, od kod izvirajo pridobljeni, zbrani in evidentirani podatki, kje se hranijo, o morebitnih presečnih datumih in o tem, kako so potrjeni. Revizijski organ v svoji revizijski oceni pred predložitvijo Dodatka 1 k Prilogi V ali VI k uredbi o skupnih določbah Komisiji oceni, ali so uporabljeni podatki zanesljivi in ustrezni.

Pozitivna predhodna ocena revizijskega organa predlogov držav članic je osnovni pogoj za predložitev Dodatka 1 v odobritev Komisiji.

V sklepu o odobritvi ali spremembi programa bodo določene vrste operacij, ki jih zajema povračilo na podlagi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov iz Dodatka 1, opredelitev in zneski, ki jih zajemajo te možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ter metode za prilagoditev zneskov.

Možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, odobrene v programu, postanejo obvezne in prispevka Unije za zadevne vrste operacij ni več mogoče povrniti v drugačni obliki (npr. v obliki dejansko nastalih stroškov).

Za nadaljnja navodila in primere, kako izpolniti Dodatek 1, glej Prilogo 2.

3.4 **Pravočasna prilagoditev možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov (metoda prilagoditve)**

Metodologija, ki določa možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, lahko vključuje opis metode prilagoditve za zneske možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov. Prilagoditev zneskov ni obvezna, vendar je **zelo priporočljiva**, zlasti za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki se uporabljajo v daljšem obdobju, da se upoštevajo inflacija ali gospodarske spremembe (npr. stroški energije, višina plač itd.) in zagotovi, da možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov ostane zanesljiv približek realnih stroškov. Poleg tega, če je metoda prilagoditve vključena v Dodatek 1 k prilogama V in VI k uredbi o skupnih določbah za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, se v zvezi z možnostmi poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki se uporabljajo na višji ravni, izvedba prilagoditve ne šteje za spremembo metodologije možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov in zanjo ni potrebna sprememba programa.

Metodologija, ki določa možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, mora vključevati dovolj podrobnosti o predvideni metodi prilagoditve (npr. uporabljeni indeks, časovni okvir in pogostost prilagoditve, formula za prilagoditev itd.).

Dobra praksa je, da se prilagoditev poveže z indeksom, ki se uporablja za glavne kategorije stroškov, ki jih zajemajo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, vendar lahko države članice same določijo druge metode prilagoditve, če so dokumentirane in ustrezno utemeljene.

Organ upravljanja (ali odbor za spremljanje programov Interreg) se lahko odloči, da v metodologijo ne vključi metode prilagoditve, če meni, da možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov v obdobju njene uporabe ne bo treba prilagoditi.

POGLAVJE 4: IZVAJANJE MOŽNOSTI POENOSTAVLJENEGA OBRAČUNAVANJA STROŠKOV

4.1 **Valuta, ki se uporablja za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, določene na višji ravni**

V skladu s členom 87 uredbe o skupnih določbah morajo biti vsi zneski, določeni v programih, ki jih države članice sporočijo ali prijavijo Komisiji, v eurih. Ta določba se uporablja tudi za Dodatek 1 k Prilogi V ali VI k uredbi o skupnih določbah, saj je dodatek del programa. V praksi to pomeni, da:

— morajo biti zneski možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov iz Dodatka 1 k prilogama V in VI k uredbi o skupnih določbah določeni v eurih,

— mora sklep o odobritvi programa ali spremembi programa vključevati zneske, določene v eurih,

— morajo biti tudi zneski možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, vključeni v zahtevke za plačilo, v eurih.

Ne glede na rezultat pretvorbe na nacionalni ravni se znesek, ki se vključi v zahtevek za plačilo, predložen Komisiji, ne sme razlikovati od zneska možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, odobrenega v sklepu Komisije.

V primeru držav članic, ki niso sprejele eura kot svoje valute, je lahko zaradi te zahteve večje tveganje razlik med zneski, ki jih je treba vključiti v zahtevke za plačilo, in zneski, ki jih organi upravljanja povrnejo upravičencem v nacionalni valuti, zaradi nihanj menjalnih tečajev med eurom in nacionalno valuto.

Države članice lahko to tveganje ublažijo na primer tako, da v Dodatek 1 k prilogama V in VI k uredbi o skupnih določbah vključijo:

— fiksni menjalni tečaj (npr. na podlagi projekcije menjalnega tečaja),

— metodo prilagoditve, ki preprečuje, da bi se zneski, ki jih Komisija povrne v eurih, razlikovali od zneskov, ki jih organi upravljanja povrnejo upravičencem (npr. prilagoditev menjalnega tečaja, uporabljenega v Dodatku 1, v primeru vnaprej določenega odstopanja navzgor ali navzdol med tečajem, objavljenim na strani InforEuro v določenem obdobju, in prvotnim menjalnim tečajem v času predložitve Dodatka 1 Komisiji).

4.2 **Uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, sprejetih v programu, skozi čas**

Komisija bo začela državi članici izplačevati povračila na podlagi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ko bodo te v programu odobrene s sklepom Komisije o odobritvi programa ali njegove spremembe. Šele takrat lahko organ upravljanja dogovorjene zneske vključi v zahtevke za plačilo, predložene Komisiji.

Vendar je mogoče, da se možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na ravni upravičencev že izvajajo, preden Komisija odobri metodologijo, predloženo v Dodatku 1 k prilogama V in VI k uredbi o skupnih določbah. Dokler ni sprejet sklep v skladu s členom 94(3) uredbe o skupnih določbah, lahko organ upravljanja Komisiji prijavi zneske, ki ustrezajo stroškom, ki jih je upravičencem povrnil organ upravljanja (nižja raven). To pomeni, da lahko organi upravljanja izdatke operacij, za katere se uporabljajo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, vključijo v stolpec B zahtevka za plačilo (Priloga XXIII k uredbi o skupnih določbah) v skladu s členom 91(4)(c) uredbe o skupnih določbah (za več informacij o zahtevkih za plačilo glej oddelek 4.3). Vendar se izdatki, prijavljeni v stolpcu B, ne smejo ponovno vključiti v stolpec C zahtevka za plačilo.

Da bi se v čim večji meri preprečile morebitne neskladnosti med metodologijami, odobrenimi na obeh ravneh za iste možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, se državam članicam priporoča, da predložijo možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov v skladu s členom 94 uredbe o skupnih določbah in pred uporabo zadevnih možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na nižji ravni pridobijo odobritev Komisije za višjo raven.

Po sprejetju sklepa o programu ali njegovi spremembi bo Komisija začela vračati prispevek Unije za program na podlagi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov iz navedenega sklepa. Organ upravljanja bo te zneske vključil v stolpec C zahtevka za plačilo (Priloga XXIII k uredbi o skupnih določbah) v skladu s členom 91(4)(b) uredbe o skupnih določbah (glej tudi oddelek 4.3).

Sklep Komisije o odobritvi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov v skladu s členom 94 uredbe o skupnih določbah ne vpliva na upravičenost izdatkov, tj. zaradi navedenega sklepa ne bodo postali upravičeni nobeni novi izdatki. Pravila o upravičenosti izdatkov so določena v nacionalnih pravilih in členu 63 uredbe o skupnih določbah. Sklep Komisije vpliva le na način povračila med Komisijo in državami članicami.

4.3 **Kako prijaviti možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov v zahtevkih za plačilo**

Člen 91(3) uredbe o skupnih določbah določa, da se zahtevki za plačilo predložijo v skladu s Prilogo XXIII k uredbi o skupnih določbah za vsako prednostno nalogo (posebni cilj in vrsta ukrepa za programe Sklada za azil, migracije in vključevanje, Instrumenta za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko in SNV) in po potrebi po posamezni kategoriji regij.

Za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki se uporabljajo na **višji ravni**, je treba zneske, ki so odobreni s sklepom Komisije iz člena 94(3) uredbe o skupnih določbah ali določeni v delegiranem aktu iz člena 94(4) uredbe o skupnih določbah, prijaviti v **stolpcu C Priloge XXIII k uredbi o skupnih določbah.**

Zneski možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki jih je država članica določila za **nižjo raven** za povračilo stroškov upravičencu s strani države članice in ki **niso zajeti v možnostih poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki se uporabljajo na višji ravni,** se vključijo v **stolpec B Priloge XXIII k uredbi o skupnih določbah**. V skladu s členom 91(4)(c) uredbe o skupnih določbah so za nepovratna sredstva, povrnjena v obliki možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, zneski, vključeni v zahtevek za plačilo, stroški, izračunani na veljavni podlagi (tj. možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov).

Zneskov, povrnjenih upravičencem za primere iz člena 91(4)(b) uredbe o skupnih določbah, tj. povračilo prispevka Unije v obliki možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, sporočenih v stolpcu C, se ne sme vključiti v stolpec B, da se prepreči dvojno financiranje istih izdatkov. Možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov se prijavijo različno v zahtevkih za plačilo in obračunih. Predvsem je v obračunih v stolpec A obračunov vključen skupni znesek upravičenih izdatkov, prijavljenih za povračilo (tj. realni stroški, financiranje, ki ni povezano s stroški, in vse možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ne glede na to, ali zanje velja člen 94 uredbe o skupnih določbah ali ne).

Zneski, odobreni s sklepom Komisije, so zavezujoči, zato morajo države članice Komisiji prijaviti zneske, kot so bili odobreni, tj. v zahtevke za plačilo ne smejo vključiti drugačnih zneskov od tistih iz sklepa o odobritvi programa (ali njegove spremembe). Za vsako spremembo zneskov, ki ni zajeta z metodo prilagoditve v sklepu o odobritvi programa (ali njegovi spremembi), bi bila potrebna sprememba sklepa.

V skladu s členom 93(5) uredbe o skupnih določbah podpora iz skladov, namenjena prednostni nalogi, pri končnem plačilu za zadnje obračunsko leto ne presega nobenega od naslednjih zneskov:
— javnih prispevkov, prijavljenih v zahtevkih za plačilo,
— podpore iz skladov, ki je bila ali bo plačana upravičencem,
— zneska, ki ga zahteva država članica.

4.4 Uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, določenih v delegiranih aktih Komisije

V skladu s členom 94(4) uredbe o skupnih določbah lahko Komisija sprejme delegirani akt, v katerem na ravni Unije opredeli stroške na enoto, pavšalne zneske, pavšalne stopnje, njihove zneske in metode prilagoditve v skladu z metodami izračuna iz člena 94(2) uredbe o skupnih določbah.

Po sprejetju delegiranega akta lahko države članice zahtevajo povračilo prispevka Unije za program z uporabo zneskov in stopenj, določenih v aktu (in po potrebi prilagojenih v skladu z metodami prilagoditve, odobrenimi v delegiranem aktu); te zneske je treba prijaviti v **stolpcu C Priloge XXIII k uredbi o skupnih določbah**. Pomembno je, da se pri izvajanju operacije upoštevajo pravila delegiranega akta, med drugim o upravičenih dejavnostih in revizijski sledi. Države članice lahko predložijo svoje zahtevke za plačilo z ustreznim zneskom, določenim v delegiranem aktu, brez predhodne odobritve Komisije.

POGLAVJE 5: HORIZONTALNA NAČELA

5.1 Javna naročila in uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov

Od programskega obdobja 2021–2027 dalje se lahko možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov uporabljajo tudi za operacijo ali projekt, ki je del operacije, ki jo upravičenec izvaja izključno prek javnih naročil.

Komisija obravnava operacije na podlagi pogodb o izvedbi javnega naročila kot operacije, ki se izvajajo z oddajo javnih naročil v skladu z Direktivo 2009/81/ES, Direktivo 2014/24/EU in Direktivo 2014/25/EU, ali oddajo javnih naročil pod mejnimi vrednostmi iz navedenih direktiv v skladu z nacionalnimi pravili.

Za operacije pod 200 000 EUR, ki se izvajajo izključno z javnimi naročili, se morajo obvezno in brez izjeme uporabljati možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov. Organi upravljanja (ali odbori za spremljanje programov Interreg) bodo morali zagotoviti skladnost pravil o možnostih poenostavljenega obračunavanja stroškov s pravili Unije in nacionalnimi pravili o oddaji javnih naročil.

Ali je operacija v celoti izvedena z javnimi naročili, ne sme vplivati na metode izračuna iz člen 53(3) in člena 94(2) uredbe o skupnih določbah, ki so enake za vse vrste operacij, ne glede na to, ali so v celoti naročene ali ne. Organi upravljanja morajo oblikovati metodologijo, ki temelji na zadostnih zanesljivih podatkih, in določiti metode prilagoditve, ki zagotavljajo, da zneski možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov med izvajanjem operacij ostanejo približek realnih stroškov. Zneska možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov ni dovoljeno prilagajati cenam, ki izhajajo iz postopkov oddaje javnih naročil, dodeljenih v okviru zadevne operacije. Poleg tega morajo organi upravljanja predhodno določiti možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, vključno z vsemi metodami prilagoditve, in jih vključiti v dokument, v katerem so določeni pogoji za podporo.

5.2 Združljivost možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov s pravili o državni pomoči

Poudariti je treba, da se pravila o državni pomoči iz Pogodbe splošno uporabljajo. Kadar financiranje, zagotovljeno v obliki možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na nižji ravni, pomeni državno pomoč v smislu člena 107 PDEU, je treba ta pravila upoštevati.

Zato morajo organi upravljanja (ali odbori za spremljanje programov Interreg) zagotoviti, da so kategorije stroškov, za katere so določene možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, upravičene tako na podlagi pravil o skladih, ki jih zajema uredba o skupnih določbah, kot tudi pravil o državni pomoči. Zagotoviti morajo tudi spoštovanje največjih intenzivnosti pomoči, določenih v pravilih o državni pomoči, in spodbujevalnega učinka. V primeru nadomestila za storitve splošnega gospodarskega pomena, ki pomeni državno pomoč, je treba upoštevati znesek nadomestila.

V skladu s pravili EU o državni pomoči je treba vse nove ukrepe pomoči predhodno priglasiti Komisiji. Države članice morajo počakati na sklep Komisije, preden lahko začnejo izvajati ukrep. Uredbe o skupinskih izjemah, tj. uredba o splošnih skupinskih izjemah (Uredba (EU) št. 651/2014) ([19]), in med drugim uredba o skupinskih izjemah za ribiške proizvode (Uredba (EU) 2022/2473 ([20])), določajo izvzetja iz obveznosti držav članic, da Komisiji priglasijo sheme pomoči in *ad hoc* pomoč, če te izpolnjujejo pogoje, določene v njih. Podobno tudi sklep o državni pomoči v obliki nadomestila za javne storitve za storitve splošnega gospodarskega pomena ([21]) (v nadaljevanju: sklep o storitvah splošnega gospodarskega pomena) določa pogoje, pod katerimi je državna pomoč v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljenega podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, izvzeta iz obveznosti predhodne priglasitve. Pri oblikovanju državne pomoči je treba upoštevati tudi druge dokumente, kot so sektorske smernice Komisije ([22]), saj določajo pogoje, pod katerimi se priglašena državna pomoč šteje za združljivo z notranjim trgom.

Vendar se pravila EU o državni pomoči ne uporabljajo za vsako podporo, ki jo dodelijo javni organi. Prvič, presoditi je treba, ali se podpora, dodeljena za operacijo, šteje za državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU. Več informacij o pojmu državne pomoči je na voljo v obvestilu Komisije o pojmu državne pomoči ([23]), v katerem je pojasnjeno, kako Komisija razume člen 107(1) PDEU, kakor ga razlaga Sodišče Evropske unije. Upoštevati bi bilo treba tudi določbe uredb o pomoči *de minimis* ([24]). Pomoč, ki pomeni pomoč *de minimis*, ne pomeni državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU. Kadar torej operacija, ki jo financirajo skladi iz uredbe o skupnih določbah, spada na področje uporabe ustrezne uredbe o pomoči *de minimis*, prispevek iz skladov iz uredbe o skupnih določbah ne pomeni državne pomoči. Zato v primeru pomoči *de minimis* ni treba presojati skladnosti s pravili o državni pomoči, ampak samo skladnost s pravili v zvezi s skladi iz uredbe o skupnih določbah in izpolnjevanje pogojev za to, da se podpora šteje za pomoč *de minimis*.

Nadomestilo za storitve splošnega gospodarskega pomena prav tako morda ni državna pomoč in zato morda ne spada na področje uporabe pravil o državni pomoči. V sporočilu Komisije o pravilih za nadomestilo, dodeljeno za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena ([25]), je pojasnjeno, v kakšnih okoliščinah to velja.

Splošna načela o združljivosti možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov s pravili o državni pomoči za povračilo nepovratnih sredstev, ki jih države članice zagotovijo upravičencem

Pri uporabi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov je treba pravila o državni pomoči in pravila *de minimis* upoštevati v fazi priprave metodologije in v fazi izbire operacij ali izvajanja, odvisno od posameznih primerov.

([19]) Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L 187, 26.6.2014, str. 1).

([20]) Uredba Komisije (EU) 2022/2473 z dne 14. decembra 2022 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, predelavo in trženjem ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, za združljive z notranjim trgom z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 327, 21.12.2022, str. 82).

([21]) Sklep Komisije 2012/21/EU z dne 20. decembra 2011 o uporabi člena 106(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije za državno pomoč v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljenega nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena (UL L 7, 11.1.2012, str. 3).

([22]) Glej na primer Smernice o državni pomoči za podnebje, varstvo okolja in energijo (2022/C 80/01).

([23]) Obvestilo Komisije o pojmu državne pomoči po členu 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL C 262, 19.7.2016, str. 1).

([24]) Uredba Komisije (EU) 2023/2831 z dne 13. decembra 2023 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* (UL L, 2023/2831, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj); Uredba Komisije (EU) št. 717/2014 z dne 27. junija 2014 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* v sektorju ribištva in akvakulture (UL L 190, 28.6.2014, str. 45); Uredba Komisije (EU) 2023/2832 z dne 13. decembra 2023 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* za podjetja, ki opravljajo storitve splošnega gospodarskega pomena (UL L, 2023/2832, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2832/oj).

([25]) Sporočilo Komisije o pravilih za nadomestilo, dodeljeno za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena (UL C 8, 11.1.2012, str. 4).

Za zagotovitev skladnosti operacij, podprtih v okviru skladov, ki jih zajema uredba o skupnih določbah, z uredbo o splošnih skupinskih izjemah, drugimi uredbami o skupinskih izjemah, sklepom o storitvah splošnega gospodarskega pomena in ustreznimi smernicami Komisije je treba upoštevati spodaj navedene elemente.

— **Upravičenost stroškov, ki jih zajemajo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, glede na uredbo o splošnih skupinskih izjemah in pravili o skladih, ki jih zajema uredba o skupnih določbah**

Prvič: kadar želi organ upravljanja dodeliti podporo, za katero se šteje, da pomeni državno pomoč, je treba preveriti pogoje za dodelitev pomoči glede na ustrezno kategorijo pomoči/določbo o izvzetju iz uredbe o splošnih skupinskih izjemah ali uredbe.

Nato mora organ upravljanja zagotoviti, da so v okviru te kategorije pomoči **stroški, predvideni za operacijo, upravičeni, in to na podlagi upoštevnih določb o izvzetju iz uredbe o splošnih skupinskih izjemah in pravil o skladih, ki jih zajema uredba o splošnih določbah.**

V zvezi s tem se lahko v skladu s členom 7(1) uredbe o splošnih skupinskih izjemah upravičeni stroški izračunajo v skladu z možnostmi poenostavljenega obračunavanja stroškov iz uredbe o skupnih določbah, če se operacija vsaj delno financira iz sklada Unije, ki dovoljuje uporabo teh možnosti, in je kategorija stroškov upravičena v skladu z ustreznim izvzetjem na podlagi uredbe o splošnih skupinskih izjemah.

Če je v skladu z uredbo o skupnih določbah ali uredbami za posamezne sklade določena možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov, se torej znesek, ki je povrnjen na podlagi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, uporabi za namene nadzora skladnosti s pravili o državni pomoči, **če je kategorija stroškov kot taka upravičena na podlagi pravil o državni pomoči, pomoč pa izpolnjuje vse pogoje iz uredbe o splošnih skupinskih izjemah**.

Kadar se uporabijo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, je treba v metodologiji, uporabljeni za določitev zneska poenostavljenih stroškov, določiti kategorije stroškov, izračunanih na podlagi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov. Kadar se uporabijo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, opredeljene v uredbi o skupnih določbah ali drugih predpisih za posamezne sklade, bi moral organ upravljanja to zagotoviti ob objavi razpisov za zbiranje predlogov za operacije, za katere morda veljajo pravila o državni pomoči, in sicer tako, da bi določil kategorije stroškov, ki jih bodo za navedeno operacijo financirali skladi iz uredbe o skupnih določbah in so skladne tudi z uredbo o splošnih skupinskih izjemah. V dokumentu, v katerem so določeni pogoji za podporo za operacijo, je treba navesti tudi, katere kategorije stroškov veljajo za upravičene za navedeno operacijo.

Organi upravljanja morajo pri objavi razpisov za zbiranje predlogov za operacije, za katere lahko veljajo pravila o državni pomoči, za vložnike prošenj za pomoč določiti kategorije stroškov, ki se bodo za zadevno operacijo financirale iz skladov, ki jih zajema uredba o skupnih določbah, tako da bo mogoče preveriti njihovo skladnosti z eno od določb uredbe o splošnih skupinskih izjemah, torej da so bile kategorije stroškov ustrezno opredeljene in so skladne z ustreznimi določbami uredbe o splošnih skupinskih izjemah. Obstajajo kategorije stroškov, ki so upravičeni do povračila iz skladov iz uredbe o skupnih določbah, vendar niso upravičeni v skladu z določbami uredbe o splošnih skupinskih izjemah.

V Prilogi 3 je primer združljivosti možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov s pravili o državni pomoči.

— **Upravičenost stroškov, ki jih zajemajo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, glede na sklep o storitvah splošnega gospodarskega pomena in pravila o skladih, ki jih zajema uredba o skupnih določbah**

Operacija mora spadati na skupno področje uporabe Sklepa Komisije (EU) 2021/21 o storitvah splošnega gospodarskega pomena ter ustreznih določb o področju uporabe podpore iz uredbe o skupnih določbah in uredb za posamezne sklade.

— **Zagotavljanje skladnosti z največjo intenzivnostjo pomoči ali največjim zneskom pomoči na podlagi uredbe o splošnih skupinskih izjemah ali nadomestila na podlagi sklepa o storitvah splošnega gospodarskega pomena**

Kadar je v skladu z določbami členov 53 do 56 uredbe o skupnih določbah ali ustreznimi določbami uredb za posamezne sklade določena možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov, se lahko ta znesek uporabi za namene nadzora skladnosti s pravili o državni pomoči.

Organi upravljanja morajo uporabiti razumno in preudarno domnevo za zagotovitev, da so zneski možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov zanesljiv približek realnih stroškov. Tako se lahko zneski možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov uporabijo za lažje dokazovanje upoštevanja največje intenzivnosti pomoči, najvišjega zneska pomoči ali pragov za priglasitev iz uredbe o splošnih skupinskih izjemah ali nadomestila na podlagi uredbe o storitvah splošnega gospodarskega pomena. Metodologijo bo treba revidirati, da se zagotovi njena skladnost z veljavnimi pravili o skladih iz uredbe o skupnih določbah in pravili o državni pomoči.

Za primer glej Prilogo 3.

— **Zagotavljanje upoštevanja spodbujevalnega učinka**

V skladu s členom 6 uredbe o splošnih skupinskih izjemah se uredba o splošnih skupinskih izjemah za večino vrst pomoči uporablja samo za pomoč, ki ima spodbujevalni učinek. Za pomoč se šteje, da ima spodbujevalni učinek, če je upravičenec zadevni državi članici pred začetkom izvajanja projekta ali dejavnosti predložil pisni zahtevek za pomoč z vsebino, ki jo zahteva člen 6(2) uredbe o splošnih skupinskih izjemah (za *ad hoc* pomoč velikim podjetjem se uporabljajo tudi dodatni pogoji iz člena 6(3) uredbe o splošnih skupinskih izjemah).

Če podpora pomeni državno pomoč, morajo organi upravljanja predhodno zagotoviti, da se upošteva spodbujevalni učinek, ne glede na to, ali se uporabljajo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov ali ne. Organi upravljanja morajo zagotoviti, da upravičenci niso sklenili nobenih pogodbenih dogovorov, ki bi kazali, da so pripravljeni izvesti dejavnosti tudi brez pomoči. To predhodno preverjanje se lahko izvede tako, da se od vložnika prošnje za pomoč zahteva lastna izjava, da pred vložitvijo vloge ni prevzel trdne pravne obveznosti (začetek del, kot je opredeljen v uredbi o splošnih skupinskih izjemah, pred predložitvijo vloge). Lastne izjave bi se lahko štele za sprejemljive za dokazovanje spodbujevalnega učinka, če obstaja učinkovit sistem nadzora, ki omogoča naključne preglede teh lastnih izjav.

Posebne določbe uredbe o splošnih skupinskih izjemah in uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov

V členu 25(3)(e) uredbe o splošnih skupinskih izjemah je uvedena pavšalna stopnja do 20 %, ki se lahko uporabi pri raziskovalnih in razvojnih projektih za izračun dodatnih režijskih stroškov in drugih stroškov poslovanja, vključno s stroški materiala, zalog in podobnih izdelkov, ki nastanejo neposredno kot posledica projekta. Uporaba pavšalne stopnje v skladu s členom 25(3)(e) uredbe o splošnih skupinskih izjemah se uporablja namesto možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, določenih v okviru programov iz uredbe o skupnih določbah ali drugega sklada Unije, ki omogoča uporabo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov in brez poseganja vanje. Pavšalna stopnja se uporabi za skupne upravičene stroške raziskovalnih in razvojnih projektov iz člena 25(3)(a) do (d) uredbe o splošnih skupinskih izjemah. Država članica lahko uporabi pavšalno stopnjo, uvedeno z uredbo o splošnih skupinskih izjemah za operacije, ki se sofinancirajo iz skladov kohezijske politike v skladu s členom 53(3)(c) uredbe o skupnih določbah, kot ustrezno pavšalno stopnjo, ki se uporablja v politikah Unije za podobno vrsto operacij ([26]). Pri uporabi metod, ki se uporabljajo v drugih politikah Unije, mora država članica zagotoviti, da se metoda uporablja v celoti in za podobne vrste operacij.

Za shemo pomoči za usposabljanje, ki spada na področje uporabe člena 31 uredbe o splošnih skupinskih izjemah, se lahko uporabi pavšalna stopnja za posredne stroške, izračunana na podlagi neposrednih stroškov iz točke (a) prvega pododstavka člena 54 uredbe o skupnih določbah. Za zagotovitev združljivosti je treba posredne stroške iz točke (a) prvega pododstavka člena 54 uredbe o skupnih določbah, izračunane kot odstotek neposrednih stroškov, izračunati samo na podlagi kategorij neposrednih stroškov, ki so opredeljeni kot upravičeni v členu 31(3) uredbe o splošnih skupinskih izjemah, pri čemer je treba upoštevati posebne omejitev za vsako od njih iz iste določbe uredbe o splošnih skupinskih izjemah.

5.3 Posebej za ESRR in ESS+: navzkrižno financiranje

Kadar se iz ESRR ali ESS+ zagotovi podpora za celotno operacijo ali del operacije, katere stroški so upravičeni v okviru drugega sklada (navzkrižno financiranje), se v skladu s členom 25(2) uredbe o skupnih določbah za navedeni del operacije lahko uporablja navzkrižno financiranje ob upoštevanju 15-odstotne omejitve podpore iz teh skladov za vsako prednostno nalogo programa. Za to operacijo (ali njen del) se uporabljajo pravila o upravičenosti drugega sklada, tj. sklada, iz katerega izvira navzkrižno financiranje.

V zvezi z izdatki, upravičenimi v okviru enega ali drugega sklada, se lahko uporabi ena možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov, razen pavšalnih stopenj. Za uporabo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov morajo države članice še vedno upoštevati zgoraj navedeno 15-odstotno zgornjo mejo.

Natančneje, za financiranje po pavšalni stopnji v primerih navzkrižnega financiranja je treba uporabiti dve pavšalni stopnji za vsak del operacije v okviru ESS+ in ESRR. Pavšalni stopnji v okviru ESS+ in ESRR za podobne operacije se bosta uporabljali posebej za del v okviru ESS+ in del v okviru ESRR. Povprečja obeh stopenj ni mogoče uporabiti, saj morajo biti izdatki sledljivi, da se zagotovi upoštevanje splošne zgornje meje 15 % za navzkrižno financiranje. Kadar pri drugem skladu stopnje za podobno vrsto operacije ni (npr. ker se pravilo za drugi sklad ne uporablja ali ker se iz drugega sklada ne financirajo podobne operacije), mora organ upravljanja določiti stopnjo, ki se uporabi, v skladu s splošnimi pravnimi načeli iz člena 53(3) in člena 54 uredbe o skupnih določbah.

([26]) Več informacij o metodi izračuna iz člena 53(3)(c) uredbe o skupnih določbah v oddelku 3.2.

Primer 1: navzkrižno financiranje v okviru ESS+ in ESRR s stroški na enoto ali pavšalnimi zneski

Če za operacijo ESS+ stroški na enoto 6 EUR na uro, ki se pomnožijo s številom udeležencev usposabljanja, vključujejo najem infrastrukture za 0,50 EUR na uro, ki je upravičen v okviru ESRR, bo navzkrižno financiran znesek znašal 0,50 EUR na uro, kar se pomnoži s številom izvedenih ur in udeležencev usposabljanja na teh urah.

Enako načelo se uporablja za pavšalne zneske: če so v predlog podrobnega proračuna vključeni nekateri „navzkrižno financirani izdatki“, se bodo obračunali in spremljali ločeno. Na primer pavšalni znesek, ki se financira v okviru programa ESS+, znaša 20 000 EUR, od tega pa izdatki v zvezi z ESRR znašajo 5 000 EUR. Ob koncu operacije bo navzkrižno financirani znesek enak predhodno določnemu znesku (5 000 EUR od 20 000 EUR) ali „0“, če se nepovratna sredstva ne izplačajo, ker predhodno določeni učinek ni bil dosežen. Če se ne določijo mejniki, se bo binarno načelo pavšalnih zneskov uporabilo tudi za navzkrižno financirane izdatke.

Primer 2: navzkrižno financiranje v okviru ESS+ in ESRR s financiranjem po pavšalni stopnji

Če je uporabljena pavšalna stopnja za posredne stroške, ki temeljijo na neposrednih stroških, bo navzkrižno financirani znesek enak vsoti zneska navzkrižno financiranih neposrednih stroškov in posrednih stroškov, izračunanih po pavšalni stopnji, ki se uporablja za te navzkrižno financirane neposredne stroške.

Na primer v okviru operacije, katere vrednost znaša 15 000 EUR in ki se financira iz programa ESRR, znašajo neposredni stroški „vrste ESS+“ 3 000 EUR, posredni stroški pa se izračunajo kot 15 % neposrednih stroškov (450 EUR). Navzkrižno financirani znesek bi torej znašal 3 450 EUR. Če bi se neposredni stroški ob koncu operacije znižali, bi se po isti formuli zmanjšal tudi navzkrižno financirani znesek (tudi za posredne stroške).

5.4 Zahteve v zvezi z zbiranjem, shranjevanjem in objavo podatkov

V skladu s členom 72(1)(e) uredbe o skupnih določbah mora organ upravljanja za vsako operacijo elektronsko beležiti in shranjevati podatke, potrebne za spremljanje, vrednotenje, finančno poslovodenje, preverjanja in revizije v skladu s Prilogo XVII k uredbi o skupnih določbah.

V skladu z uvodom iz Priloge XVII k uredbi o skupnih določbah je treba izpolniti samo podatkovna polja, ki so pomembna za zadevno operacijo. Za povračilo v obliki možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov obstajajo posebna podatkovna polja, in sicer za povračilo nepovratnih sredstev upravičencu (polja 86–96) ali za povračilo prispevka Unije za programe (polja 112–114).

Informacij v podatkovnih poljih 23 in 24 o izvajalcih, njihovih dejanskih lastnikih, pogodbah in podizvajalcih ni treba zabeležiti in shraniti v primeru posrednih stroškov, ki jih zajema pavšalna stopnja, stroški na enoto ali pavšalni znesek ([27]). Kadar možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov zajema neposredne in posredne stroške, velja zahteva po beleženju in shranjevanju podatkov o izvajalcih, njihovih dejanskih lastnikih, pogodbah in podizvajalcih samo za neposredne stroške.

Poleg tega morajo organi upravljanja v skladu s členom 49(3) uredbe o skupnih določbah na svojem spletišču objaviti seznam operacij, ki so bile izbrane za podporo iz skladov. Informacije, ki se zahtevajo v skladu s členom 49(3) uredbe o skupnih določbah, morajo temeljiti na Prilogi XVII k uredbi o skupnih določbah, za namene člena 49(3) uredbe o skupnih določbah pa naj se ne bi zbirali nobeni dodatni podatki, razen tistih iz Priloge XVII k uredbi o skupnih določbah. Kot je navedeno zgoraj, organom upravljanja ni treba elektronsko beležiti in shranjevati podatkov o izvajalcih iz Priloge XVII k uredbi o skupnih določbah za posredne stroške, ki jih zajemajo stroški na enoto, pavšalni znesek ali pavšalna stopnja. Zato obveznost objave imen pogodbenikov upravičenca iz člena 49(3)(a) uredbe o skupnih določbah ne velja v zvezi z imenom pogodbenika v primeru javnih naročil za posredne stroške, zajete z možnostjo poenostavljenega obračunavanja stroškov.

([27]) Upoštevajte, da je treba informacije v polju 23, torej informacije o izvajalcih, njihovih dejanskih lastnikih in pogodbah zabeležiti le, kadar se operacija izvaja v skladu s pravili Unije o javnem naročanju (tj. javno naročanje nad mejnimi vrednostmi iz Direktive 2014/24/EU ali Direktive 2014/25/EU). Informacije o podizvajalcih v polju 24 je treba zabeležiti samo na prvi ravni oddaje naročil podizvajalcem in kadar so v polju 23 zabeležene informacije o izvajalcu ter samo za pogodbe s podizvajalcem, katerih skupna vrednost presega 50 000 EUR.

5.5 **Možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov in obdobje upravičenosti**

Drugi pododstavek člena 63(2) uredbe o skupnih določbah določa, da se v okviru stroškov na enoto in pavšalnih zneskov **ukrepi**, **ki so podlaga za povračilo,** izvedejo med datumom predložitve programa Komisiji ali 1. januarjem 2021, kar je prej, in 31. decembrom 2029. To pomeni, da za obdobje upravičenosti ni pomemben dejanski datum, ko je upravičenec plačal dejansko nastale stroške, temveč ukrepi, ki so podlaga za povračilo.

Za pavšalne stopnje morajo samo kategorije stroškov, za katere se uporablja pavšalna stopnja (osnovni stroški), če temeljijo na realnih stroških, nastati upravičencu in biti plačane pri izvajanju operacij v obdobju upravičenosti iz prvega pododstavka člena 63(2) uredbe o skupnih določbah. Na primer, če so posredni stroški izračunani v obliki največ 25-odstotne pavšalne stopnje upravičenih neposrednih stroškov v skladu s členom 54 uredbe o skupnih določbah, morajo osnovni stroški za izračun pavšalne stopnje (upravičeni neposredni stroški operacije) nastati upravičencu in biti plačani pri izvajanju operacij v obdobju upravičenosti, tj. do 31. decembra 2029.

POGLAVJE 6: PREVERJANJA UPRAVLJANJA IN REVIZIJA

Za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, razen za standardne možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, je treba **predhodno določiti približek stroškov**, na primer na podlagi obstoječih ali statističnih podatkov. Ker so možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov povprečni ali srednji zneski ali rezultat drugih statistično zanesljivih metodologij, je zanje značilno, da lahko v omejenem obsegu pomenijo čezmerno ali prenizko nadomestilo za stroške, ki so jih upravičenci dejansko imeli in plačali pri izvajanju operacij. Vendar je to v skladu s pravili, ki se uporabljajo, sprejemljivo, saj se šteje, da so možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, določene s pravilno metodologijo, zanesljiv približek realnih stroškov; kakršno koli tako čezmerno nadomestilo ne pomeni neupravičene obogatitve.

Kadar se uporabljajo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, se pri preverjanju upravljanja in revizijah ne bodo naknadno pregledovali stroški, ki so jih upravičenci dejansko imeli; temveč, ali je metodologija, s katero je bila predhodno določena možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov, v skladu z veljavnimi pravili, in ali se pravilno uporablja.

V tem poglavju je opisan pristop za preverjanja upravljanja in revizije možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov.

6.1 **Splošni pristop k preverjanjem upravljanja in reviziji**

V primeru uporabe možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na nižji ravni se pri revizijah, ki jih izvaja Komisija, ter nacionalnih revizijah za namen ugotavljanja zakonitosti in pravilnosti izdatkov pregleda pravilna zasnova metodologije. Pravilna uporaba metodologije se bo preverjala med revizijami Komisije in nacionalnimi revizijami ter preverjanji upravljanja.

V členu 74(1)(a) uredbe o skupnih določbah je navedeno, da **organ upravljanja preveri, ali so bili sofinancirani proizvodi in storitve zagotovljeni in ali je operacija skladna z veljavnim pravom, programom in pogoji za podporo operaciji.**

Poleg tega je v členu 74(1)(a)(ii) uredbe o skupnih določbah navedeno, da v primeru stroškov, povrnjenih na podlagi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, organ upravljanja **preveri, ali so bili izpolnjeni pogoji za povračilo izdatkov upravičencu**.

Zahteve iz člena 74(1)(a) in člena 77(1) uredbe o skupnih določbah ter Priloge XIII k uredbi o skupnih določbah, da so bili sofinancirani proizvodi in storitve zagotovljeni, ter **da je operacija skladna z veljavnim pravom;** ne pomenijo, da je treba pri preverjanjih upravljanja in revizijah preveriti dokumentacijo o osnovnih stroških (npr. račune, plačilno dokumentacijo) ali jo zahtevati. **Preverjanja upravljanja in revizije ne zajemajo dejanskih stroškov, ki so nastali upravičencu (npr. računov, potrdil), ali specifičnih postopkov javnega naročanja, na katerih temeljijo izdatki, povrnjeni na podlagi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov.** Zato se ti osnovni finančni dokumenti ali dokumenti o javnem naročilu naj ne bi zahtevali za pregled zneskov (izdatkov), ki jih je dejansko imel in plačal upravičenec.

Pri preverjanjih upravljanja in revizijah za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki jih je Komisija odobrila za **višjo raven** v skladu s členom 94(3) uredbe o skupnih določbah, **naj bi se izključno preverilo, ali so pogoji za povračilo s strani Komisije izpolnjeni.**

Pravila o upravičenosti je treba upoštevati ne glede na obliko povračila. Zato je treba tudi pri uporabi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov v operacijah zagotoviti upravičenost operacije, upravičenca in udeležencev (če je ustrezno).

Revizijska sled

Vse dokumente, potrebne za revizijsko sled, določene v Prilogi XIII k uredbi o skupnih določbah, je treba hraniti v skladu s členom 69(6) uredbe o skupnih določbah.

Možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov in preverjanja upravljanja na podlagi tveganja

V skladu s členom 74(2) uredbe o skupnih določbah se preverjanja upravljanja izvajajo na podlagi predhodne ocene tveganja. Če mora organ upravljanja v skladu z oceno tveganja preveriti izdatke, prijavljene v okviru možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov (možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov niso samodejno izključene iz ocene tveganja), bodo pregledi vključevali točke, ki so podrobno opisane v tem poglavju.

Nasprotje interesov

Nasprotje interesov je treba obravnavati tudi pri operacijah, pri katerih se uporabljajo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov. Uporabljajo se Smernice Komisije ([28]) o izogibanju in obvladovanju nasprotja interesov v skladu s finančno uredbo V teh smernicah so navedeni ustrezni primeri. O neupravičenosti izdatkov se odloča za vsak primer posebej, odvisno od obsega ugotovljenega nasprotja interesov (celotna operacija ali samo del operacije).

Primer: Evropski socialni sklad (ESS) je podprl raziskovalni projekt na univerzi. Projekt je prejel finančno podporo za zaposlitev raziskovalcev za določen čas (povračilo je temeljilo na standardnih stroških na enoto na mesec na raziskovalca). Projekt je bil odobren s konkurenčnim izbirnim postopkom. Pri reviziji projekta je bilo ugotovljeno nasprotje interesov v postopku izbire raziskovalca. Kljub predpisom, ki zahtevajo nepristranskost, so nekateri ocenjevalci pregledali vloge, katerih vložniki so bili njihovi soavtorji pri pripravi publikacij, kar univerza ali organ upravljanja nista ustrezno razkrila ali obravnavala. Zato so revizorji to opredelili kot nasprotje interesov, ki ogroža preglednost in pravičnost izbirnega postopka. Revizorji so podvomili v zakonitost prijavljenih izdatkov za sodelujoče raziskovalce.

6.2 **Preverjanje pravilne določitve metodologije za možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov**

Metodologija se bo preverjala na ravni organa upravljanja ali posredniškega telesa.

Revizijski organ predhodno ali med izvajanjem oceni določitev metodologije, kot sledi:

— za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki se uporabljajo na višji ravni (člen 94 uredbe o skupnih določbah), mora revizijski organ obvezno predhodno oceniti metodologijo, preden Komisiji predloži Dodatek 1 k prilogama V in VI k uredbi o skupnih določbah. Ko Komisija odobri možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov, metodologije ne bo več revidirala;

— za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki se uporabljajo na nižji ravni (člen 53 uredbe o skupnih določbah), se močno priporoča, da revizijski organ obvezno predhodno oceni metodologijo in predloži rezultat ocene pred izvajanjem. Alternativna možnost je, da jo bo revizijski organ ocenil med izvajanjem pri reviziji izdatkov, povrnjenih upravičencem na podlagi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov. Tveganje nepravilnosti je lahko znatno manjše, če revizijski organ predhodno oceni in potrdi metodologijo. Poleg tega lahko revizijski organ uporabi rezultat svoje ocene za prihodnje revizije (za zagotovilo), kadar se vzorčijo operacije, pri katerih se uporabljajo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov. Prednost tega pristopa za program je, da prepreči sistemske napake, ki bi lahko imele finančne posledice, če bi se odkrile šele med izvajanjem. Če je predhodna ocena izvedena, sklep revizijskega organa pa pozitiven (tj. uradna potrditev metodologije možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov), lahko revizijski organ uporabi rezultat svoje ocene pri prihodnjih revizijah, ko se opravi vzorčenje operacij, pri katerih so uporabljene iste možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov.

Na splošno se preverjanje metodologije za možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov opravi za **program (ali dele programa) ali več programov v pristojnosti organa upravljanja ali posredniškega telesa** Za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki temeljijo na lastnih podatkih upravičencev v skladu s členom 53(3)(a)(ii) in (iii) ter členom 53(3)(b) uredbe o skupnih določbah, se navedeno preverjanje opravi za specifične upravičence.

([28]) Obvestilo Komisije Smernice o izogibanju in obvladovanju nasprotja interesov v skladu s finančno uredbo (UL C 121, 9.4.2021, str. 1) eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0409(01).

V praksi revizijski organ preveri, ali je bila možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov določena v skladu z zahtevami za metode izračuna, določenimi v členu 53(3) uredbe o skupnih določbah za nižjo raven in členu 94(2) iste uredbe za višjo raven, in ustreznimi določbami, ki so jih za tako možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov opredelili organi, pristojni za programe.

Ocena metodologije, ki jo je razvil organ upravljanja za vse vrste možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki jo opravi revizijski organ, bo vključevala:

— preverjanje, ali je bila metodologija zasnovana na podlagi metod, opisanih v uredbi o skupnih določbah, in ali je ustrezno opisana,

— preverjanje, ali so kategorije stroškov, ki jih zajema možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov, upravičene,

— preverjanje, ali je revizijska sled za dosežke opisana in ustrezna,

— če je pri isti operaciji mogoča kombinacija več možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov in/ali realnih stroškov, preverjanje, da ni tveganja dvojnega financiranja (npr. kategorije stroškov, ki jih zajemajo pavšalne stopnje, so jasno ločene),

— če je predlagana metoda prilagoditve, oceno, ali je metoda prilagoditve ustrezna za določeno možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov, in

— če se bodo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov uporabljale pri operacijah, za katere veljajo pravila o državni pomoči, preverjanje, ali so stroški, ki jih zajemajo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, upravičeni v skladu s pravili o državni pomoči.

Poleg tega je treba pregledati spodaj navedene elemente:

za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki temeljijo na pošteni, pravični in preverljivi metodi izračuna, je treba:

— preveriti, ali so informacije o metodi izračuna dokumentirane, lahko sledljive in pravilne,

— preveriti, ali so stroški, vključeni v izračune, ustrezni in upravičeni,

— preveriti zanesljivost/točnost podatkov.

Za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na podlagi predloga proračuna, je treba:

— preveriti, ali je organ upravljanja predhodno pregledal in odobril proračun. Če gre za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na nižji ravni, se bo z revizijami preverilo, ali skupni stroški operacije ne presegajo 200 000 EUR oziroma 100 000 EUR v primeru projektov, ki se izvajajo v okviru sklada za male projekte (člen 25 uredbe o Interreg).

Za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na podlagi ustreznih stroškov na enoto, pavšalnih zneskov in pavšalnih stopenj, ki se uporabljajo v politikah Unije, je treba:

— preveriti, ali so se pravila o ustreznih možnostih poenostavljenega obračunavanja stroškov politike EU še vedno uporabljala v času razpisa za zbiranje predlogov (za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na nižji ravni) ali v času predložitve spremembe programa Komisiji (za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na višji ravni),

— preveriti, ali je bila ponovno uporabljena celotna metodologija,

— preveriti, ali se možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov uporabljajo za podobne operacije.

Za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na podlagi ustreznih stroškov na enoto, pavšalnih zneskov in pavšalnih stopenj, ki se uporabljajo v državah članicah, je treba:

— preveriti, ali so se pravila o ustreznih možnostih poenostavljenega obračunavanja stroškov v državi članici še vedno uporabljala v času razpisa za zbiranje predlogov (za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na nižji ravni) ali v času predložitve spremembe programa Komisiji (za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na višji ravni),

— preveriti, ali je bila ponovno uporabljena celotna metodologija,

— preveriti, ali se metodologija možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov v okviru nacionalne politike uporablja v programih za nepovratna sredstva, ki jih v celoti financira država članica,

— preveriti, ali se možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov uporabljajo za podobne operacije.

Revizija metodologije možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov je osredotočena na preverjanje skladnosti z določbami uredbe o skupnih določbah o določitvi metodologije. Za izbiro metode izračuna je še naprej izključno pristojen organ upravljanja. Organ upravljanja mora voditi ustrezne evidence o določeni metodi izračuna in biti sposoben prikazati podlago, na kateri so bile določene pavšalne stopnje, stroški na enoto ali pavšalni zneski. Za evidence, v katerih je dokumentirana metoda izračuna, bodo veljale zahteve glede dostopnosti dokumentov iz člena 82 uredbe o skupnih določbah.

V zvezi s pavšalnimi stopnjami, pavšalnimi zneski in stroški na enoto, ki so določeni v uredbi o skupnih določbah ali uredbah za posamezne sklade in pri katerih ni treba z izračunom določiti stopnje, ki se uporabi (standardne možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov), so preverjanja, ki jih opravlja revizijski organ, osredotočena na opredelitev kategorij stroškov (npr. neposredni stroški, posredni stroški, neposredni stroški za osebje). Revizorji bodo preverili, ali so države članice v nacionalnih pravilih določile kategorije stroškov, ki so zajete v standardnih pavšalnih stopnjah, oziroma ali jih je določil organ upravljanja (ali odbor za spremljanje programov Interreg) v programu ali objavljenih razpisih za zbiranje predlogov, in ali je preprečeno dvojno financiranje.

6.3 **Preverjanje, ki ga opravi organ upravljanja, in revizija pravilne uporabe metodologije med izvajanjem**

— Pri uporabi pavšalne stopnje, stroška na enoto ali pavšalnega zneska ni treba utemeljiti realnih stroškov za kategorije izdatkov, ki jih zajemajo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, vključno z amortizacijo in prispevki v naravi, kadar je ustrezno ([29]).

— Skladnost s pravili o državni pomoči je treba preveriti, kadar se uporabljajo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na nižji ravni, torej kot metoda povračila za upravičence (glej oddelek 6.5).

— Pravne podlage za preverjanje dejansko nastalih in plačanih stroškov za kategorije stroškov zajete v možnostih poenostavljenega obračunavanja stroškov, določenih v skladu z uredbo o skupnih določbah, ni, zato se ne smejo zahtevati osnovni dokumenti, s katerimi so utemeljeni realni stroški (npr. v primeru uporabe člena 54(b) uredbe o skupnih določbah upravičencem ni treba predložiti računov za realne stroške za preverjanje, ali je upravičenec dejansko imel posredne stroške v višini 15 %).

— Preverjanje pravilne uporabe določene metode se bo izvedlo na ravni organa upravljanja za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki se uporabljajo na višji ravni, in na ravni upravičenca za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki se uporabljajo na nižji ravni.

Organ upravljanja/posredniško telo med preverjanji upravljanja preveri pravilno uporabo metodologije možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov. Revizijski organ to preverja med revizijami (revizije operacij, tematske revizije, revizije sistemov).

6.3.1 *Preverjanje pravilne uporabe pavšalnih stopenj*

Preverjanje pravilne uporabe sistema financiranja po pavšalni stopnji bo vključevalo pregledovanje naslednjih elementov:

— ali je organ upravljanja (ali odbor za spremljanje programov Interreg) opredelil kategorije stroškov, ki jih zajema pavšalna stopnja, in tiste, za katere se uporablja pavšalna stopnja (osnovne stroške). **Organi upravljanja morajo bodisi zagotoviti jasno opredelitev kategorij stroškov** ali opredeliti vnaprej določen seznam vseh kategorij upravičenih stroškov, ki jih zajema pavšalna stopnja, in tistih, na katerih temelji pavšalna stopnja (ter po potrebi drugih kategorij upravičenih stroškov);

— ali je v dokumentu, v katerem so določeni pogoji za podporo, predvidena uporaba pavšalne stopnje;

— ali so stroški, uporabljeni kot podlaga za izračun (osnovni stroški), upravičeni, zakoniti in pravilni ([30]);

([29]) Prispevki v naravi iz člena 67(1) uredbe o skupnih določbah se lahko upoštevajo za izračun vrednosti pavšalne stopnje, stroška na enoto ali pavšalnega zneska, če je upoštevan člen 67(1) uredbe o skupnih določbah. Vendar pri uporabi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov ni treba preveriti obstoja prispevkov v naravi in posledično niti tega, ali so izpolnjeni pogoji iz člena 67(1) uredbe o skupnih določbah.

([30]) In pravilno izračunani, če so prijavljeni na podlagi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov.

— ali so katere postavke stroškov prijavljene dvakrat (stroški, ki so podlaga za izračun, ali kateri koli drugi realni stroški ne vključujejo nobene postavke stroškov, ki je zajeta s pavšalno stopnjo). Če so na primer upravni stroški zajeti s pavšalno stopnjo za posredne stroške, se ne smejo prijaviti na podlagi dejansko nastalih stroškov;

— ali je prijavljeni znesek pravilno izračunan z uporabo pavšalne stopnje za osnovne stroške;

— ali se znesek, izračunan z uporabo pavšalne stopnje, sorazmerno prilagodi v primeru spremembe vrednosti osnovnih stroškov, v zvezi s katerimi se uporabi pavšalna stopnja. Vsako znižanje upravičenega zneska osnovnih stroškov, odobrenega po teh preverjanjih kategorij upravičenih stroškov, v zvezi s katerimi se uporabi pavšalna stopnja (npr. po finančnem popravku), bo sorazmerno vplivalo na znesek, odobren za kategorije stroškov, izračunane z uporabo pavšalne stopnje za osnovne stroške;

— če so v dokumentu, v katerem so določeni pogoji za podporo, določeni drugi pogoji, bo treba pri preverjanjih upravljanja in revizijah preveriti tudi, ali so ti izpolnjeni,

— če je ustrezno, ali so upoštevana pravila o državni pomoči za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki se uporabljajo za povračilo upravičencem (glej oddelek 6.5);

— ali so kategorije stroškov, ki jih zajema pavšalna stopnja, potrebne za izvajanje operacije. Organ upravljanja bo v fazi izbora na podlagi dejavnosti, ki so potrebne za izvajanje projekta, podrobno navedenih v vlogi za financiranje in dokumenta, v katerem so določeni pogoji za podporo, preveril, ali so kategorije stroškov, ki jih zajema pavšalna stopnja, potrebne.

Naslednji elementi se **ne pregledujejo**:

— stroški, ki jih je upravičenec dejansko imel, ali povezana (finančna) dokazila za zneske, povrnjene na podlagi pavšalne stopnje,

— dokazila, s katerimi se preveri, ali je upravičenec znesek pavšalne stopnje porabil za pravilno kategorijo stroškov,

— računovodski sistem upravičencev.

Ker se tehnična pomoč, povrnjena na podlagi pavšalne stopnje ([31]), v sistemu SFC2021 samodejno izračuna na podlagi prijavljenih izdatkov, organ upravljanja ali revizijski organ ne opravi nobenih pregledov. Znižanja izdatkov, ki so podlaga za izračun pavšalne stopnje, po uporabi finančnih popravkov bodo vplivala na samodejni izračun pavšalne stopnje, zaradi česar se bo podpora za tehnično pomoč sorazmerno zmanjšala.

6.3.2 *Preverjanje pravilne uporabe stroškov na enoto*

Preverjanje pravilne uporabe stroškov na enoto vključuje oceno za ugotovitev, **ali so bili izpolnjeni pogoji za povračilo stroškov, določeni v zvezi s postopkom, učinki in/ali rezultati.**

Preverjanje pravilne uporabe stroškov na enoto bo vključevalo pregledovanje naslednjih elementov:

— ali je v dokumentu, v katerem so določeni pogoji za podporo, predvidena uporaba stroškov na enoto,

— ali so enote, zagotovljene pri projektu, v smislu količinsko opredeljenih vložkov, učinkov ali rezultatov, zajetih s stroškom na enoto, dokumentirane ter tako preverljive in so dejanske. Stroškov na enoto, povezanih z učinki in rezultati, ki niso bili doseženi, ni mogoče prijaviti,

— ali je prijavljeni znesek enak zmnožku določenega stroška na enoto in dejanskih enot, zagotovljenih pri projektu,

— ali niso postavke stroškov prijavljene dvakrat (stroški, ki so prijavljeni v okviru drugih oblik povračila, ne vključujejo nobene postavke stroškov, ki je zajeta s stroški na enoto),

([31]) V skladu s členom 36(5) uredbe o skupnih določbah in členom 27(2) uredbe Interreg za programe Interreg.

— če so v dokumentu, v katerem so določeni pogoji za podporo, določeni drugi pogoji, bo treba pri preverjanjih upravljanja in revizijah preveriti tudi, ali so ti izpolnjeni,

— če je ustrezno, ali so upoštevana pravila o državni pomoči za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki se uporabljajo za povračilo upravičencem (glej oddelek 6.5).

Naslednji elementi se **ne pregledujejo**:

— stroški, ki jih je upravičenec dejansko imel, ali povezana (finančna) dokazila za zneske, povrnjene na podlagi stroškov na enoto,

— dokazila, s katerimi se preveri, ali je upravičenec znesek povračila v obliki stroškov na enoto porabil za pravilno kategorijo stroškov,

— računovodski sistem upravičencev.

6.3.3 *Preverjanje pravilne uporabe pavšalnih zneskov*

Zato je v primeru pavšalnih zneskov ključno, **da se pridobi zagotovilo, da so sporočeni učinki/rezultati dejanski.** Pri nadzoru se torej pregledujejo naslednji elementi:

— ali je v dokumentu, v katerem so določeni pogoji za podporo, predvidena uporaba pavšalnega zneska,

— ali so bile dogovorjene faze (mejniki, kadar je ustrezno) projekta izvedene v celoti in ali so bili učinki/rezultati doseženi v skladu s pogoji, ki so jih določili organi, pristojni za programe, za uporabo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov (učinke/rezultate je treba dokumentirati),

— ali niso postavke stroškov prijavljene dvakrat (stroški, ki so prijavljeni v okviru drugih oblik povračila, ne vključujejo nobene postavke stroškov, ki je zajeta s pavšalnim zneskom),

— če so v dokumentu, v katerem so določeni pogoji za podporo, določeni drugi pogoji, bo treba pri preverjanjih upravljanja in revizijah preveriti tudi, ali so ti izpolnjeni,

— če je ustrezno, ali so upoštevana pravila o državni pomoči za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki se uporabljajo za povračilo upravičencem (glej oddelek 6.5).

Naslednji elementi se **ne pregledujejo**:

— dejanski stroški, ki jih je imel upravičenec v zvezi z doseženimi učinki/rezultati,

— dokazila o dejanskih stroških, ki utemeljujejo, da je upravičenec znesek pavšalnega zneska dejansko porabil za vnaprej določene vrste stroškov/dejavnosti,

— računovodski sistem upravičencev.

6.4 Preverjanje neobstoja dvojnega financiranja pri uporabi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov

Neobstoj dvojnega financiranja v okviru iste operacije

Vidik dvojnega financiranja je treba obravnavati že pri zasnovi metodologije z jasno opredelitvijo in razlikovanjem med kategorijami stroškov, ki jih zajema možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov, in tistimi, ki se povrnejo z drugimi oblikami povračila. V primeru kombinacije možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov je treba pri preverjanju upravljanja in revizijah poleg pregledov, potrebnih za posamezne vrste poenostavljenih stroškov, opisane zgoraj, preveriti tudi, ali so vsi stroški operacije prijavljeni le enkrat. To vključuje preverjanje, ali se z uporabljenimi metodologijami zagotovi, da se izdatki operacije ne morejo zaračunati na podlagi več vrst možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, po potrebi pa tudi kategorije stroškov (dvojno prijavljanje stroškov, na primer kot neposrednih in posrednih stroškov).

Pri preverjanjih upravljanja in revizijah je treba preveriti tudi, ali so katere postavke stroškov prijavljene dvakrat, tj. ali osnovni stroški ali kateri koli drugi realni stroški vključujejo postavko stroškov, ki je običajno zajeta s pavšalno stopnjo. Na primer računovodski stroški, zajeti s pavšalno stopnjo za posredne stroške v skladu s členom 54, se ne smejo vključiti v drugo kategorijo stroškov, kot so neposredni stroški za zunanje strokovnjake, če ti vsebujejo tudi računovodske stroške, da se prepreči tveganje dvojnega financiranja.

Neobstoj dvojnega financiranja iz drugih skladov, programov in instrumentov EU

Preprečevanje dvojnega financiranja se lahko obravnava na različnih ravneh (načrtovanje, izbira ali izvajanje); države članice lahko oblikujejo ustrezne ukrepe za preprečevanje dvojnega financiranja (in zahtevajo, da jih upravičenci izvedejo). V tem poglavju bomo predstavili primere ukrepov za preprečevanje dvojnega financiranja na vsaki od teh ravni.

Sporazum o partnerstvu mora vsebovati določbe o usklajevanju, razmejitvi in dopolnjevanju med skladi ter po potrebi o usklajevanju med nacionalnimi in regionalnimi programi.

Primer 1: jasna razmejitev

V partnerskem sporazumu je navedeno, da bodo v zadevni državi članici nacionalne ceste financirane v okviru programa X, državne ceste pa v okviru programa Y, ali pa je določena jasna geografska razmejitev.

Če v partnerskem sporazumu ni navedena jasna razmejitev, **je treba sprejeti ustrezne ukrepe za preprečevanje dvojnega financiranja na ravni države članice**.

Primer 2: preverjanja v fazi izbora

Organ upravljanja programa drugim organom upravljanja v isti državi članici zagotovi svoj seznam operacij, predlaganih za izbor, in jih pozove, naj ga primerjajo s svojimi seznami izbranih projektov, da bi se izognili jasnemu prekrivanju (npr. isti lokalni organ prejema nepovratna sredstva iz dveh virov za utrditev istega dela rečnega brega).

Primer 3: tematska preverjanja, ki jih izvajajo organi upravljanja

Usklajevalni organ v državi članici je ustvaril orodje umetne inteligence, ki primerja sezname operacij iz programov in prikaže prekrivanja na področjih financiranja ter poišče podobne upravičence in opise operacij. V primeru ujemanj opozori osebje zadevnih organov upravljanja, ki nato opravi dodatne preglede, da se prepreči dvojno financiranje.

Med tematskim pregledom osebja, zaposlenega pri operacijah, financiranih prek možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, je organ upravljanja odkril osebo, ki je bila v istem obdobju zaposlena pri treh različnih projektih. Stroški za osebje so bili pri dveh projektih povrnjeni na podlagi realnih stroškov, pri enem projektu pa na podlagi urnih postavk. Po preverjanju ur, prijavljenih za prva dva projekta za zadevno osebo, je organ upravljanja ugotovil, da je bil skupni dovoljeni delovni čas, določen v nacionalnih pravilih, presežen. To je pomenilo, da zadevna oseba ne bi mogla delati na dodatnem projektu kljub povračilu na podlagi urnih postavk.

V skladu s členom 63(9) uredbe o skupnih določbah lahko operacija prejme podporo iz enega ali več skladov ali enega ali več programov in iz drugih instrumentov Unije, če se isti izdatki prijavijo samo enkrat. **Preprečiti je treba dvojno financiranje in preveriti, ali obstaja, tudi kadar je povračilo upravičencem v obliki možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov.**

Primer 4: pregledi na ravni upravičenca

Organ upravljanja izvaja preverjanja upravljanja na ravni upravičenca. Pri operaciji se uporablja 40-odstotna pavšalna stopnja, ki se uporablja za neposredne stroške za osebje. Organ upravljanja v okviru pregledov stroškov za osebje (osnovni stroški) preveri opis delovnega mesta osebe. Opis delovnega mesta vsebuje navedbo, da so vse dejavnosti, ki jih izvaja zadevno osebje, povezane z operacijami, ki se financirajo iz ESRR, preverjena operacija pa se financira iz ESS+.

Država članica je končno odgovorna za oblikovanje in izvajanje potrebnih ukrepov za preprečevanje dvojnega financiranja v skladu s členom 63(9) uredbe o skupnih določbah. Revizije Komisije bodo osredotočene zlasti na zagotavljanje, da so taki ukrepi vzpostavljeni in da se v nasprotnem primeru sprejmejo popravni ukrepi.

Uporabijo se lahko lastne izjave upravičencev, da za isto vrsto dejavnosti ne bodo zaprosili za financiranje iz drugih skladov, če so podprte z dodatnimi viri informacij (presoja pa se vsak primer posebej). Preverjanja upravljanja in revizije lahko vključujejo iskanje v nacionalnih ali evropskih podatkovnih zbirkah ter preglede ukrepov obveščanja javnosti, ki so jih upravičenci izvedli na svojih spletiščih in lokacijah.. V primeru dvoma morajo organi upravljanja in revizijski organi izvesti bolj poglobljene preglede in od upravičencev pridobiti dodatne informacije.

Primer 5: sum dvojnega financiranja

Dva projekta, povezana z izgradnjo kolesarske steze, sta bila opredeljena na ravni enega upravičenca, in revizija operacij se je izvedla za projekt, financiran v okviru ESRR. Revizorji so ugotovili, da je bil del kolesarske steze predložen kot del projektov enkrat za financiranje v okviru ESRR in drugič za financiranje v okviru EKSRP. Preverjanja, ki jih je organ upravljanja izvedel na zahtevo revizorjev, so potrdila, da so se stroški za označevanje financirali iz ESRR in EKSRP, torej je bil del operacije dvojno financiran.

6.5 Preverjanje skladnosti s pravili o državni pomoči v primeru uporabe možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov kot oblike povračila

Pri uporabi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov za povračilo upravičencem je treba preveriti skladnost s pravili o državni pomoči in pomoči *de minimis*. Če se podpora šteje za državno pomoč, bodo preverjanja upravljanja in revizije zajemali spodaj navedene elemente, da se preveri skladnost s pravili o državni pomoči.

— **Upravičenost stroškov, ki jih zajema možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov v skladu s pravili uredbe o splošnih skupinskih izjemah in sklepom o storitvah splošnega gospodarskega pomena**

Če se uporabljajo pravila o državni pomoči (glej oddelek 5.2), morajo biti stroški, ki jih zajema možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov, upravičeni v skladu s pravili uredbe o splošnih skupinskih izjemah ali sklepom o storitvah splošnega gospodarskega pomena. Za preverjanje upravičenosti organ upravljanja in revizijski organ preverita, ali so kategorije stroškov, opredeljene na ravni metodologije, objavljene v razpisih za zbiranje predlogov in navedene v dokumentu, v katerem so določeni pogoji za podporo, upravičene na podlagi pravil uredbe o splošnih skupinskih izjemah ali sklepa o storitvah splošnega gospodarskega pomena.

Za operacije, pri katerih se uporabljajo vnaprej določene pavšalne stopnje iz uredb, se upravičenost stroškov preveri s preverjanjem dokumenta, v katerem so določeni pogoji za podporo, da se zagotovi, da se z operacijo financirajo samo upravičene kategorije stroškov.

— **Največja intenzivnost pomoči ali največji znesek pomoči/nadomestila je bil upoštevan**

Kadar so v skladu z določbami členov 53 do 56 uredbe o skupnih določbah ali ustreznimi določbami uredb za posamezne sklade določene možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, se bo ta znesek uporabil za namene preverjanja upoštevanja največje intenzivnosti pomoči ali največjega nadomestila v primeru storitev splošnega gospodarskega pomena. Zato se bo podobno kot pri uporabi realnih stroškov v skladu z uredbo o splošnih skupinskih izjemah ali sklepom o storitvah splošnega gospodarskega pomena znesek možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov uporabil za preverjanje skladnosti z največjo intenzivnostjo pomoči v okviru zadevne kategorije državne pomoči ali za izračun zneska nadomestila v skladu s pravili o storitvah splošnega gospodarskega pomena.

— **Upoštevanje spodbujevalnega učinka v skladu s členom 6 uredbe o splošnih skupinskih izjemah**

Organ upravljanja mora predhodno preveriti, ali upravičenec spoštuje spodbujevalni učinek.

Organ upravljanja in revizijski organ bosta morala preveriti, ali upravičenec ni sklenil nobenega pogodbenega dogovora, ki bi kazal, da je pripravljen nadaljevati projekt tudi brez pomoči. To preverjanje se lahko izvede tako, da se od vložnika prošnje za pomoč zahteva lastna izjava, da pred vložitvijo vloge ni prevzel trdne pravne obveznosti (začetek dell, kot je opredeljen v uredbi o splošnih skupinskih izjemah). Lastne izjave bi se lahko štele za sprejemljive za dokazovanje spodbujevalnega učinka, če obstaja učinkovit sistem nadzora, ki omogoča naključne preglede teh lastnih izjav.

6.6 **Primeri goljufij in resnih pomanjkljivosti**

Vse obtožbe o goljufijah v zvezi z operacijami, ki se financirajo prek možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, se bodo obravnavale v nacionalnem sistemu ali pa se bodo, če bi take informacije prejela Komisija, posredovale uradu OLAF, nacionalnim organom za preiskovanje goljufij in Evropskemu javnemu tožilstvu, kot je ustrezno, ter obravnavale na enak način kot obtožbe o goljufijah, kadar možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov niso del programa.

Upoštevati bo treba odločitev pristojnega organa in nacionalno zakonodajo. Vendar je treba opozoriti, da za ugotovitev nepravilnosti in izvedbo finančnih popravkov pogosto ne bo potrebna pravnomočna obsodba, s katero se določeni osebi pripiše kazenska odgovornost za goljufivo dejanje, storjeno v zvezi s sredstvi Unije ([32]).

V primerih, ko goljufija vpliva na operacije, ki se povrnejo z uporabo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, se bodo za nepravilne šteli tudi izdatki, prijavljeni z uporabo teh možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov.

Če obstajajo dokazi, ki kažejo na resno pomanjkljivost, za katero niso bili sprejeti korektivni ukrepi, lahko Komisija prekine ali začasno ustavi s tem povezana plačila, kot je ustrezno (člena 96 in 97 uredbe o skupnih določbah). Če Komisija ugotovi, da obstaja resna pomanjkljivost, ki ogroža podporo iz skladov, ki je bila programu že izplačana, bo izvedla finančne popravke z zmanjšanjem podpore iz skladov, namenjene programu (člen 104 uredbe o skupnih določbah).

6.7 **Morebitne napake ali nepravilnosti, povezane z uporabo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov**

Kot napake **na ravni določitve metodologije** bi se lahko štele naslednje ugotovitve:

— metodologija, uporabljena za izračun možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ne upošteva regulativnih pogojev (na primer metoda, uporabljena za razvoj možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ni bila poštena, pravična in preverljiva). Na primer stroški na enoto za tečaj usposabljanja so bili določeni samo na podlagi podatkov iz štirih projektov. Vir podatkov ni bil jasen, ustreznost obravnavanih projektov za pretekle podatke pa ni bila dokazana;

— vzorec, upoštevan za izračun možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ni reprezentativen. Stroški na enoto za določene plače so na primer temeljili na podatkih posameznih projektov, ki so zajemali šest mesecev (julij–december), vendar so stroški plač med letom nihali. Vzorec se ni štel za reprezentativnega, saj ni zajemal različnih nihanj stroškov plač v enem letu;

— rezultati metode izračuna niso bili pravilno uporabljeni za določitev možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov. Na primer za stroške na enoto za urne postavke, določene na podlagi stroškov za osebje iz prejšnjega programskega obdobja, so bili rezultati metode izračuna prilagojeni z indeksom, ki ni bil povezan z gibanjem stroškov plač;

— v izračun za določitev možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov so vključeni neupravičeni stroški. Na primer v izračun stroškov na enoto za urno postavko, ki je bila določena na podlagi obstoječih podatkov, je bilo vključeno neobvezno zavarovanje za zaposlene, ki se ni štelo za upravičene stroške;

— možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov so bile določene na podlagi uporabe ustreznih stroškov na enoto, pavšalnih zneskov in pavšalnih stopenj, ki se uporabljajo v okviru programov za nepovratna sredstva, ki jih v celoti financira država članica za podobno vrsto operacije, vendar nacionalni program ni bil uporabljen v celoti. Na primer za stroške na enoto, določene za stroške plač na podlagi plačila zaposlenim, ki delajo na področju javnega interesa, so bili za uporabo stroškov na enoto v nacionalni zakonodaji določeni pogoji glede delovne dobe (najmanjše število let izkušenj). Ti pogoji niso bili vključeni v metodologijo za stroške na enoto.

([32]) Za obstoj take nepravilnosti morajo biti izpolnjeni trije elementi, in sicer, prvič, obstoj kršitve prava Unije, drugič, dejstvo, da je ta kršitev posledica delovanja ali opustitve gospodarskega subjekta, in tretjič, obstoj dejanske ali potencialne škode za proračun Evropske unije. Naklepnosti ali malomarnosti ravnanja „ni mogoče šteti za element, ki je nujno potreben, da bi se lahko ugotovila nepravilnost v smislu te določbe“ (sodba Sodišča z dne 1. oktobra 2020, *Elme Messer*, C-743/18, EU:C:2020:767, zlasti točka 62).

Kot napake ali nepravilnosti **na ravni uporabe metodologije** bi se lahko štele naslednje ugotovitve:

— upravičenec za prijavo izdatkov ni uporabil možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, ki jih je določil organ upravljanja;

— možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov so bile uporabljene retroaktivno: na primer metodologija za določitev pavšalne stopnje je bila spremenjena in pavšalna stopnja se je za novoizbrane projekte povečala z 2 % na 3 %. Vendar je bila nova 3-odstotna pavšalna stopnja uporabljena za povračilo izdatkov za že izbrane operacije;

— ista postavka stroškov je bila prijavljena dvakrat: kot osnovni strošek (izračunan na podlagi načela realnih stroškov, pavšalnega zneska ali stroška na enoto) in kot upravičeni stroški, zajeti s pavšalno stopnjo. Če so stroški, zajeti s pavšalno stopnjo, prijavljeni tudi kot realni stroški, se znesek prijavljenih realnih stroškov šteje za neupravičenega;

— v primeru pavšalnih stopenj so bili osnovni stroški znižani brez sorazmernega znižanja izračunanih upravičenih stroškov (vključenih v pavšalno stopnjo). Če se pri preverjanju upravljanja ali reviziji odkrije nepravilnost v zvezi s kategorijami upravičenih stroškov, za katere se uporabi pavšalna stopnja, je treba znižati tudi skupno povračilo v obliki pavšalne stopnje;

— pomanjkanje dokazil za utemeljitev učinkov ali pa so učinki le delno utemeljeni, vendar v celoti plačani, v primeru pavšalnega zneska;

— Komisiji je bil prijavljen pavšalni znesek, ki ustreza določenemu dosežku, vendar se po reviziji dosežek ne šteje za doseženega. Če se dosežek doseže pozneje, se lahko ustrezni znesek prijavi, ko je dosežen.

— Vse nepravilnosti v zvezi z metodologijami možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov in njihovo uporabo je treba popraviti.

Primer 1: ESRR

Občina prejme nepovratna sredstva v najvišjem znesku 1 000 000 EUR upravičenih stroškov za gradnjo ceste.

Zahtevek za plačilo za projekt je naslednji:

Projekt 1: delo (postopek javnega naročanja)	**700 000 EUR**
Projekt 2: drugi stroški:	**300 000 EUR**
Neposredni stroški za osebje (vrsta 1)	*50 000 EUR*
Drugi neposredni stroški (vrsta 3)	*242 500 EUR*
Posredni stroški (vrsta 2)	*Neposredni stroški za osebje x 15 % = 7 500 EUR*
Skupni znesek prijavljenih stroškov	**1 000 000 EUR**

Organ upravljanja pregleda izdatke, ki jih je prijavil upravičenec. Pri prijavljenih neposrednih stroških za osebje odkrije neupravičene izdatke.

Sprejeti zahtevek za plačilo je naslednji:

Projekt 1: delo (postopek javnega naročanja)	**700 000 EUR**
Projekt 2: drugi stroški:	**288 500 EUR**
Neposredni stroški za osebje (vrsta 1)	*40 000 EUR*
Drugi neposredni stroški (vrsta 3)	*242 500 EUR*

Posredni stroški (vrsta 2)	Neposredni stroški za osebje x 15 % = **6 000 EUR**
Skupni znesek upravičenih stroškov po sorazmernem znižanju:	**988 500 EUR**

Primer 2: ESS+

Strošek na enoto v višini 5 000 EUR je izplačan za vsakega udeleženca, ki zaključi usposabljanje.

Usposabljanje se začne januarja in konča junija, obiskovalo pa naj bi ga 20 udeležencev. Znesek predvidenih upravičenih izdatkov: 20 x 5 000 EUR = 100 000 EUR. Izvajalec usposabljanja mesečno pošlje račun, ki ustreza 10 % nepovratnih sredstev: 10 000 EUR na koncu januarja, 10 000 EUR na koncu februarja itd.

Ker pa noben udeleženec ne zaključi usposabljanja pred koncem junija, se ta plačila ne smejo prijaviti Komisiji. Ustrezni izdatki se lahko prijavijo Komisiji šele, ko se dokaže, da so nekatere osebe zaključile usposabljanje: na primer, če je 15 oseb zaključilo usposabljanje, potem se lahko Komisiji potrdi naslednji znesek: 15 x 5 000 EUR = 75 000 EUR

PRILOGA 1

Primeri možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov

V tej prilogi je naveden primer nepovratnih sredstev za upravičenca, ki namerava **organizirati seminar za 50 udeležencev**, na katerem bo predstavil nova orodja izvajanja. Osebje porabi čas za načrtovanje in organizacijo seminarja, najame se prostor za seminar, nekaj govornikov je iz tujine, zapisnik seminarja pa je treba objaviti. Nastanejo pa tudi posredni stroški za osebje (za računovodstvo, direktorja itd.) ter stroški za elektriko, telefon, podporo IT itd.

Možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov se določi na podlagi predloga proračuna v skladu s členom 53(3)(b) uredbe o skupnih določbah.

Iz tega izhaja naslednji predlog proračuna, pri čemer bo njegova oblika enaka za vse možnosti, da bodo razlike jasnejše:

Skupni neposredni stroški	*135 000*		*Skupni posredni stroški*	*15 000*
Neposredni stroški za osebje	90 000		Posredni stroški za osebje	12 000
Stroški najema prostora	12 000		Stroški za elektriko, telefon itd.	3 000
Potni stroški	15 000			
Hrana	3 000			
Obveščanje javnosti	15 000			

V nadaljevanju so opisani različni načini, kako bi se projekt obravnaval glede na izbrano možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov.

Možnost 1: stroški na enoto (člen 53(1)(b) uredbe o skupnih določbah)

Načelo: vsi upravičeni izdatki ali njihov del se izračunajo na podlagi količinsko opredeljenih vložkov, učinkov ali rezultatov, ki se pomnožijo z vnaprej določenimi stroški na enoto.

Za seminar bi se lahko določili stroški na enoto v višini 3 000 EUR na udeleženca seminarja (na podlagi člena 53(3)(b) uredbe o skupnih določbah).

Stroški operacije bi bili:

največje število udeležencev seminarja = 50;

strošek na enoto na udeleženca seminarja = 3 000 EUR;

skupni upravičeni stroški = 50 x 3 000 EUR = 150 000 EUR.

Če se seminarja udeleži 48 oseb, so upravičeni stroški: 48 x 3 000 EUR = 144 000 EUR

Revizijska sled za izdatke, povrnjene na podlagi metodologije možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov:

— metodologijo, ki se uporabi za določitev vrednosti stroškov na enoto, je treba dokumentirati in shraniti,

— v dokumentu, v katerem so določeni pogoji za podporo operaciji, je treba jasno navesti stroške na enoto in dejavnike, ki sprožijo izplačilo,

— dokazilo o udeležbi na seminarju (seznami prisotnosti).

Opomba:
v tem primeru upravičenosti udeležencev ni treba preverjati. Vendar če morajo ciljni udeleženci ustrezati določenemu profilu, je treba vselej preveriti njihovo upravičenost.

Celotna revizijska sled mora biti skladna s Prilogo XIII k uredbi o skupnih določbah.

Možnost 2: pavšalni zneski (člen 53(1)(c) uredbe o skupnih določbah)

Načelo: vsi upravičeni izdatki operacije ali njihov del se povrnejo na podlagi enotnega, vnaprej določenega zneska v skladu z vnaprej določenimi pogoji sporazuma o dejavnostih in/ali učinkih (ki ustrezajo 1 enoti). Nepovratna sredstva se izplačajo, če so izpolnjeni vnaprej določeni pogoji sporazuma o dejavnostih in/ali učinkih.

Za organizacijo seminarja za predstavitev novih orodij izvajanja bi se lahko določil pavšalni znesek v višini 150 000 EUR (ne glede na število udeležencev), izračunan na podlagi člena 53(3)(b) uredbe o skupnih določbah.

Povračilo operacij bi bilo:

namen pavšalnega zneska = organizacija seminarja za predstavitev novih orodij izvajanja,

skupni upravičeni stroški = 150 000 EUR.

Če se izvede organizacija seminarja in predstavijo nova orodja izvajanja, je pavšalni znesek v višini 150 000 EUR upravičen. Če se organizacija seminarja ali predstavitev novih orodij izvajanja ne izvede, se ne izplača noben znesek.

Revizijska sled za izdatke, povrnjene na podlagi metode možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov:

— metodologijo, ki se uporabi za določitev vrednosti pavšalnega zneska, je treba dokumentirati in shraniti,

— v dokumentu, v katerem so določeni pogoji za podporo, je treba jasno navesti pavšalne zneske in dejavnike, ki sprožijo izplačilo,

— potreben je dokaz o izvedbi seminarja in njegovi vsebini (časopisni članki, vabilo in program, fotografije itd.).

Celotna revizijska sled mora biti skladna s Prilogo XIII k uredbi o skupnih določbah.

Možnost 3: financiranje po pavšalni stopnji (člen 53(1)(d) uredbe o skupnih določbah)

Opomba: zneski, dobljeni z izračuni, so zaokroženi.

Splošno načelo: posebne kategorije upravičenih stroškov, ki se jasno opredelijo vnaprej, se izračunajo z uporabo predhodno določenega odstotka za eno ali več drugih kategorij upravičenih stroškov.

Pri primerjavi sistemov financiranja po pavšalni stopnji je treba vselej primerjati vse elemente metode, navedene v nadaljevanju, ne le pavšalnih stopenj:

— kategorije upravičenih stroškov, za katere se bo uporabila pavšalna stopnja („podlaga“),

— samo pavšalno stopnjo,

— kategorije upravičenih stroškov, izračunanih s pavšalno stopnjo,

— kjer je to ustrezno, kategorije upravičenih stroškov, za katere se ne uporabi pavšalna stopnja in ki se ne izračunajo s pavšalno stopnjo.

Možnost 1: splošno pravilo „financiranja po pavšalni stopnji“

Država članica uporabi člen 53(3)(b) uredbe o skupnih določbah, za določitev pavšalne stopnje v višini 47 %, ki se bo uporabila pri vseh stroških za osebje (neposrednih in posrednih) za izračun drugih stroškov operacije:

Kategorije upravičenih stroškov, za katere se uporabi stopnja za izračun zneskov za druge upravičene stroške (vrsta 1)	Stroški za osebje = 90 000 EUR + 12 000 EUR = 102 000 EUR

Sama pavšalna stopnja	47 %
*Druge kategorije upravičenih stroškov, ki se bodo **izračunali** s pavšalno stopnjo (vrsta 2)*	Drugi stroški = 47 % stroškov za osebje = 47 % x 102 000 EUR = 47 940 EUR
Druge kategorije upravičenih stroškov, za katere se ne uporabi stopnja in ki se ne izračunajo s pavšalno stopnjo (vrsta 3)	Ni relevantno

=> skupni upravičeni stroški = 102 000 EUR + 47 940 EUR = 149 940 EUR.

Povračilo izdatkov je naslednje:

Stroški za osebje (vrsta 1)	102 000		Drugi stroški (vrsta 2) = 47 % stroškov za osebje	47 940
Neposredni stroški za osebje	90 000		*(izračunano)*	
Posredni stroški za osebje	12 000		Skupni upravičeni stroški	149 940

(običajno na podlagi realnih stroškov)

Revizijska sled za izdatke, povrnjene v obliki možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov:

Kategorije upravičenih stroškov, za katere se uporabi stopnja za izračun zneskov drugih upravičenih stroškov	Neposredni stroški = — jasna opredelitev stroškov za osebje, — dokazilo o teh stroških (pisni obračuni plače, po potrebi seznami prisotnosti itd.).
Pavšalna stopnja	— Metodologijo, uporabljeno za določitev vrednosti pavšalne stopnje, je treba dokumentirati in shraniti, vključno z dokazilom o potrebi po kritju vseh zadevnih kategorij stroškov; — dokument, v katerem so določeni pogoji za podporo operaciji in v katerem je navedena pavšalna stopnja.

Možnost 2: financiranje po pavšalni stopnji za posredne stroške

Država članica oblikuje sistem pavšalne stopnje, v katerem se v skladu s členom 53(3)(b) uredbe o skupnih določbah za upravičene neposredne stroške uporablja 11,1-odstotna pavšalna stopnja:

Kategorije upravičenih stroškov, za katere se uporabi stopnja za izračun zneskov za upravičene posredne stroške (vrsta 1)	Upravičeni neposredni stroški = 135 000 EUR
Pavšalna stopnja	11,1 %
*Kategorije upravičenih stroškov, ki se bodo **izračunali** s pavšalno stopnjo (vrsta 2)*	Posredni stroški (izračunani) = 11,1 % upravičenih neposrednih stroš- kov = 11,1 % x 135 000 EUR = 14 985 EUR
Kategorije upravičenih stroškov, za katere se ne uporabi stopnja in ki se ne izračunajo s pavšalno stopnjo (vrsta 3)	Ni relevantno, ker drugih upravičenih stroškov ni.

=> skupni upravičeni stroški = 135 000 EUR + 14 500 EUR = 149 500 EUR

Povračilo je naslednje:

Neposredni stroški (vrsta 1)	*135 000*
Neposredni stroški za osebje	90 000
Stroški najema prostora	12 000
Potni stroški	15 000
Hrana	3 000
Obveščanje javnosti	15 000

(običajno na podlagi realnih stroškov)

Posredni stroški (vrsta 2) = 11,1 % neposrednih stroškov	14 985

(izračunano)

Skupni upravičeni stroški	149 985

Revizijska sled:

Kategorije upravičenih stroškov, za katere se uporabi pavšalna stopnja za izračun upravičenih zneskov	Neposredni stroški = — jasna opredelitev neposrednih stroškov, — dokazila o teh stroških (pisni obračuni plače, po potrebi seznami prisotnosti, dokazilo o obveščanju javnosti in računi, vozovnice za potovanja itd.).
Pavšalna stopnja	— Metodologijo, ki se uporabi za določitev vrednosti pavšalnega zneska, je treba dokumentirati in shraniti, — dokument, v katerem so določeni pogoji za podporo operaciji in v katerem je navedena pavšalna stopnja.

PRILOGA 2

Kako izpolniti Dodatek 1 k prilogama V in VI k uredbi o skupnih določbah

Prispevek Unije na podlagi stroškov na enoto, pavšalnih zneskov in pavšalnih stopenj

Predloga za predložitev podatkov v obravnavo Komisiji (člen 94)

Datum predložitve predloga	15. maj 2024

Ta dodatek se ne zahteva, kadar se uporablja poenostavljena možnost obračunavanja stroškov na ravni EU, določena z delegiranim aktom iz člena 94(4) uredbe o skupnih določbah.

A. **Povzetek glavnih elementov**

Prednostna naloga	Sklad	Specifični cilj	Kategorija regij	Ocenjeni delež skupnih finančnih dodelitev v okviru prednostne naloge, za katere bodo veljale možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, v %	Vrsta(-e) zajetih operacij		Kazalnik, ki sproži povračilo		Merska enota za kazalnik, ki sproži povračilo	Vrsta možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov (stroški na enoto, pavšalni zneski ali pavšalne stopnje)	Znesek (v EUR) ali odstotni delež (v primeru pavšalnih stopenj) možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov
					Koda1 ([1])	Opis	Koda2 ([2])	Opis			
2	ESRR	RSO2.2	Manj razvite regije	0,15 %	053. Pametni energetski sistemi (vključno z inteligentnimi energetskimi omrežji in sistemi IKT) ter povezano shranjevanje	Naprave za shranjevanje energije		Prostornina nameščene naprave za shranjevanje energije	(v kWh)	Strošek na enoto	100 EUR = stroški na enoto na kWh naprave za shranjevanje energije iz litij-železovega fosfata 70 EUR = stroški na enoto na kWh litij-ionske naprave za shranjevanje energije
2	CF	RSO2.2		0,10 %	053. Pametni energetski sistemi (vključno z inteligentnimi energetskimi omrežji in sistemi IKT) ter povezano shranjevanje	Naprave za shranjevanje energije		Prostornina nameščene naprave za shranjevanje energije	(v kWh)	Strošek na enoto	100 EUR = stroški na enoto na kWh naprave za shranjevanje energije iz litij-železovega fosfata 70 EUR = stroški na enoto na kWh litij-ionske naprave za shranjevanje energije

([1]) To se nanaša na kodo za razsežnost področja ukrepanja iz razpredelnice 1 Priloge I k uredbi o skupnih določbah (ali kodo iz Priloge VI k uredbam o Skladu za azil, migracije in vključevanje, Instrumentu za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko in SNV).

([2]) To se nanaša na kodo skupnega kazalnika, če je ustrezno.

A – Povzetek glavnih elementov
V razpredelnici v delu A Dodatka 1 k Prilogi V ali Prilogi VI k uredbi o skupnih določbah so povzete informacije iz dela B za vsako možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov. V sistemu SFC bodo samodejno vzete informacije iz dela B Dodatka 1 in ustvarjena bo razpredelnica s povzetkom za del A, ki bo razčlenjena na prednostno nalogo/sklad/kategorijo regij/specifični cilj/vrsto operacije in kazalnik, ki sproži povračilo. Zato bo število vrstic v razpredelnici A odvisno od posebnosti shem možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, vključenih v Dodatek 1. V sistemu SFC so štiri polja, ki jih je treba ročno vnesti v del A.: — ocenjeni delež skupnih finančnih dodelitev v okviru prednostne naloge, za katere bodo veljale možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov: informacije, ki jih je treba zagotoviti, so na ravni vsake vrstice iz dela A (glej ustrezne posamezne vrstice zgoraj). Če je za isto možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov v okviru prednostne osi več vrstic, mora biti vsota vseh teh vrstic enaka ocenjenemu deležu skupnih dodeljenih finančnih sredstev v okviru prednostne naloge, za katero se bo uporabljala možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov; — koda za vrsto zajetih operacij: izberite kode področij ukrepanja, za katera se bo uporabljala možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov. Izberite s seznama kod za vrste operacij iz Priloge I k uredbi o skupnih določbah], ki vsebuje vse kode za področja ukrepanja (in njihove opise), veljavne za specifični cilj in sklad ter izbrane v razpredelnici 4 za navedeno prednostno nalogo, sklad, kategorijo regije in specifični cilj. Za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko in SNV izberite s seznama kod področij ukrepanja iz Priloge VI k uredbam o Skladu za azil, migracije in vključevanje, Instrumentu za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko in SNV. Če se shema možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov uporablja za vse vrste ali znatno število vrst ukrepanja v programu, v delu A izberite eno vrsto ukrepanja (če je mogoče, najustreznejšo za shemo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov), v delu B (v razdelku Opis operacij) pa navedite vse druge vrste ukrepanja, ki jih zajema shema možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov; — koda za kazalnik, ki sproži povračilo: To polje je obvezno, kadar so za možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov uporabljeni skupni kazalniki. Kazalnik je treba izbrati s spustnega seznama, ki vsebuje vse kode skupnih kazalnikov (in njihove opise), učinke in rezultate, ki so že uporabljeni v razpredelnicah 2 in 3, za kombinacijo prednostne naloge, sklada, kategorije regije in specifičnega cilja.). Polje naj ostane prazno, če so za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov uporabljeni specifični kazalniki za posamezne programe; — možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov se ne uporablja: en specifični cilj lahko zajema več prednostnih nalog in/ali skladov in/ali kategorij regij, vendar nekatere od teh prednostnih nalog in/ali skladov in/ali kategorij regij niso vključene v predlagano shemo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov iz Dodatka 1. Vendar bodo v delu A Dodatka 1 ustvarjene ločene vrstice za vsako prednostno nalogo/sklad/kategorijo regije, ki jo zajema zadevni specifični cilj (tj. tudi za tiste, ki niso del sheme možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov). V takem primeru za tiste prednostne naloge/sklade/kategorije regij, za katere se shema možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov ne uporablja, označite okence v stolpcu Možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov se ne uporablja.

B. Podrobnosti glede na vrsto operacije (izpolni se za vsako vrsto operacije)		
Vprašanje	Pripombe	Primer
1. Opis vrste operacije, vključno s časovnim razporedom izvajanja	Operacije morajo biti jasno opisane in vključevati vse elemente, tj. upravičene dejavnosti, upravičence, pričakovane učinke, trajanje in prispevek operacije k doseganju ciljev programa. Navesti je treba tudi časovni okvir za izvajanje, tj. predvideni datum začetka izbora operacij in predvideni končni datum njihovega zaključka. Poleg tega je treba zagotoviti ustrezne informacije, ki dokazujejo, da dejavnosti niso fizično zaključene/v celoti izvedene.	**ESRR** Podpora za namestitev posameznih naprav za shranjevanje energije za odjemalce (gospodinjstva), ki nameravajo proizvajati električno energijo za svoje potrebe. Izvajanje teh aktivnosti bo spodbudilo gospodinjstva, da sprejmejo rešitve za proizvajanje električne energije iz obnovljivih virov energije. Načrtuje se, da bo podpora dodeljena gospodinjstvom, ki imajo v lasti enostanovanjsko stavbo ali vrtno stavbo (vrtna hiša), ki je vpisana v nacionalni register nepremičnin in na kateri so do datuma zahtevka za povračilo namestila sončno ali vetrno elektrarno ali jo nameravajo namestiti.

	Informacije morajo biti skladne z delom A – Vrste zajetih operacij. Če je ustrezno, ne pozabite navesti vseh področij ukrepanja v programu, ki jih zajema shema možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov (glej pojasnila zgoraj v delu A – Koda za vrste zajetih operacij).	Operacija bo prispevala k doseganju ciljev v okviru specifičnega cilja 2 prednostne naloge 2 programa za obdobje 2021–2027 za ukrep Spodbujanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije in uvajanje rešitev za shranjevanje energije v gospodinjstvih. Pričakovani datum začetka in zaključka izbora za ta ukrep je od tretjega četrtletja leta 2024 do drugega četrtletja leta 2028.
2. Specifični cilji	Specifični cilj mora biti v skladu z vrstami zajetih operacij.	**ESRR** RSO 2.2
3. Kazalnik, ki sproži povračilo	Kazalnik mora biti ustrezen za vrsto operacij ter jasen, merljiv in enostaven. Kazalniki bi lahko: — temeljili na vrsti stroškov: oblikovani so v smislu kategorij stroškov, za katere se uporablja možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov, — temeljili na procesu: kazalniki, oblikovani v smislu enot vložkov, — temeljili na rezultatih: kazalniki oblikovani v smislu rezultatov/dosežkov, doseženih v okviru operacije. Opomba: kadar je mogoče, je priporočljivo določiti krovne kazalnike, da se prepreči množenje uporabljenih kazalnikov. Primer: namesto treh različnih kazalnikov: zmogljivost nameščenih črpalk zrak-voda, zmogljivost nameščenih plinskih toplotnih črpalk, zmogljivost črpalk voda–voda; se lahko določi samo en kazalnik: zmogljivost naprav, ki proizvajajo toploto, v gospodinjstvih, in za vsako napravo določite tri različne količine.	**ESRR** — prostornina nameščene naprave za shranjevanje energije, — stanovanja (socialna stanovanja) z izboljšano energijsko učinkovitostjo, — opravljena digitalna diagnoza MSP, — izdana in odobrena svetovalna poročila, — udeležba MSP na mednarodnih sejmih, — pridobitev potrdila o dokončanju usposabljanja za zaposlene v MSP. **ESS+** — opravljene ure inštruktorjev, — opravljene/dokončane ure udeležencev usposabljanja, — oseba, ki najde zaposlitev prek zavoda za zaposlovanje, — študent, ki uspešno zaključi tečaj usposabljanja. **Vsi skladi** — neposredni stroški za osebje za izračun posrednih stroškov ali vseh drugih upravičenih stroškov operacije (npr. potni stroški, stroški nastanitve itd.).
4. Merska enota za kazalnik, ki sproži povračilo	Merska enota mora ustrezati kazalniku in vrsti operacij.	**ESRR** — kilovatna ura (kWh), — število (stanovanj, svetovalnih poročil/MSP, zaposlenih itd.). **ESS+** — število (ur, udeležencev usposabljanja, oseb itd.).
5. Standardna lestvica stroškov na enoto, pavšalnih zneskov ali pavšalnih stopenj	Ustrezati mora vrsti razvite možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov.	**ESRR** strošek na enoto **ESS+** strošek na enoto
6. Znesek na mersko enoto ali odstotni delež (za pavšalne stopnje) možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov	Navesti je treba posamezne zneske ali pavšalno stopnjo možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov. Opomba: v primeru krovnih kazalnikov, morajo biti v tem polju navedeni zneski za vsako vrsto posameznega dosežka, ki jo zajema možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov.	**ESRR** 100 EUR = stroški na enoto na kWh naprave za shranjevanje energije iz litij-železovega fosfata 70 EUR = stroški na enoto na kWh litij-ionske naprave za shranjevanje energije

7. Kategorije stroškov, zajete s stroški na enoto, pavšalnimi zneski ali pavšalnimi stopnjami	Jasno opišite kategorije stroškov, ki jih zajema možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov, da se prepreči dvojno financiranje stroškov (zlasti v primeru kombinacije možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov).	**ESRR** Stroški na enoto bodo zajemali naslednjih kategorij stroškov: stroški nakupa naprave za shranjevanje energije, nakupa potrebne dodatne opreme za namestitev naprave za shranjevanje energije (polnilnik/hibridni pretvornik itd.), stroški namestitve naprave.
8. Ali te kategorije stroškov zajemajo vse upravičene izdatke za operacijo? (da/ne)	To je polje z možnostma da in ne. Če možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov ne zajema vseh stroškov, v polju 7 opišite, katere kategorije stroškov se uveljavljajo poleg tistih, ki jih zajema možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov.	**ESRR** da
9. Metoda prilagoditve	Navedite pogostost, presečni datum in časovni okvir prilagoditev ter jasen sklic na določen kazalnik. Pojasnite vire, na katerih temelji (nacionalna zakonodaja ali drugo, vključno s povezavo do spletnega mesta, na katerem je ta kazalnik objavljen, če je ustrezno) in kdaj se začne uporabljati prilagojeni znesek.	**ESRR** Stroški na enoto se posodobijo enkrat letno pred koncem prvega četrtletja leta N pod naslednjimi pogoji: — upoštevanje spremembe stopnje DDV, določene v zakonu o DDV, — v skladu s spremembami indeksa cen življenjskih potrebščin (CPI), ki ga objavlja nacionalni statistični urad. Pri izračunu povečanja/zmanjšanja se upošteva sprememba indeksa v obdobju med zadnjim mesecem prilagoditve stroškov na enoto in mesecem revizije. Ponovno izračunani stroški na enoto se bodo uporabili za operacije v okviru razpisov, objavljenih po prilagoditvi.
10. Preverjanje doseganja enot — opišite, kateri dokument(i)/ sistem se bo(do) uporabljal(i) za preverjanje doseganja enot — opišite, kaj se bo v okviru upravljalnih preverjanj preverjalo in kdo bo to preverjal — opišite, katere ureditve bodo uporabljene za zbiranje in shranjevanje zadevnih podatkov/ dokumentov	Jasno opišite dokumente/sisteme, uporabljene za preverjanje organi, ki bodo izvedli preverjanje upravljanja, in katere dokumente je treba pri tem preveriti, ter ureditev za zbiranje in shranjevanje zadevnih podatkov.	**ESRR** Za pridobitev plačila na podlagi stroškov na enoto bodo zbrana naslednja dokazila: — utemeljitev nakupa in namestitve opreme ter prevzema (prenos-prejem opreme; izjava izvajalca o kakovosti izvedenih del v skladu z zahtevami zakonodaje, ki ureja namestitev naprav za shranjevanje energije), — tehnične podrobnosti o opremi (listina o namestitvi in/ali tehnična specifikacija), v kateri morata biti navedeni vrsta kupljene naprave (litij-železov fosfatov ali litij-ionska) in njena prostornina. Organ upravljanja bo izvajal preverjanja upravljanja v skladu z vzpostavljenimi postopki. Ustrezni dokumenti bodo shranjeni v skladu z opisom sistema upravljanja in nadzora ter bodo na voljo v elektronskem sistemu za spremljanje programa.

11. Morebitne neprimerne spodbude, blažilni ukrepi in ocenjena stopnja tveganja (visoka/srednja/nizka)	Pojasnite, kako bi lahko uporaba možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov negativno vplivala na izvajanje operacij (v primerjavi z uporabo dejanskih stroškov), z navedbo, kakšna je stopnja tveganja (nizka/srednja/visoka) in uporaba katerih blažilnih ukrepov se načrtuje. V primeru kombinacije možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov vedno obstaja tveganje dvojnega financiranja – opišite ukrepe za zmanjšanje tveganja.	**ESRR** Na trgu bodo morda nove tehnološke rešitve, ki bodo privedle do znatnih sprememb stroškov naprav za shranjevanje energije ali potrebe po združevanju več tehnologij, zaradi česar bo potrebna revizija stopenj. Stopnja tveganja: srednja Ukrepi za zmanjšanje tveganja Izvedena bo nova raziskava tržnih cen za izračun stroškov na enoto za nove tehnološke rešitve. Metodologija bo predložena v odobritev Evropski komisiji s spremembo programa.
12. Skupni znesek (nacionalni in EU), ki naj bi ga na tej podlagi po pričakovanjih povrnila Komisija	Biti mora skladen z delom A – Ocenjeni delež skupnih finančnih dodelitev v okviru prednostne naloge, za katere bodo veljale možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, v %. Vendar je treba tukaj navesti skupni znesek, ki se porabi za možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov.	5 000 000 EUR

C – Izračun standardne lestvice stroškov na enoto, pavšalnih zneskov in pavšalnih stopenj		
Splošna opomba: Zaradi omejitve znakov v sistemu SFC morajo biti predložene informacije kratek povzetek podrobnejših informacij, ki so vključene v oceno revizijskega organa. Po potrebi se lahko v sistem v razdelku Splošno -> Dokumenti naložijo druga dokazila.		
Vprašanje	Pripombe	Primer
1. Vir podatkov, uporabljenih za izračun standardnih stroškov na enoto, pavšalnih zneskov ali pavšalnih stopenj (kdo je podatke predložil, zbral in evidentiral; kje so podatki shranjeni; presečni datumi; potrjevanje itd.).	Opišite vire podatkov (ali so uporabljeni vsi podatki ali vzorec), pri čemer jasno navedite časovni okvir podatkov. Če nekateri projekti niso bili vključeni v analizo, navedite razloge za to. Navedite izčrpne kategorije stroškov (stroške), uporabljene za izračun možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov. Opišite ureditve za zagotovitev ažurnosti uporabljenih podatkov. Če se uporabijo drugi objektivni podatki ali strokovna presoja, se prepričajte, da so na voljo podatki, ki dokazujejo, da je vaš izračun dosleden, popoln itd.	Primer 1: organ upravljanja je med aprilom in junijem 2022 z razgovori z dobavitelji novih tehnoloških rešitev za naprave za shranjevanje energije izvedel raziskavo tržnih cen. Seznam dobaviteljev temelji na informacijah o pravnih osebah in njihovih dejavnostih iz nacionalne podatkovne zbirke, ki je javno dostopna na spletišču. Podatkovna zbirka je na voljo v prilogi in evidentirana v informacijskem sistemu organa upravljanja. Primer 2: stroški na enoto so bili izračunani na podlagi obstoječih podatkov programa. Organ upravljanja je izbral vse operacije, financirane v programskem obdobju 2014–2020, povezane z energijsko učinkovitostjo. Podatki so shranjeni v informacijskem sistemu organa upravljanja ter so bili potrjeni s preverjanji upravljanja in revizijami.

2. Prosimo, navedite, zakaj sta predlagana metoda in izračun na podlagi člena 94(2) ustrezna za vrsto operacije.	Ali predlagana možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov odraža realnost? Zakaj je potrebna? Kakšno poenostavitev prinaša in na koga vpliva? Zakaj se uporablja določena metoda izračuna? Ali se uporablja povprečje (ali srednja vrednost, mediana)? Zakaj se uporablja določen vzorec (če je primerno)?	Primer 1: ta metodologija je primerna za posebno vrsto ukrepa, saj je bila študija izvedena na podlagi analize tržnih cen; pregledana je bila tudi nacionalna zakonodaja v zvezi z vprašanji preiskave. Za izračun stroškov na enoto se lahko uporabi le metoda analize tržne cene, saj so naprave za shranjevanje energije nove na trgu, njihov nakup pa se pred začetkom preiskave ni financiral iz nobenega proračuna EU ali državnega proračuna, zato ni obstoječih podatkov. Na zahtevo se je odzvalo 80 % vseh dobaviteljev. Primer 2: operacije, ki so bile financirane v programskem obdobju 2014–2020 in so vir izračunov, so homogene. Metodologija temelji na realnih stroških, ki jih je organ upravljanja preveril in zagotavljajo objektivno merljive rezultate. Enaka vrsta operacij bo financirana v programskem obdobju 2021–2027. Izvajanje teh operacij na podlagi dejansko nastalih stroškov je izjemno veliko upravno breme za upravičence in celotno verigo upravljanja. To breme se znatno zmanjša s povračilom upravičencem v obliki možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov.
3. Prosimo, navedite, kako so bili izračuni narejeni, vključno zlasti s predpostavkami z vidika kakovosti ali količin. Če je ustrezno, je treba uporabiti statistične dokaze in referenčne vrednosti ter jih, če je to zahtevano, zagotoviti v obliki, ki jo lahko Komisija uporabi.	Opišite postopni izračun in kako ste prišli do zneska/odstotka (v primeru financiranja po pavšalni stopnji). V primeru vzorčenja pojasnite, kako in zakaj. V primeru izključenih podatkov (odstopanj) pojasnite svojo utemeljitev. Izogibajte se zaokroževanju navzgor, saj obstaja tveganje precenjenih možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov. Preudaren pristop bi lahko bilo zaokroževanje navzdol.	Primer 1: analiziran je bil pravni okvir, ki ureja pogoje za naprave za shranjevanje energije v državi članici. Na podlagi te analize so bile opredeljene minimalne tehnične zahteve. Anketa je bila poslana dobaviteljem, navedenim v nacionalni podatkovni zbirki. 80 % dobaviteljev je odgovorilo na anketo. Po prejemu rezultatov ankete, je bilo odločeno, da se pri izračunu povprečnih cen razlikuje med napravami za shranjevanje energije in tehnologijo, ki jo uporabljajo, saj so bile ugotovljene znatne razlike v cenah med temi različnimi tehnologijami. Izbrane so bile najpogosteje uporabljene tehnologije, stroški na enoto pa so bili izračunani kot povprečje cen, pridobljenih z anketo. Izračun je na voljo v Prilogi 2 in je shranjen v informacijskem sistemu organa upravljanja. Statistična funkcija x je preverila, ali so v podatkih odstopanja, in nobeni zneski niso bili izključeni. Primer 2: na podlagi obstoječih podatkov je bilo odločeno, da se razlikuje med energijsko prenovo posameznih in skupinskih stanovanj. Stroški na enoto so bili izračunani kot povprečje stroškov energijske prenove posameznih in skupinskih stanovanj. Izračun je na voljo v Prilogi 1 in shranjen v informacijskem sistemu organa upravljanja.

4. Prosimo, pojasnite, kako ste zagotovili, da so bili le upravičeni izdatki vključeni v izračun standardne lestvice stroškov na enoto, pavšalnega zneska ali pavšalne stopnje.	Gre za zanesljivost podatkov. Od vas se pričakuje, da pojasnite, zakaj so uporabljeni podatki smiselni. Npr. za obstoječe podatke programa, je treba navesti, da so bili preverjeni s preverjanji upravljanja in da so bile vse revizijske ugotovitve popravljene, ali v primeru nacionalnih statističnih podatkov, da podatkovna podlaga ne vključuje ničesar, kar se ne šteje za upravičeno.	Primer 1: izračun stroškov na enoto vključuje samo ustrezne podatke za analizo: — pri pripravi seznama dobaviteljev so bila nekatera podjetja, ki so navedla, da ne zagotavljajo posebnih storitev ali ne morejo predložiti ankete, izločena; — upoštevane so bile minimalne tehnične zahteve za naprave za shranjevanje energije iz nacionalne zakonodaje; — hipoteze študije so bile preverjene s statističnim programom. Izračun stroškov na enoto temelji na rezultatih korelacijske analize. Primer 2: za izračune so bile uporabljene samo operacije, povezane s prenovami za izboljšanje energijske učinkovitosti. Naslednje operacije v zvezi s prenovami, ki niso povezane z energijsko učinkovitostjo, so bile izključene: (seznam operacij). V okviru financiranih operacij so bile preverjene kategorije stroškov, pri izračunu pa so bili upoštevani samo stroški, ki jih zajema možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov. Vse kategorije stroškov, uporabljene za izračun stroškov na enoto, sta preverila in odobrila organ upravljanja in revizijski organ.
5. Ocena revizijskega oziroma revizijskih organov v zvezi z metodologijo za izračun in zneski ter ureditvijo za zagotovitev potrjevanja, kakovosti, zbiranja in shranjevanja podatkov.	Pozitivna predhodna ocena revizijskega organa je obvezna in bo naložena v sistem SFC v oddelek Splošno -> Dokumenti.	Primer 1: na podlagi ocene študije o določitvi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov lahko revizijski organ potrdi, da je predlagana struktura skladna z regulativnimi zahtevami, zlasti da: a) je metoda izračuna poštena, pravilna in preverljiva; b) uporabljeni podatki temeljijo na drugih objektivnih informacijah (raziskava tržnih cen). Uporabljeni podatki so bili ocenjeni kot zanesljivi in ustrezni za vrsto operacije; c) so kategorije in vrste izdatkov, ki se upoštevajo pri določitvi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, skladne z ustreznimi nacionalnimi pravili in pravili EU o upravičenosti, zlasti tistimi iz členov 64 in 67 uredbe o skupnih določbah; d) glede na razpoložljive informacije o strukturi stroškov na enoto ni tveganja dvojnega financiranja istih stroškov (zadevne možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov ne zajemajo vseh stroškov operacije, dodatni stroški, ki jih povrnejo druge možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, se ne podvajajo ali zajemajo istih stroškov); e) so določeni zneski možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov na mersko enoto skladni s predpostavkami in podatki, uporabljenimi za določitev zneskov; f) je v opisu metode prilagoditve zagotovljenih dovolj informacij o pogojih in časovnem okviru njene uporabe, pogoji so jasni in merljivi, metoda pa se šteje za ustrezno. V zvezi z ukrepi za zagotavljanje preverjanja, kakovosti, zbiranja in shranjevanja podatkov se načrtuje, da se bo doseganje vmesnega števila enot in shranjevanje podatkov potrdilo s pomočjo ustreznih dokazil in sistema.

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7467/oj

		Primer 2: pozitivna ocena revizijskega organa v skladu s poročilom revizijskega organa o oceni (v prilogi).

PRILOGA 3

Primer združljivosti možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov s pravili o državni pomoči

Podjetje dobi nepovratna sredstva v okviru sheme državne pomoči za izvedbo projekta usposabljanja svojega osebja. Javna podpora znaša 387 000 EUR. Ta pomoč je nižja od praga za priglasitev v višini 3 milijonov EUR, določenega v členu 4(1)(n) uredbe o splošnih skupinskih izjemah za usposabljanje, vsi drugi pogoji, ki jih uredba o splošnih skupinskih izjemah določa v zvezi s tako pomočjo, pa so izpolnjeni. Zato se uporablja uredba o splošnih skupinskih izjemah.

Upravičenec in organ upravljanja se dogovorita, da bosta uporabila stroške na enoto za določitev stroškov tečaja usposabljanja na udeleženca.

V členu 31 uredbe o splošnih skupinskih izjemah je glede pomoči za usposabljanje navedeno:

(1) Pomoč za usposabljanje je združljiva z notranjim trgom v smislu člena 107(3) Pogodbe ter je izvzeta iz obveznosti priglasitve iz člena 108(3) Pogodbe, če so izpolnjeni pogoji iz tega člena in poglavja I.

(2) Pomoč se ne dodeli za usposabljanje, ki ga podjetja zagotavljajo zaradi usklajenosti z obveznimi nacionalnimi standardi za usposabljanje.

(3) Upravičeni stroški so naslednji:

(a) stroški za osebje, in sicer za inštruktorje za ure, ko inštruktorji sodelujejo pri usposabljanju;

(b) stroški poslovanja v zvezi z inštruktorji in udeleženci usposabljanja, ki so neposredno povezani s projektom usposabljanja, na primer potni stroški, stroški nastanitve, material in zaloge, ki so neposredno povezani s projektom, amortizacija orodja in opreme, če se uporabljajo izključno za projekt usposabljanja;

(c) stroški svetovalnih storitev, povezanih s projektom usposabljanja;

(d) stroški za osebje v zvezi z udeleženci usposabljanja in splošni posredni stroški (upravni stroški, najemnine, režijski stroški) za ure, ko udeleženci usposabljanja sodelujejo pri usposabljanju.

(4) Intenzivnost pomoči ne presega 50 % upravičenih stroškov. Lahko se poveča, in sicer do največje intenzivnosti pomoči v višini 70 % upravičenih stroškov, v naslednjih primerih:

(a) za 10 odstotnih točk, če je usposabljanje namenjeno invalidnim delavcem ali prikrajšanim delavcem;

(b) za 10 odstotnih točk, če je pomoč dodeljena srednjemu podjetju, in za 20 odstotnih točk, če je pomoč dodeljena malemu podjetju.

(5) Kadar se pomoč dodeli v sektorju pomorskega prevoza, se intenzivnost pomoči lahko poveča na 100 % upravičenih stroškov, če sta izpolnjena naslednja pogoja:

(a) udeleženci usposabljanja niso aktivni, temveč so pomožni člani posadke, in

(b) usposabljanje se izvaja na krovih ladij, ki so registrirane v Uniji.“

Organ upravljanja se odloči določiti stroške na enoto za določitev upravičenih izdatkov projektov. Pri tem uporabi statistične podatke (v skladu s členom 53(3)(a)(i) uredbe o skupnih določbah) o podobni vrsti usposabljanja na določenem geografskem območju.

Po ustrezni obdelavi statističnih podatkov se dobijo naslednji povprečni stroški na postavko izdatkov za to vrsto usposabljanja s podobnim številom udeležencev:

Neposredni stroški (v EUR)			**Posredni stroški (v EUR)**	
Inštruktor – plačilo	100 000		Upravni stroški	17 500
Inštruktor – potni stroški	10 000		Najemnina	15 000
Udeleženci – plačilo	140 000		Režijski stroški	12 500
Udeleženci – nastanitev	55 000		**Skupni posredni stroški**	**45 000**

Udeleženci – potni stroški	25 000	
Potrošno blago, ki se ne amortizira	5 000	
Obveščanje javnosti	2 000	
Stroški organizacije	5 000	
Skupni neposredni stroški	**342 000**	

Organ upravljanja pri obdelavi podatkov izključi vse neupravičene stroške.

Izračun je naslednji:

Skupni upravičeni stroški usposabljanja (skupni stroški – neupravičeni stroški)	387 000 EUR – 0 = 387 000 EUR
Pričakovano število udeležencev, ki zaključijo usposabljanje	300
Stroški na udeleženca, ki zaključi usposabljanje (stroški na enoto)	387 000 EUR / 300 udeležencev = 1 290 EUR na udeleženca

Okvirno financiranje projekta usposabljanja je naslednje:

Javno financiranje (nacionalna sredstva + sredstva ESS)	193 500 EUR
Zasebno financiranje (samofinanciranje)	193 500 EUR
Intenzivnost državne pomoči	50 %

V skladu s členom 31(4) uredbe o splošnih skupinskih izjemah je intenzivnost pomoči omejena na 50 % upravičenih stroškov (kot so opredeljeni v dokumentu, v katerem so določeni pogoji za podporo projektu). Začasni proračun je skladen s to zahtevo.

Upravičeni stroški bodo po izvedbi projekta temeljili na številu udeležencev, ki dejansko zaključijo usposabljanje. Če usposabljanje zaključi le 200 udeležencev, bo pomoč naslednja:

Skupni upravičeni stroški, ki jih je treba prijaviti Komisiji	1 290 EUR x 200 = 258 000 EUR
Javno financiranje (nacionalna sredstva + sredstva ESS+)	129 000 EUR
Zasebno financiranje (samofinanciranje)	129 000 EUR
Intenzivnost državne pomoči	50 %